

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРИВОРІЗЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ

Навчальний посібник

ОСОБЛИВОСТІ КВАЛІФІКАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ КРИМІНАЛЬНИХ
ПРАВОПОРУШЕНЬ

м. Кривий Ріг

2022 р.

УДК

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Донецького державного університету внутрішніх справ
(протокол № ___ від _____ 2022 року)*

Авторський колектив: М.С. Городецька, Ю.Л. Єлаєв, О.Г. Литвиненко

Рецензенти:

Говорун Дмитро Валерійович – кандидат юридичних наук, оперуповноважений сектору карного розшуку відділення поліції №2 Криворізького районного управління поліції ГУНП України в Дніпропетровській області, майор поліції.

Патрелюк Дмитро Андрійович – кандидат юридичних наук, адвокат м. Київ.

Особливості кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень: навчальний посібник /. Кропивницький: ДонДУВС, 2022.143с.

ISBN

У навчальному посібнику розглянуті питання щодо кримінально-правової кваліфікації окремих складів кримінальних правопорушень. Звернено увагу на кримінально-правову кваліфікацію кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів. Також розглянуто кримінально-правову кваліфікацію окремих видів кримінальних правопорушень проти безпеки суспільства та держави.

Навчальний посібник розрахований на практичних працівників правоохоронних органів, прокуратури та суду, викладачів, ад'юнктів (аспірантів), здобувачів та здобувачок вищих навчальних закладів юридичного профілю.

©Автори, 2022

© Донецький державний університет внутрішніх справ, 2022

©Криворізький навчально-науковий інститут, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

1. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів

1.2. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення

1.3. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним вживанням наркотичних засобів та інших небезпечних предметів

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ Й ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ДОДАТКИ

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

ПЕРЕДМОВА

Підготовка навчального посібника «Особливості кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень» обумовлена:

1) постійним удосконаленням положень чинного законодавства України про кримінальну відповідальність та практики його реалізації під досудового розслідування та судового провадження;

2) необхідністю вивчення змін та доповнень до Кримінального Кодексу України, як здобувачами освіти, так і практичними співробітниками (працівниками) правоохоронних та судових органів України.

Підготовка та навчання висококваліфікованих співробітників (працівників) правоохоронних та судових органів України у сфері кримінального провадження неможливо уявити без постійного набуття, повторення та оновлення знань щодо кримінально-правової кваліфікації тих чи інших видів кримінальних правопорушень. Засвоєння навчального матеріалу щодо юридичної кваліфікації в кримінальному праві України є основою для оволодіння усією системою знань у сфері кримінально-правових дисциплін, передусім, знань про особливості кваліфікації окремих складів кримінальних правопорушень.

Навчальний посібник призначений забезпечити викладання навчальної дисципліни «Кримінально-правова кваліфікація» методичним матеріалом, який покликаний сприяти вивченню особливостей юридичної кваліфікації окремих злочинів та кримінальних проступків, у кримінальному провадженні на стадії досудового розслідування (досудового слідства та дізнання) та на стадії судового провадження (зокрема, під час судового розгляду в суді першої інстанції), а також під час здійснення слідчими суддями правосуддя, зокрема, під час провадження за скаргами фізичних та юридичних осіб (в тому числі, потерпілих від кримінальних правопорушень, заявників, які звернулись до

правоохоронних органів з відповідними заявами або повідомленнями про кримінальне правопорушення).

Навчальний посібник змістовно складається з тем, які охоплюють питання особливої частини Кримінального кодексу України, передусім, юридичної характеристики складів кримінальних правопорушень та особливостей їх кваліфікації. Матеріали навчального посібника викладено у розділах з урахуванням класифікації, запропонованої у навчальній літературі з кримінального права та кримінально-правової кваліфікації. Зокрема частково використано класифікацію, запропоновану О. О. Дудоровим та М. І. Хавронюком, які класифікували розділи Особливої частини КК України на групи: 1) кримінальні правопорушення проти прав людини і громадянина та проти сім'ї; 2) кримінальні правопорушення проти спільних інтересів людини, суспільства та держави; 3) кримінальні правопорушення проти національної безпеки й інтересів держави, а також міжнародного правопорядку¹. За виокремленням системоутворюючих елементів поданого матеріалу, доцільним, на наш погляд є використання другої та третьої групи кримінальних правопорушень у запропонованому навчальному посібнику.

Викладені в даному навчальному посібнику теми щодо юридичної кваліфікації окремих кримінальних правопорушень дослідженні з урахуванням чинних кримінально-правових норм та нормативно-правових актів.

---

¹ Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Хавронюка. К. : Ваіге, 2014. С. 9–13.

1. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У СФЕРІ НЕЗАКОННОГО ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

1.1. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів

Кримінальні правопорушення пов'язані із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів є одними із найбільш розповсюджених видів кримінально карних діянь, які вчиняються на території нашої держави.

Суспільна небезпека цих кримінальних правопорушень полягає не лише в тому, що спричиняється шкода фізичному та психічному здоров'ю конкретної особи, а є ймовірною загроза втягнення неповнолітніх в наркозлочинність, що відповідно в майбутньому потягне за собою покоління наркозалежних громадян, та осіб, які безпосередньо вчиняють злочини пов'язані із незаконним обігом наркотичних засобів.

Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року не лише визначає правові та організаційні засади державної політики щодо обігу в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, а й надає тлумачення зазначеним термінам.

Так, згідно зазначеного закону **під наркотичними засобами** розуміють - речовини природні чи синтетичні, препарати, рослини, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.² До найрозповсюджених наркотичних засобів відносяться – особливо небезпечний

---

² Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

наркотичний засіб героїн, опій та канабіс. Кодеїн, кокаїн морфін відносять до наркотичних засобів, обіг яких обмежено.

Прекурсорами наркотичних засобів і психотропних речовин вважаються - речовини, які використовуються для виробництва, виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин, включені до [Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів](#).³ До числа прекурсорів варто віднести ацетон, ефедрин, ангідрид оцтової кислоти, сірчану та соляну кислоти, етиловий спирт.

Відповідно до зазначеного Закону, **психотропні речовини** - речовини природні чи синтетичні, препарати, природні матеріали, включені до Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.⁴ До психотропних речовин, обіг яких обмежено та, що найчастіше зустрічаються під час розслідування кримінальних проваджень відносять амфетамін та метамфетамін.

Як показує практичний досвід автора, найпоширенішими кримінальними правопорушеннями у цій сфері є незаконне зберігання та збут наркотичних засобів, зокрема канабісу та психотропних речовин, зокрема метамфетаміну, відповідальність за які передбачена ст.ст.309 та 307 Кримінального кодексу України.

Пропонуємо для ознайомлення статистичні данні отримані Офісом Генерального прокурора України⁵, стосовно кількості облікованих кримінальних правопорушень пов'язаних із незаконним обігом наркотичних

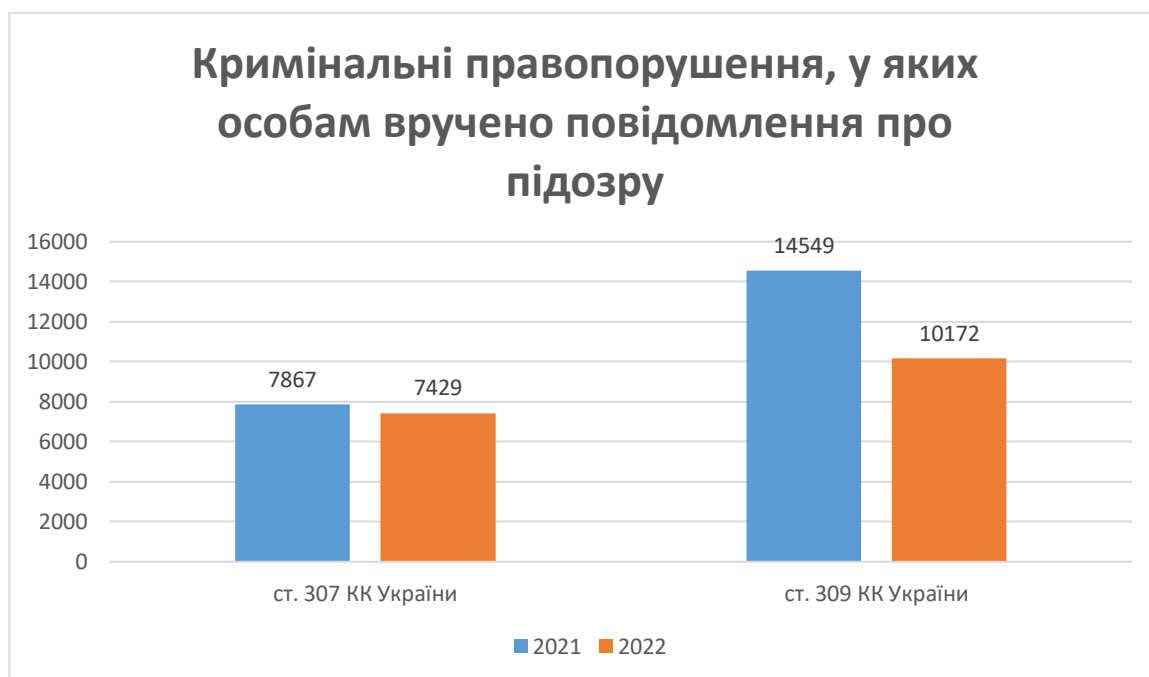
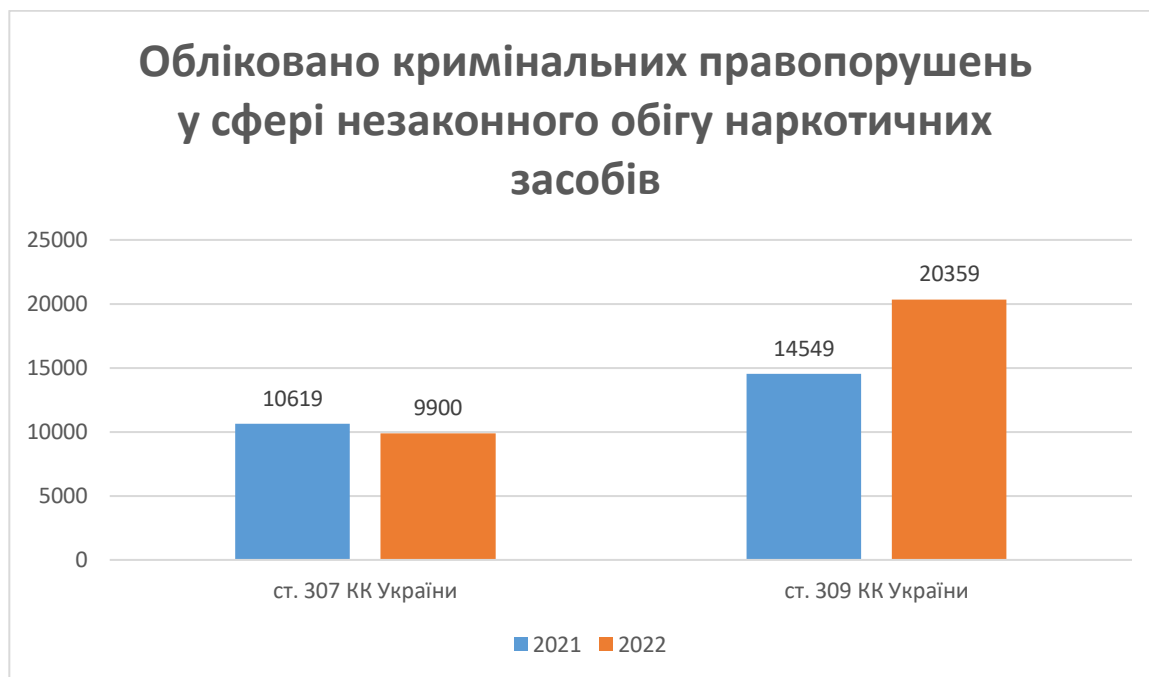
³ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

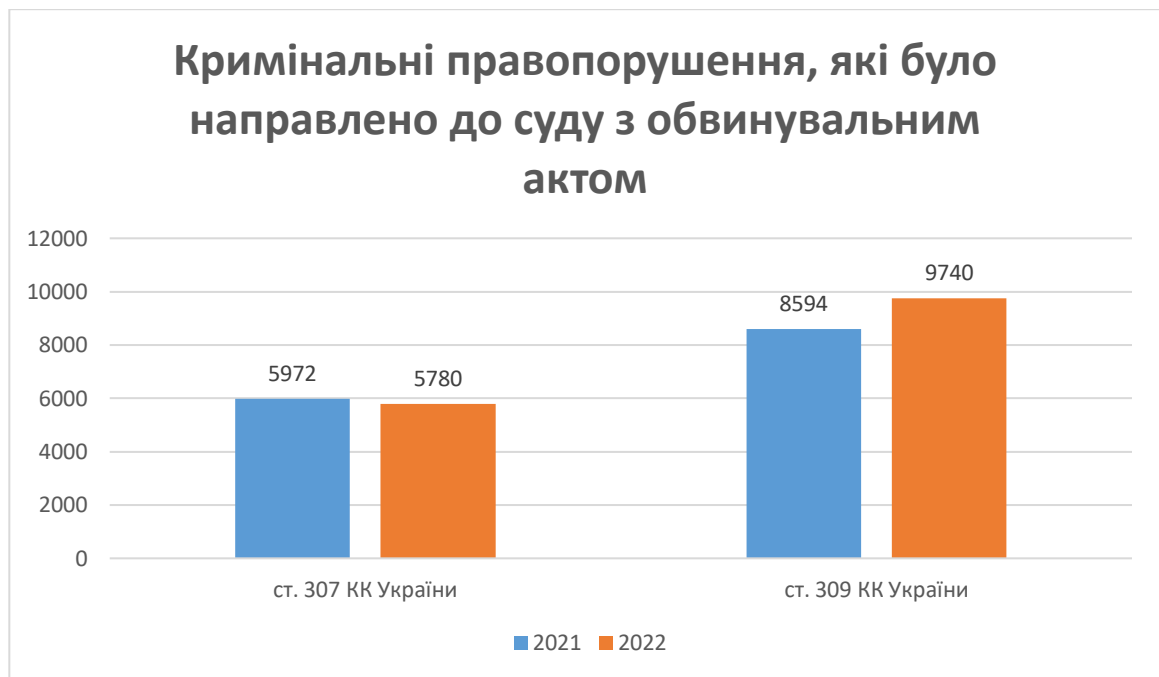
⁴ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

⁵ Офіс Генерального прокурора України. Діяльність. Статистика. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>

засобів, кількості осіб, яким повідомлено про підозру та кількості проваджень направлених до суду з обвинувальним актом.

Статистичні дані пропонуються за період часу з січня по листопад 2021 та 2022 років.

Однак є й інші кримінальні правопорушення у сфері незаконного обігу наркотичних засобів відсоток вчинення яких є набагато меншим ніж за ст.ст.307 та 309 КК України, але які потребують нашої уваги. Отже, окрім ст.307 та 309 КК України, ми розглянемо кримінально-правову характеристику кримінальних правопорушень, передбачених ст. 314, 315, 316, 318, 319 КК України.

Для кваліфікації кримінальних правопорушень пов'язаних із незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин не аби яке значення має звернення до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 № 188 «Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу»⁶.

⁶ Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 №188 «Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00#Text>

Цей наказ розподіляє наркотичні засоби, психотропні речовини та прекурсори на невеликі, великі та особливо великі розміри, відповідно до яких слідчий має змогу здійснити правильну юридичну кваліфікацію, відповідно до адміністративного або кримінального кодексу України. Зазначений наказ здійснює свою градацію відповідно до розмірів, які вираховуються у грамах. В залежності від ваги та виду наркотичного засобу, слідчий визначає правильну частину та статтю Кримінального кодексу України.

1.2. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та інших предметів, небезпечних для здоров'я населення

Кримінально-правова кваліфікація незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (стаття 307 КК України)

Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів є одним із найбільш суспільно-небезпечних кримінальних правопорушень в сфері незаконного обігу наркотичних засобів. Оскільки, зазначені ознаки створюють умови для збільшення кількості осіб, які втягнуті в «коло» тих, хто має фізіологічне та психічне бажання вживати наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги.

Об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини в сфері законного обігу:

- а) наркотичних засобів;
- б) психотропних речовин;
- в) їх аналогів.

Предметом кримінального правопорушення в даному випадку є: а) наркотичні засоби; б) психотропні речовини; в) аналоги: наркотичних засобів психотропних речовин.

Така ознака вищевказаних дій, як незаконність полягає у тому, що вищевказані кримінально-протиправні дії вчиняються без жодного встановленого законом дозволу, ліцензії, тощо.

Об'єктивну сторону кримінального правопорушення становлять діяння у виді ряду альтернативних дій, а саме: фізичних дій у формі:

- 1) виробництво;
- 2) виготовлення;
- 3) придбання;
- 4) зберігання;
- 5) перевезення;
- 6) пересилання;
- 7) збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Кримінальне правопорушення є закінченим з моменту скоєння хоча б одного з вищеперерахованих кримінально-протиправних діянь. Таким чином, вищевказане кримінальне правопорушенням за особливостями юридичної конструкції є кримінальним правопорушенням з формальним складом.

Вищевказаним формальним складом кримінального правопорушення є склад, який встановлений, передусім, нормами частини 1 статті 307 КК України. Варто звернути увагу на те, що зазначене кримінальне правопорушення, за критерієм (ознакою) ступеня тяжкості (суспільної небезпечності) кримінального правопорушення відноситься до класу тяжких злочинів.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується виною у формі умислу, вид умислу: прямий умисел.

Для кваліфікації даного кримінального правопорушення за відповідною частиною статті 307 КК України **обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони**

кримінального правопорушення є мета, а саме - збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. За відсутності вищевказаної мети збуту наркотичних засобів, психотропних речовин та їхніх аналогів дане кримінальне правопорушення може бути кваліфіковане за відповідною частиною статті 309 КК України.

Суб'єкт кримінального правопорушення: загальний, тобто, фізична осудна особа, яка досягла 16-річного віку.

Кваліфікований склад даного кримінального правопорушення, який встановлений частиною 2 статті 307 КК України характеризується тим, що діяння передбачені частиною 1 статті 307 КК України є такими, що вчинені:

1) Повторно. В цьому разі немає значення чи була особа засуджена за раніше скоєне кримінальне правопорушення, яке передбачено приписами частин 1, 2, 3 статті 307 чи ні. Таким чином, в даному випадку терміном «повторність», повторністю кримінальних правопорушень охоплюється і такий вид множинності кримінальних правопорушень, як рецидив кримінальних правопорушень. Також, в даному випадку не має значення чи скоєне дане кримінальне правопорушення одним суб'єктом чи вчинено у співучасті. Крім того, у цьому разі не має значення чи має місце вчинення закінченого кримінального правопорушення або незакінченого кримінального правопорушення (готування до кримінального правопорушення та замах на кримінальне правопорушення).

Якщо особа, яка була засуджена за вчинення даного кримінального правопорушення, відбула покарання і судимість такої особи погашена або знята у встановленому законом порядку має значення саме вчинення особою двох та більше кримінальних правопорушень;

2) за попередньою змовою групою осіб. В даному випадку, вказана форма співучасті встановлена ч. 2 ст. 28 КК України;

3) особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених [статтями 308-310, 312, 314, 315, 317](#) КК України. Тобто, в даному випадку, має місце множинність кримінальних правопорушень у виді повторності або рецидиву кримінальних правопорушень. Визначення вказаних юридичних ознак зазначається в описи кримінально-правової ознаки повторності.

4) із залученням неповнолітнього (тобто, особи віком від 14 років до 18 років);

5) збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів. Вищеназвана ознака характеризує місце вчинення кримінального правопорушення, як ознаку об'єктивної сторони кримінального правопорушення;

6) збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів в інших місцях масового перебування громадян;

7) збут чи передача наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів у місця позбавлення волі. Вбачається, що в даному випадку такими місцями є установи виконання покарань, які здійснюють виконання покарання у виді позбавлення волі, а саме: кримінально-виконавчі установи закритого типу (виправні колонії), спеціальні виховні установи (далі - виховні колонії). Правовий статус вищеназваних установ виконання покарань врегульований нормами статей 11, 18, 19 Кримінально-виконавчого Кодексу України та іншими статтями КВК України.

8) якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги у великих розмірах;

9) якщо предметом таких дій були особливо небезпечні наркотичні засоби або психотропні речовини.

Норми частини 2 статті 307 КК України є формальним складом кримінального правопорушення. Звертаємо увагу на те, що зазначене кримінальне правопорушення, за критерієм (ознакою) ступеня тяжкості (суспільної небезпечності) кримінального правопорушення відноситься до класу тяжких злочинів.

Особливо кваліфікований склад кримінального правопорушення, який встановлений приписами частини 3 статті 307 КК України характеризується тим, що дії, передбачені частинами першою або другою вищеназваної статті:

1) вчинені організованою групою, тобто, вчиненні у формі співучасті, яка передбачена частиною 3 статті 28 КК України;

2) якщо предметом таких дій були наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги в особливо великих розмірах;

3) вчинені із залученням малолітнього (тобто, особи віком до 14 років);

4) щодо малолітнього (тобто, особи віком до 14 років).

Вищевказаним формальним складом кримінального правопорушення є склад кримінального правопорушення, який встановлений, передусім, нормами частини 3 статті 307 КК України. Звертаємо увагу на те, що кримінальне правопорушення, яке передбачено нормами частини 3 статті 307 КК України за критерієм (ознакою) ступеня тяжкості (суспільної небезпечності) кримінального правопорушення відноситься до особливо тяжкого злочину.

Частина 4 статті 307 КК України встановлює спеціальний вид звільнення кримінальної відповідальності у випадку, зокрема, скоєння кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 307 КК України, а саме: особа, яка добровільно здала наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналоги і вказала джерело їх придбання або сприяла розкриттю кримінальних правопорушень, пов'язаних з їх незаконним обігом, звільняється від кримінальної відповідальності за незаконне їх виробництво, виготовлення,

придбання, зберігання, перевезення, пересилання (частина перша цієї статті, [частина перша](#) статті 309 КК України).

Вищеназваний вид звільнення від кримінальної відповідальності є можливим за наявності таких одночасно таких юридичних умов:

1) добровільна здача: а) наркотичних засобів; б) психотропних речовин; в) аналоги вищевказаних засобів та речовин;

2) вказівка такою особою на джерело їх придбання або сприяння такої особою розкриттю кримінальних правопорушень, пов'язаних з їх незаконним обігом.

Вищеназвана умова є виконаною за наявності здійснення особою хоча б однієї із двох вище перелічених альтернативних дій.

Крім того, вищеназваний вид звільнення від кримінальної відповідальності (частина 4 статті 307 КК України) застосовується у разі скоєння кримінального проступку передбаченого частиною першою статті 309 КК України.

Особливої уваги треба приділити визначенню поняття збуту наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів.

У пункті 4 Постанови Пленуму Верховного суду України «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів»⁷ надається роз'яснення терміну збут наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів, згідно якого це будь-які оплатні чи безоплатні форми їх реалізації всупереч законам «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»⁸ та «Про заходи

---

⁷ Постанова Пленуму Верховного суду України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

⁸ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними».⁹

У зазначеній Постанові роз'яснюють, що продаж, дарування, обмін, сплата боргу, позика, введення володільцем цих засобів або речовин ін'єкцій іншій особі за її згодою тощо.¹⁰ Враховуючи те, що наркотичні засоби та психотропні речовини є забороненими у вільному обігу на території України будь-яке безповоротне відчуження таких засобів речовин або їх аналогів від однієї особи до іншої вважається незаконним збутом. При цьому особа, яка відчужує наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги обов'язково має отримувати вигоду, вона може бути як матеріальна так і будь-яка інша.

Окрім цього варто відмітити, що обопільне введення ін'єкцій наркотичного засобу, психотропної речовини чи їх аналогу особами, які їх придбали за спільні кошти, збуту не утворюють.¹¹

У Постанові Пленуму Верховного суду України «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів» говориться про те, що про умисел на збут наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів може свідчити як відповідна домовленість з особою, яка придбала ці засоби чи речовини, так й інші обставини, зокрема:

- великий або особливо великий їх розмір;
- спосіб упакування та розфасування;

---

⁹ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁰ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹¹ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

- поведінка суб'єкта злочину;
- те, що особа сама наркотичні засоби або психотропні речовини не вживає, але виготовляє та зберігає їх; тощо.¹²

Варто додати, що під час розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним збутом наркотичних засобів необхідно звертати увагу не лише на зазначені Пленумом обставини, а й на наявність великих сум грошей дрібними купюрами, вагів для вимірювання у грамах, великої кількості пластикових трубочок або їх фрагментів, сліп-пакетів невеликого або середнього розміру. Зазначені обставини, на наш погляд свідчать про те, що особа мала умисел на зайняття незаконним збутом наркотичних засобів або вже вчиняла такі дії.

Під час кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів варто звернути увагу на те, що **відповідальність за збут таких засобів і речовин настає незалежно від їх розміру**. Мається на увазі, що вага збутих речовин не має значення для притягнення особи до кримінальної відповідальності, в цьому й полягає відмінність ст.307 від ст. 309 КК України.

Кримінально правова кваліфікація незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст.309 КК України)

Суспільна небезпека незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних

---

¹² Постанова Пленуму Верховного України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК України) полягає в тому, що вищевказане кримінальне правопорушення обумовлює (детермінує) вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів фізичними особами. Внаслідок чого створюються причини та умови (зокрема, відсутність грошових коштів для «купівлі» вищевказаних засобів та речовин) для скоєння інших умисних кримінальних правопорушень, передусім, крадіжок, грабежів, розбоїв, тощо. Також, вищевказане кримінальне правопорушення обумовлює (детермінує) наявність у особи, яка вживає вказані засоби ряду соматичних хвороб (в тому числі СНІД, ВІЛ, туберкульоз) та психічних хвороб (в тому числі, синдром залежності у зв'язку з вживанням опіоїдів, канабіоїдів). Крім того, вищевказане кримінальне правопорушення обумовлює (детермінує) вчинення ряду тяжких та особливо тяжких кримінальних правопорушень в сфері безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту (передусім, тих із них, які скоюються в стані наркотичного сп'яніння)

Об'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ст. 309 КК України є суспільні відносини в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів. Предметом кримінального правопорушення є наркотичні засоби, психотропні речовини та їх аналоги.

Об'єктивну сторону кримінального правопорушення становлять діяння у вигляді ряду альтернативних фізичних дій, а саме:

- 1) виробництво;
- 2) виготовлення;
- 3) придбання;
- 4) зберігання;
- 5) перевезення;
- 6) пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

За особливостями юридичної конструкції склад даного кримінального правопорушення є формальним, тобто, містить склад закінченого кримінального правопорушення у разі вчинення хоча б однієї із альтернативних вищеназваних кримінально-протиправних дій.

Зазначеним фізичним діям притаманна така юридична ознака, як незаконність, котра характеризується тим, що у особи, яка скоїла дане кримінальне правопорушення відсутній будь-який дозвіл, ліцензія, тощо на здійснення вищеназваних дій щодо наркотичних засобів.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого ст. 309 КК України характеризується умисною формою вини; вид умислу - прямий. Склад даного кримінального правопорушення в обов'язковому порядку характеризується відсутністю мети збуту наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів. Варто наголосити на тому, що під час кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів саме ознака відсутності мети збуту таких засобів чи речовин іншій особі відмежовує склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 309 від ст. 307 КК України. У таблиці вище, ми наводили характеристику спільних та відмінних ознак об'єктивної сторони зазначених кримінальних правопорушень.

Ознака «без мети збуту» полягає у тому, що особа виробила, виготовила, придбала, зберігала, перевозила або пересилала наркотичні засоби, психотропні речовини чи їх аналоги, здійснила їх виключно для себе, для особистого вживання.

Суб'єкт кримінального правопорушення: загальний, а саме фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років.

Слід відмітити, що кримінальне правопорушення передбачене частиною 1 статті 309 КК України за ознакою ступеня тяжкості (ступеня суспільної

небезпечності) відноситься до категорії кримінальних проступків (частина 2 статті 12 КК України).

Кваліфікований склад даного кримінального правопорушення (частина 2 статті 309 КК України) характеризується рядом альтернативних кваліфікуючих кримінально-правових ознак, а саме вчинення одного із вищеназваних діянь:

1) за попередньою змовою групою осіб, тобто, скоєння кримінального правопорушення у формі співучасті у вчиненні кримінального правопорушення, яка передбачена приписами частини 2 статті 28 КПК України;

2) особою протягом року після засудження за статтею 309 КК України. При цьому, виходячи із дефініції даної кримінально-правової ознаки вбачається, що вчинення такого кримінального правопорушення може мати місце протягом одного року з дня засудження особи за скоєння кримінального правопорушення, яке передбачено частинами 1, 2, 3 статті 309 КК України. В даному випадку, момент засудження особи необхідно обраховувати з дня набрання законної сили відповідним вироком суду щодо винної особи, згідно якого така особа засуджена за скоєння хоча б одного кримінального правопорушення, передбачено частинами 1, 2, 3 статті 309 КК України. При цьому, інше (нове) кримінальне правопорушення має бути скоєне після дня набрання законної сили вироком суду згідно якого особа засуджена за вчинення раніше вчиненого кримінального правопорушення. Тобто, в даному випадку наявний такий вид множинності кримінальних правопорушень, як рецидив кримінальних правопорушень.

3) предметом кримінально-протиправних дій були: а) наркотичні засоби; б) психотропні речовини; в) їхні аналоги, у великих розмірах.

Слід відмітити, що кримінальне правопорушення передбачене частиною 2 статті 309 КК України за ознакою ступеня тяжкості (ступеня суспільної небезпечності) відноситься до категорії нетяжких злочинів (частина 4 статті 12 КК України).

Особливо кваліфікований склад даного кримінального правопорушення (частина 3 статті 309 КК України) характеризується рядом альтернативних особливо кваліфікуючих кримінально-правових ознак, а саме вчинення одного із вищеназваних діянь (дій передбачених частинами 1 або 2 статті 309 КК України):

1) якщо воно вчинене із залученням неповнолітнього, тобто, особи віком 18 років;

2) якщо предметом таких дій були: а) наркотичні засоби; б) психотропні речовини; в) їх аналоги, в особливо великих розмірах.

Приписи частини 4 статті 309 КК України, передбачають правило щодо спеціального виду звільнення від кримінальної відповідальності, згідно якого: особа, яка добровільно звернулася до лікувального закладу і розпочала лікування від наркоманії, звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені частиною першою статті 309 КК України. Вищеназваний вид звільнення від кримінальної відповідальності є можливим за одночасної наявності двох юридичних умов: а) добровільного особи звернення до лікувального закладу; б) така особа розпочала лікування від наркоманії.

Під час кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів варто звернути увагу на те, що відповідальність за вчинення діянь, які передбачені статтею 309 КК України **наступає в залежності від виду та розміру вилученого у особи наркотичного засобу чи психотропної речовини.**

Нагадаємо, що вид та розмір вказаних незаконних речовин та засобів визначається наказом Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 № 188 «Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу».

Розглянувши кримінально правову характеристику складу кримінальних правопорушень, передбачених ст.ст.307 та 309 КК України пропонуємо звернути увагу на тлумачення основних спільних ознак об'єктивної сторони зазначених статей, та надати їм характеристику.

Спільні ознаки об'єктивної сторони ст. 307 та ст.309 КК України

Незаконне виробництво наркотичних засобів, психотропних речовин - усі дії, пов'язані з серійним одержанням наркотичних засобів, психотропних речовин з хімічних речовин та (або) рослин, включаючи відокремлення частин рослин або наркотичних засобів, психотропних речовин від рослин, з яких їх одержують¹³.

Серійним одержанням наркотичних засобів, психотропних речовин з хімічних речовин та (або) рослин слід розуміти виробничий процес, спрямований на отримання партій наркотичних засобів, психотропних речовин за відповідною технологією, стандартом, зразком.¹⁴

Іншими словами виробництвом наркотичних засобів займаються промислові підприємства, які виготовляють за певним стандартам, зразком, має певний установлений вид (вигляд), розмір, вагу, вимоги щодо хімічного складу та властивостей. фармацевтичного підприємства.

Незаконність виробництва наркотичних засобів, психотропних речовин буде вважатись такою у разі невідповідності або відсутності дозвільних документів на здійснення таких дій.

---

¹³ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁴Постанова Пленуму Верховного України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

Незаконне виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин - усі дії, включаючи рафінування, підвищення в препараті концентрації наркотичних засобів, психотропних речовин, чи переробку наркотичних засобів і психотропних речовин, у результаті яких на основі наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів наркотичних засобів і психотропних речовин одержуються готові до використання та (або) вживання форми наркотичних засобів, психотропних речовин, або лікарські засоби, що їх містять, чи інші наркотичні засоби, психотропні речовини.¹⁵

Відмежовуючи поняття виробництво від виготовлення варто звернути увагу, на те, що для останнього має бути використано обладнання, апарати, пристрої, прилади, за допомогою яких ці засоби й речовини виготовляються (наприклад, конденсаційна труба, випарник, генератор пари, прес, необхідні для виготовлення гашишу), чи окремі вузли, деталі відповідного агрегата (наприклад, насос для відсмоктування фільтра при перегонці опію)¹⁶. Тобто, виготовлення наркотичних засобів наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів є зазначеними вище діями, вчиненими в умовах не призначених для промислового та серійного виготовлення, наприклад в житлових чи інших приміщеннях громадян.

Незаконне придбання наркотичних засобів, психотропних речовин – це їх купівля, обмін на інші товари або речі, прийняття як плати за виконану роботу чи надані послуги, позики, подарунка або сплати боргу, привласнення

---

¹⁵ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

¹⁶Постанова Пленуму Верховного України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

знайденого. Під незаконним придбанням розуміється також збирання залишків наркотиковмісних рослин на пожнивних земельних площах після зняття з них охорони, на земельних ділянках громадян, а також збирання таких дикорослих рослин чи їх частин на пустирях.¹⁷ Тобто усі дії спрямовані на те, щоб у володінні особи (або при ній) з'явилися наркотичні засоби та психотропні речовини, які заборонені у обігу на території України.

Під незаконним зберіганням потрібно розуміти будь-які умисні дії, пов'язані з фактичним незаконним перебуванням наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів чи прекурсорів у володінні винної особи (вона може тримати їх при собі, у будь-якому приміщенні, сховищі або в іншому місці).¹⁸ Перенесення наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів без використання транспортних засобів має кваліфікуватись як зберігання таких засобів та речовин.

Відповідальність за незаконне зберігання наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів настає незалежно від його тривалості. Відповідно до чого особа, має розуміти, що дії пов'язані із «щойним» отриманням чи короткостроковим триманням наркотичного засобу чи психотропної речовини вже містить склад кримінального правопорушення, за фактом незаконного зберігання таких речовин.

Незаконне перевезення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів - переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин та

---

¹⁷Постанова Пленуму Верховного суду України N4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів»

¹⁸Постанова Пленуму Верховного суду України N4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів»

прекурсорів наркотичних засобів і психотропних речовин у межах території України¹⁹. Говорячи про перевезення, маємо розуміти таке переміщення виключно за допомогою транспортних засобів.

Перенесення наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів без використання транспортних засобів має кваліфікуватись як зберігання таких засобів та речовин.

Переміщення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів за межі митного кордону України утворює інший склад кримінального правопорушення, а саме ст. 305 Кримінального кодексу України.

Незаконне пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів – це незаконне переміщення їх у просторі шляхом відправлення поштою, багажем, посильним або в інший спосіб з одного місця в інше в межах території України. При цьому злочин вважається закінченим з моменту оформлення і відправлення посилки, багажу, листа, бандеролі з цими засобами або речовинами незалежно від того, отримав їх адресат чи ні.

Якщо злочин не було доведено до кінця з причин, що не залежали від волі винної особи (наприклад, у зв'язку із затриманням під час оформлення квитанції на відправлення посилки, бандеролі чи вантажного контейнера або при їх огляді в момент здачі для пересилання), дії останньої належить кваліфікувати як замах на вчинення цього злочину.

Для правильного розмежування та надання вірної кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері незаконного обігу

---

¹⁹ Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>

наркотичних засобів варто розуміти ознаки, за якими відмежовують ст. 309 КК України від ст. 307 КК України

Відмінні ознаки ст.307 від ст.309 КК України	
ст.307 КК України	ст.309 КК України
обов'язково наявна мета збуту	всі дії вчиняються без мети збуту
не має значення вага збутого наркотичного засобу, психотропної речовини	для притягнення особи до кримінальної відповідальності вага вилученого наркотичного засобу, психотропної речовини чи їх аналогу має бути не меншою ніж зазначена в графі «Невеликі розміри (г)» таблиць «Невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, що знаходяться у незаконному обігу», «Невеликих, великих та особливо великих розмірів психотропних речовин, що знаходяться у незаконному обігу» та «Великих та особливо великих розмірів прекурсорів, що знаходяться у незаконному обігу (додається)»

Кримінально-правова кваліфікація викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи

заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст.308 КК України)

Норми статті 308 КК України, встановлюють кримінальну відповідальність за вчинення такого кримінального правопорушення, як Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем.

Кримінальне правопорушення передбачене нормами частин 1 – 3 статті 308 КК України є за складністю юридичної конструкції є кримінальним правопорушенням з матеріальним складом. Разом з цим, деякі форми вчинення вказаного кримінального правопорушення є кримінальними правопорушеннями з формальним складом, про що буде зазначено нижче.

Основний склад даного кримінального правопорушення передбачений положеннями частини 1 статті 308 КК України та за ступенем тяжкості відноситься до категорії тяжких злочинів (ч. 5 ст. 12 КК України). Також, до категорії тяжких злочинів (ч. 5 ст. 12 КК України). відноситься кваліфікований склад даного злочину, який передбачений нормами частини 2 статті 308 КК України. Крім того, особливо кваліфікований склад кримінального правопорушення, який встановлений нормами частини 3 статті 308 КК України відноситься до класу особливо тяжких злочинів (ч. 6 ст. 12 КК України).

Вищеназваний склад кримінального правопорушення характеризується наступними юридичними ознаками, а саме:

Об'єкт кримінального правопорушення. Основний (безпосереднім) об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Додатковим обов'язковим об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері власності.

Додатковим факультативним об'єктом даного кримінального правопорушення можуть бути правовідносини щодо реалізації службових повноважень особою, яка займає певне службове становище (даний додатковий факультативний об'єкт кримінального правопорушення є обов'язковою юридичною ознакою кваліфікованого складу кримінального правопорушення, який встановлений приписами частини 2 статті 308 КК України, який вчиняється у спосіб (шляхом) зловживання службової особи своїм службовим становищем).

В деяких випадках, додатковим факультативним об'єктом даного кримінального правопорушення можуть бути правовідносини щодо забезпечення права особи на здоров'я.

Предметом вищеназваного кримінального правопорушення є: наркотичні засоби, психотропні речовини або їх аналогів.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується вчиненням незаконного заволодіння наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів. При цьому, згідно норм частини 1 статті 308 КК України, заволодіння вищеназваними засобами та речовинами відбувається в один із таких способів:

- 1) Викрадення (як таємне викрадення, так і відкрите викрадення);
- 2) привласнення;
- 3) вимагання;
- 4) шляхом шахрайства;
- 5) шляхом зловживання службовим становищем.

Таким чином, вчинення даного кримінального правопорушення шляхом вимагання є кримінальним право правопорушенням з формальним складом. Кримінальне правопорушення є закінченим з моменту вчинення кримінально протиправного діяння у виді дії, а саме інформаційної дії у вигляді пред'явлення суб'єктом даного кримінального правопорушення до потерпілого вимоги про

передачу свою користь вищеназваного предмету кримінального правопорушення. В свою чергу, скоєння даного кримінального правопорушення в інший спосіб, зокрема, шляхом викрадення є кримінальним правопорушенням з матеріальним складом, який є закінченим кримінальними правопорушенням з моменту настання суспільно небезпечного наслідку у вигляд обернення винною особою на свою користь викраденого майна з можливістю розпоряджатися цими викраденими засобами, речовинами та їхніми аналогами.

Пропонуємо детальніше розглянути окремі ознаки об'єктивної сторони.

Під **викраденням наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів** варто розуміти таємне чи відкрите заволодіння зазначеними предметами. При цьому, під час відкритого викрадення зазначених речовин (грабежу) може бути поєднано з насильством, яке не є небезпечним для життя та здоров'я іншої особи.

Під **привласненням** наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів розуміють дії, пов'язані з їх протиправним утриманням чи неповерненням володільцю особою, якій вони були довірені по службі (для зберігання, перевезення, пересилання) або якою були вилучені в іншої особи, котра протиправно ними володіла, тощо.²⁰ Тобто таке утримання зазначених предметів має бути незаконним та безоплатним.

Вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів це висування особою незаконної вимоги щодо передачі зазначених предметів. При цьому вимагання може бути здійснено із застосуванням словесної погрози або вчинення насильницьких дій над особою, у володінні якої перебувають такі предмети.

---

²⁰ Постанова Пленуму Верховного України № 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

Заволодіння наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами шляхом шахрайства означає, що особа отримує зазначені речовини використовуючи обман, неправдиві відомості або інформацію, яка може вплинути на іншу особу, та змусити її зовні добровільно передати наркотичні речовини та ін. предмети.

Заволодіння наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами шляхом зловживання службовою особою своїм службовим становищем – це вилучення (утримання) наркотиків шляхом умисного використання особою свого службового становища всупереч інтересам служби.

Застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, наприклад побої, шмагання, щипання, зв'язування, спричинення легких тілесних ушкоджень, які не спричинили короткочасний розлад здоров'я або незначної втрати працездатності.

Погроза застосування такого насильства це висунення словесних дій, які свідчать про намір особи застосувати фізичну силу відносно особи.

Розбій з метою викрадення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів – це напад з метою заволодіння вказаними засобами або речовинами, поєднаний з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, чи з погрозою застосування такого насильства.

Суб'єкт кримінального правопорушення. Суб'єктом даного кримінального правопорушення є фізична осудна особа, яка досягла віку 14 років. Необхідно зазначити, що вищевказане кримінальне правопорушення прямо зазначено у диспозиції частини 2 статті 22 КК України.

Тобто, в даному випадку, має місце наявність загального суб'єкта даного кримінального правопорушення (частина 1 статті 18 КК України), вік з якого може наставати кримінальна відповідальність є пониженим у порівнянні загальним віком настання кримінальної відповідальності.

Разом з цим, приписи частини 2 статті 308 КК України, передбачають, що в деяких випадках дане кримінальне правопорушення може бути скоєно спеціальним суб'єктом кримінального правопорушення (частина 2 статті 18 КК України), а саме: службовою особою.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується прямим умислом (частина 2 статті 24 КК України). Мотиви даного кримінального правопорушення можуть бути різними, як корисливими (незаконне заволодіння вищезазначеними предметами та речовинами з метою подальшого їх перепродажу іншій особі для подальшого особистого збагачення), так і такими, що не мають корисливого характеру (з метою власного особистого вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів). Проте, вони не мають юридичного значення для кваліфікації кримінального правопорушення. Разом з цим, мотиви скоєння даного кримінального правопорушення можуть враховуватись при призначенні покарання, зокрема, відповідно до норм пункту 3 частини 1 статті 65 КК України в якості ознаки особи винного.

Норми частини 2 статті 308 КК України передбачають **кваліфікований склад** даного кримінального правопорушення. Так, в даному випадку, **кваліфікуючими ознаками** є наступні **юридичні ознаки** кримінального правопорушення:

1) вчинення повторно або вчинення особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених [статтями 306, 307, 310](#), 311, 312, [314, 317](#) КК України. Тобто, в даному випадку повторність (ст. 32 КК України) розуміється, як повторність тотожних кримінальних правопорушень та як повторність однорідних кримінальних правопорушень. Окрім цього, в даному випадку, ознака повторності також охоплює ознаку рецидиву кримінальних правопорушень

2) вчинення за попередньою змовою групою осіб (частина 2 статті 28 КК України).

3) вчинення із застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства. Вищеназвана ознака злочину характеризує спосіб вчинення кримінального правопорушення, як ознаку Об'єктивної сторони даного кримінального правопорушення.

4) вчинення даного кримінального правопорушення, яке поєднане з незаконним заволодінням вищеназваними наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами у великих розмірах;

5) яке поєднане із заволодінням наркотичними засобами, психотропними речовинами або їх аналогами шляхом зловживання службової особи своїм службовим становищем.

Норми частини 3 статті 308 КК України передбачають **особливо кваліфікований склад** даного кримінального правопорушення. Так, в даному випадку, особливо **кваліфікуючими ознаками** є наступні юридичні **ознаки** кримінального правопорушення. Такими юридичними ознаками є:

1) Вчинення даного кримінального правопорушення (тобто, кримінального правопорушення передбаченого частиною першою або другою статті 308 КК України) в особливо великих розмірах,

2) Вчинення даного кримінального правопорушення організованою групою (вказана юридична ознака характеризує вчинення даного злочину у співучасті).

3) Вчинення даного кримінального правопорушення шляхом розбою з метою викрадення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (вказана юридична ознака характеризує діяння (дію) та спосіб шляхом яких безпосередньо вчиняється даний злочин).

4) Вчинення даного кримінального правопорушення шляхом вимагання

цих засобів чи речовин, із застосуванням насильства, яке є небезпечним для життя і здоров'я особи.

Кримінально-правова кваліфікація незаконного виробництва, виготовлення придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів (стаття 311 КК України)

Об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини в сфері обігу прекурсорів.

Предметом кримінального правопорушення є прекурсори

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 311 КК України (основного складу кримінального правопорушення) характеризується діянням у формі дії. При цьому, вищевказане суспільно небезпечне діяння є закінченим кримінальним правопорушенням з моменту вчинення хоча б однієї із альтернативних дій, а саме фізичних дій у вигляді:

- 1) виробництва,
- 2) виготовлення,
- 3) придбання,
- 4) зберігання,
- 5) перевезення
- 6) пересилання прекурсорів.

Слід відмітити, що за ознакою ступеня тяжкості дане кримінальне правопорушення відноситься до класу кримінальних проступків.

Кваліфікований склад даного кримінального правопорушення характеризуються рядом альтернативних юридичних ознакою:

- 1) вчинення повторно;

- 2) скоєння за попередньою змовою групою осіб;
- 3) обсяг (маса) прекурсорів, які є предметом кримінального правопорушення відноситься до великих розмірів;
- 4) вчинення дій передбачених частиною 1 статті 311 КК України з метою збуту, що характеризує суб'єктивну сторону;
- 5) незаконний збут прекурсорів, як вид фізичної дії, яка характеризує об'єктивну сторона кримінального правопорушення.

Слід відмітити, що за ознакою ступеня тяжкості дане кримінальне правопорушення відноситься до класу злочинів.

Особливо кваліфікований склад даного кримінального правопорушення характеризуються двома юридичними ознаками:

- 1) вчинення дій, передбачених частиною першою статті 3 статті 311 КК України, якщо такі дії вчинені організованою групою
- 2) якщо предметом кримінально-протиправного діяння є прекурсори в особливо великих розмірах.

У відповідності до норм частини 4 статті 311 КК України, встановлено спеціальний вид звільнення від кримінальної відповідальності: Особа, яка добровільно здала прекурсори, що призначалися для виробництва або виготовлення наркотичних засобів чи психотропних речовин, і вказала джерело їх придбання або сприяла розкриттю кримінальних правопорушень, пов'язаних із незаконним обігом прекурсорів, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, звільняється від кримінальної відповідальності за незаконні їх виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання (частина перша статті 311 КК України).

Вищевказаний спеціальний вид звільнення від кримінальної відповідальності застосовується виключно за одночасної наявності наступних кримінально-правових умов:

1) здійснення такої абсолютно визначеної кримінально-правової дії, як здача прекурсорів, що призначалися для виробництва або виготовлення наркотичних засобів чи психотропних речовин

2) здійснення однієї із альтернативних дій: а) вказівка на джерело придбання прекурсорів або б) сприяла розкриттю інших кримінальних правопорушень (зокрема, кримінальних проступків), пов'язаних із незаконним обігом прекурсорів, наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

При цьому, всі вищеназвані кримінально-правові дії характеризується такою юридичною ознакою, як **добровільність**.

Кримінально-правова кваліфікація викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (стаття 312 КК України)

Основний склад даного кримінального правопорушення передбачений положеннями частини 1 статті 312 КК України та за ступенем тяжкості відноситься до категорії нетяжких злочинів (ч. 4 ст. 12 КК України). В свою чергу, до категорії тяжких злочинів (ч. 5 ст. 12 КК України). відноситься кваліфікований склад даного злочину, який передбачений нормами частини 2 статті 312 КК України. Крім того, особливо кваліфікований склад кримінального правопорушення, який встановлений нормами частини 3 статті 308 КК України відноситься до класу особливо тяжких злочинів (ч. 6 ст. 12 КК України).

Вищеназваний склад кримінального правопорушення характеризується наступними юридичними ознаками, а саме:

Об'єкт кримінального правопорушення

Так, основним (безпосереднім) об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері обігу прекурсорів.

Додатковим обов'язковим об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері власності.

Додатковим факультативним об'єктом даного кримінального правопорушення можуть бути правовідносини щодо реалізації службових повноважень особою, яка займає певне службове становище (даний додатковий факультативний об'єкт кримінального правопорушення є обов'язковою юридичною ознакою кваліфікованого складу кримінального правопорушення, який встановлений приписами частини 2 статті 312 КК України, який вчиняється у спосіб (шляхом) зловживання службової особи своїм службовим становищем).

В деяких випадках, додатковим факультативним об'єктом даного кримінального правопорушення можуть бути правовідносини щодо забезпечення права особи на здоров'я (частини 3 статті 312 КК України).

Предметом вищеназваного кримінального правопорушення є: прекурсори.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення

Об'єктивна сторона даного кримінального правопорушення характеризується вчиненням незаконного заволодіння прекурсорами. При цьому, згідно норм частини 1 статті 312 КК України, заволодіння прекурсорами відбувається в один із таких способів:

- 1) Викрадення (як таємне викрадення, так і відкрите викрадення);
- 2) привласнення;
- 3) вимагання;
- 4) шляхом шахрайства;
- 5) шляхом зловживання службовим становищем.

Таким чином, вчинення даного кримінального правопорушення шляхом вимагання є кримінальним правопорушенням з формальним складом. Кримінальне правопорушення є закінченим з моменту вчинення кримінального протиправного діяння у виді дії, а саме інформаційної дії у вигляді пред'явлення

суб'єктом даного кримінального правопорушення до потерпілого вимоги про передачу свою користь вищеназваного предмету кримінального правопорушення. В свою чергу, скоєння даного кримінального правопорушення в інший спосіб, зокрема, шляхом викрадення є кримінальним правопорушенням з матеріальним складом, який є закінченим кримінальними правопорушенням з моменту настання суспільно-небезпечного наслідку у вигляді обернення винною особою на свою користь викраденого майна з можливістю розпоряджатися цими викраденими засобами, речовинами та їхніми аналогами.

Норми частини 2 статті 312 КК України передбачають **кваліфікований склад** даного кримінального правопорушення. Так, в даному випадку, **кваліфікуючими ознаками** є наступні **юридичні ознаки** кримінального правопорушення:

1) вчинення повторно. Тобто, в даному випадку, повторність (ст. 32 КК України) розуміється, як повторність тотожних кримінальних правопорушень.

Окрім цього, в даному випадку, ознака повторності також охоплює ознаку рецидиву кримінальних правопорушень, а саме: скоєння кримінальних правопорушень передбачених відповідною частиною статті 312 КК України, суб'єктом кримінального правопорушення, який має не зняту або не погашену судимість за скоєння кримінального правопорушення, яке передбачене відповідною частиною статті 312 КК України;

2) вчинення за попередньою змовою групою осіб (частина 2 статті 28 КК України);

3) вчинення із застосуванням насильства, що не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого, або з погрозою застосування такого насильства;

Вищеназвана ознака злочину характеризує спосіб вчинення кримінального правопорушення, як ознаку об'єктивної сторони даного кримінального правопорушення;

4) вчинення даного кримінального правопорушення, яке поєднане з незаконним заволодінням прекурсорами у великих розмірах;

5) яке поєднане із заволодінням прекурсорами шляхом зловживання службової особи своїм службовим становищем.

Норми частини 3 статті 312 КК України передбачають **особливо кваліфікований склад** даного кримінального правопорушення. Так, в даному випадку, особливо **кваліфікуючими ознаками** є наступні юридичні **ознаки** кримінального правопорушення. Такими юридичними ознаками є:

1) Вчинення даного кримінального правопорушення (тобто, кримінального правопорушення передбаченого частиною першою або другою статті 308 КК України) в особливо великих розмірах;

2) Вчинення даного кримінального правопорушення організованою групою (вказана юридична ознака характеризує вчинення даного злочину у співучасті);

3) Вчинення даного кримінального правопорушення шляхом розбою з метою викрадення прекурсорів (вказана юридична ознака характеризує діяння (дію) та спосіб шляхом яких безпосередньо вчиняється даний злочин);

4) Вчинення даного кримінального правопорушення шляхом вимагання

прекурсорів, із застосуванням насильства, яке є небезпечним для життя і здоров'я особи.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується умисною формою вини у виді прямого умислу. Мотив кримінального правопорушення є корисливий. Так, корисливий мотив притаманний будь-якому викраденню, привласненню, вимаганню наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем. В свою чергу, інші мотиви скоєного кримінального правопорушення є саме мотив подальшого

вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів для власних особистих протиправних потреб є похідним (вторинним) від корисливого мотиву.

Суб'єкт кримінального правопорушення – фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років, тобто, загальний суб'єкт кримінального правопорушення. В окремих випадках, а саме у випадку передбаченому частиною другою цієї статті суб'єктом кримінального правопорушення може бути службова особа, тобто, спеціальний Суб'єкт кримінального правопорушення. Також, службова особа, як суб'єкт кримінального правопорушення спеціальним суб'єктом кримінального правопорушення у разі, якщо такою службовою особою вчиняються діяння передбачені частиною третьою статті 312 КК України.

Кримінально-правова кваліфікація незаконної видачі рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин (ст.319 КК України)

Суспільна небезпека кримінального правопорушення у виді незаконної видачі рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин (ст. 319 КК України) полягає у тому, що вищевказаний рецепт може видаватися лікарем виключно у встановленому законом порядку та на підставах визначених законом.

Рецепт – це письмове звернення лікаря до фармацевта, в якому міститься розпорядження про виготовлення і відпуск ліків, а також вказівки, як цими ліками повинен користуватись хворий.²¹

Проте, внаслідок вчинення вищеназваного кримінального правопорушення, вищевказаний законодавчо встановлений порядок видачі рецепту на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин

---

²¹ Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. За ред. Копотуна І.М. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2021. 932с.

суттєво порушується, що свідчить про значний ступінь суспільної небезпечності вищевказаного кримінально-протиправного діяння.

Якщо звернути увагу на статистичні данні, то варто зробити висновок про те, що рівень вчинення зазначеного виду кримінального правопорушення є нижчим ніж за ст.ст. 307 та 309 КК України. але серед інших злочинних діянь у сфері незаконного обігу наркотичних засобів є одним із найрозповсюдженим.

Кримінологічні статистичні дослідження наводимо у таблиці нижче:

	2021	2022
Обліковано кримінальних правопорушень за ст. 319 КК України	742	790
Повідомлено про підозру	721	722
Направлено до суду з обвинувальним актом	198	72

Як бачимо, рівень обліковування кримінального правопорушення за фактом ст.319 КК України високий, однак до суду направляється доволі менша частина кримінальних проваджень. Можна зробити висновок про те, що під час розслідування даного виду кримінальних правопорушень виникають складнощі під час доведення вини осіб, які ці діяння вчинили.

Однак існує й інша думка стосовно цього. Деякі науковці говорять про те, що незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин є корупційним злочином з дуже низьким абсолютним рівнем та мізерною часткою в структурі як загальної злочинності, так і безпосередньо в межах наркозлочинності. Даний стан речей пояснюється високим та середнім рівнем латентності даного виду злочину.²²

---

²² Фіалка М.І. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичного засобу або психотропних речовин :кримінологічна характеристика як корупційного злочину. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції. Харків. 2015. 224с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4404/Nezakonna%20vydacha%20recepta_kryminolohichna%20kharakterystyka%20yak%20koruptsiinoho%20zlochynu_Fialka_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Об'єкт кримінального правопорушення. Основним безпосереднім об'єктом кримінального правопорушення є суспільні відносини в сфері обігу наркотичних засобів або психотропних речовин. Додатковим обов'язковим об'єктом кримінального правопорушення є порядок видачі рецептів на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.

Предметом даного кримінального правопорушення є документ у вигляді рецепту на право придбання: а) наркотичних засобів; б) психотропних речовин.

Суб'єктивна сторона вказаного кримінального правопорушення характеризується виною у формі умислу, вид умислу - прямий.

Для даного кримінального правопорушення обов'язковою ознакою суб'єктивної сторони є мотив кримінального правопорушення, а саме:

- 1) корисливий мотив;
- 2) інший особистий інтерес.

Суб'єкт вищевказаного кримінального правопорушення спеціальний (частина 2 статті 18 КК України) – фізична осудна особа, яка досягла віку з якого може наступати кримінальна відповідальність та яка має юридичний статус лікуючого лікаря.

Так, правовий статус лікуючого лікаря врегульований, зокрема, нормами статті 34 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року.²³

Слід зазначити, що кримінальне правопорушення, яке передбачено приписами частини 1 статті 319 КК України (основний склад кримінального правопорушення) за критерієм ступеня тяжкості відноситься до категорії кримінальних проступків.

---

²³ Закону України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

Кваліфікований склад даного кримінального правопорушення встановлений приписами частини 2 статті 319 КК України і передбачає таку кваліфікуючу ознаку складу кримінального правопорушення, як повторність.

В даному випадку, кримінальне правопорушення є таким, що скоєне повторно у разі, якщо особа раніше скоїла хоча б одне кримінальне правопорушення передбачене нормами частини 1 або 2 статті 319 КК України і знову (протягом встановлених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності) вчинила незаконну видачу рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин.

Також, у випадку наявності у особи незнятої або непогашеної судимості за раніше скоєне кримінальне правопорушення, яке передбачено нормами частин 1 або 2 статті 319 КК України і вчинення такою особою іншої (нової) незаконної видачі рецепту на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин, така особа підлягатиме кримінальній відповідальності за нормами частини 2 статті 319 КК України. Тобто, в даному випадку, ознакою повторності охоплюється і такий вид множинності кримінальних правопорушень, як рецидив кримінальних правопорушень.

Слід зазначити, що за критерієм ступеня тяжкості кримінальне правопорушення, яке передбачено нормами частини 2 статті 319 КК України відноситися до категорії нетяжких злочинів.

1.3. Особливості кваліфікації окремих кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним вживанням наркотичних засобів та інших небезпечних предметів

Кримінально правова кваліфікація незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (стаття 314 КК України)

Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (стаття 314 КК України) є одним із найбільш суспільно-небезпечних діянь в сфері незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Однак, варто звернути увагу на статистичні дані, які показують, що у 2021 році було обліковано - 7 кримінальних правопорушень за ст. 314 КК України, повідомлено про підозру - 0 особам, та направлено до суду з обвинувальним актом також - 0, відповідно як і у 2022 році.

Зазначені дані свідчать про те, що під час розслідування кримінальних правопорушень, передбачених ст. 314 КК України, виникають складнощі із доведенням вини підозрюваних осіб, що в подальшому сприяє не притягненню винних осіб до відповідальності. Ми вважаємо, що нульовий рівень притягнення осіб до відповідальності за ст. 314 КК України пов'язаний із тим, що у слідчих виникають проблеми при кваліфікації зазначеного виду кримінального правопорушення, тому пропонуємо детальніше звернути увагу на склад зазначеного діяння.

Частина 1 ст. 314 КК України передбачає кримінальну відповідальність за незаконне введення будь-яким способом наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів в організм іншої особи проти її волі. Частини 2 та 3 містять кваліфікуючі ознаки, про які буде йти мова нижче.

Кримінально-правовою особливістю діяння передбаченого у ст. 314 КК України є те, що всі її три частини, згідно статті 12 КК України за критерієм **ступеня тяжкості відносяться до категорії злочинів**. При характеристиці вказаного кримінально-караного діяння будемо використовувати такі юридичні терміни, як «кримінальне правопорушення» та «злочин». Вказаний факт свідчить про підвищену суспільну небезпеку зазначеного злочинного діяння (дії).

Кримінально-правова кваліфікаційна характеристика складу кримінального правопорушення передбаченого нормами статті 314 КК України, тобто незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, полягає у наступному:

Основним (безпосереднім) об'єктом злочину є правовідносин у сфері юридичного регулювання використання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Додатковий обов'язковим об'єкт зазначеного кримінального правопорушення є здоров'я іншої особи, як соціальної цінності. Тобто, потерпілим від даного кримінального правопорушення завжди є інша особа. Таким чином, введення суб'єктом кримінального правопорушення собі в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів не утворює склад злочину, передбаченого нормами статті 314 КК України.

Предметом кримінального правопорушення ст. 314 КК України є:

- 1) наркотичні засоби;
- 2) психотропні речовини
- 3) аналоги наркотичних засобів або психотропних речовин.

При цьому в даному випадку вказані речовини є одночасно предметом і засобами вчинення злочину, оскільки саме вони вводяться в організм потерпілого та спричиняють шкоду його здоров'ю.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення, передбаченого ст. 314 КК України характеризується у формі дії, а саме фізичних (активних) дій, які полягають у введенні в організм потерпілого наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів.

Цікавим є визначення поняття «способу» введення наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів в організм іншої особи.

Деякі науковці зазначають, що, злочин вчиняється шляхом застосування фізичного або психічного насильства, обману чи з використанням безпорадного

стану потерпілого. Такими діями можуть бути утримання потерпілого силоміць та введення в його організм наркотичного засобу психотропної речовини або їх аналогів шляхом ін'єкції, залякування потерпілого застосуванням до нього фізичного насильства, якщо він відмовиться від введення в його організм наркотичного засобу, психотропної речовини або їх аналогів, повідомлення потерпілому неправдивих відомостей або приховування певних обставин, що вводить його в оману стосовно певних фактів і дає змогу винному ввести в його організм зазначені засоби або речовини.²⁴

Введення в організм людини проти її волі зазначених засобу або речовини (протиправна наркотизація) здійснюється за допомогою фізичного чи психічного примусу, обману особи або з використанням її безпорадного стану, що забезпечує потрапляння в організм засобу (речовини) за відсутності медичних показань (останні наявні при важких травмах, пораненнях, пологах, до чи після операції). Потрапляння таких засобів (речовин) в організм потерпілої особи може відбуватися внаслідок ін'єкції препаратів, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини, підмішування наркотиків у напої, давання їх або психотропних речовин під виглядом ліків тощо.

Введення в організм людини наркотичних засобів як лікарських препаратів навіть проти її волі у випадках надання їй невідкладної медичної допомоги складу злочину не утворює.

При кваліфікації ст. 314 КК України варто звернути увагу на визначення поняття «**фізичне насильство**», під яким розуміють насильницькі дії, до яких варто віднести нанесення побоїв, заподіяння тілесних ушкоджень, фізичне

---

²⁴Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: коментар до Розділу XIII Кримінального кодексу України / С.В. Албул, А.М. Бабенко, О.А. Гритенко, В.Я. Конопельський, І.М. Чекмарьова; за заг. ред. д.ю.н., генерала поліції третього рангу І.П. Катеринчука. Одеса: ОДУВС, 2018. 124 с. – с. 30

утримання (силоміць) потерпілого з одночасним введенням в його організм наркотику чи психотропної речовини шляхом ін'єкції, крапельниці, примусового вливання в організм таких речовин через ротову порожнину тощо. При цьому потерпіла особа розуміє, що в її організм вводяться наркотичні засоби, психотропні речовини чи їх аналоги, вона цього не бажає та за можливості чинить опір.

Психічне насильство – погроза негайно застосувати фізичне насильство, небезпечне для життя та здоров'я потерпілого, з метою введення в його організм наркотичного засобу, психотропної речовини або їх аналогу. Зазвичай застосування психічного примусу вдало діє на уразливі категорії населення, наприклад на неповнолітніх, осіб з інвалідністю, жінок тощо. Якщо говорити про дітей, то введення в їх організм наркотичного засобу, психотропної речовини або їх аналогів не лише негативно впливає на здоров'я та психіку неповнолітнього, а й на подальше його життя. Оскільки діти швидко піддаються впливу негативних факторів, вони стають наркозалежними, відповідно до чого в подальшому переходять на шлях злочинності задля отримання наступної «доз» наркотиків. Окрім цього психічне насильство може виражатись не лише у погрозі вчинити фізичне насильство над особою, а й над його близькими. Також під психічним насильством варто розглядати ситуацію, коли винна особа погрожує розказати/розповсюдити інформацію особистого характеру, яка може негативно вплинути на особисте або професійне життя потерпілого.

Введення потерпілого в оману – це неповідомлення особи стосовно істинного змісту дій, що вчиняє винний. До такого способу введення в організм іншої особи наркотичних засобів, психотропних речовин варто відносити введення наркотику під виглядом лікарських препаратів, підмішування їх до їжі або напоїв, тобто вчинення будь яких обманних дій, які сприятимуть потраплянню зазначених речовин до організму людини, без її відома.

На наш погляд, при кваліфікації зазначеного виду злочину, **особливу увагу варто звертати на мету**, яку ставила перед собою винна особа, вводячи до організму іншої людини наркотичні засоби, психотропні речовини. Адже відомі випадки коли, дівчата ставали жертвами незаконного введення в їх організм зазначених речовин, після чого піддавались сексуальним злочинам або торгівлі людьми у різних її проявах. Ми переконані, що за сукупністю злочинів буде більше вірогідно довести вину та притягнути винну особу до відповідальності, в тому числі й за ст. 314 КК України.

Зазначений злочин вважається закінченим з моменту, коли в організм іншої особи всупереч її волі введено наркотик, психотропну речовину або їх аналог незалежно від наслідків впливу цих засобів чи речовин (формальний склад злочину).²⁵

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується виключно прямим умислом (ч. 2 ст. 24 КК України), передусім, в частині суб'єктивного ставлення суб'єкта кримінального правопорушення до вчиненого ним кримінально-протиправного діяння. Слід зазначити, що суб'єктивне ставлення суб'єкта кримінального правопорушення до суспільно-небезпечних наслідків вказаного кримінального правопорушення може виражатися, зокрема, у формі непрямого умислу (ч. 3 ст. 24 КК України).

Мотив та мета кримінального правопорушення не мають значення для кваліфікації проте, ці ознаки суб'єктивної сторона можуть бути враховані при призначенні покарання згідно правил встановлених статтями 65-67 КК України, зокрема, в якості обставина, яка обтяжує покарання.

Однак ми переконані, що доведення мети та мотиву має стати обов'язковим, оскільки саме ці ознаки зможуть довести винуватість особи у

---

²⁵ Національна академія внутрішніх справ. Тема 10 «Кваліфікація злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення». URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_10.html

вчиненні зазначеного злочину, так як найчастіше мета введення в організм іншої особи наркотичного засобу є набагато ширша ніж просто довести людину до стану сп'яніння. На наше переконання введення в організм іншої особи наркотичного засобу, психотропних речовин без волі особи свідчить про те, що відносно цієї особи планується вчинення іншого злочину.

Суб'єкт кримінального правопорушення передбаченого ст. 314 КК України є загальний, фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років (ч. 1 ст. 18 КК України).

Слід зазначити, що вищезазване кримінальне правопорушення є таким, що має **кваліфікований склад**, а саме передбачений нормами ч. 2 ст. 314 КК України.

Кваліфікуючими ознаками зазначеного злочину в даному випадку є, зокрема, ознаки об'єктивної сторони кримінального правопорушення у виді суспільно небезпечних наслідків кримінального правопорушення у вигляді:

- 1) дій, які привели до наркотичної залежності потерпілого;
- 2) дій, якщо вони заподіяли середньої тяжкості тілесне ушкодження потерпілому;
- 3) дій, якщо вони заподіяли тяжке тілесне ушкодження потерпілому.

Також, за частиною 2 цієї статті кваліфікаційною ознакою даного кримінального правопорушення є повторність тотожних та однорідних злочинів. Під повторність тотожних злочинів підпадають кримінальні правопорушення передбачені частинами 1, 2, 3 статті 314 КК України. До повторності однорідних кримінальних правопорушень відносять приписи ст.ст. 306-312 та 314-318 КК України.

Звертаємо увагу на той факт, що така кваліфікуюча ознака, як повторність інкримінується суб'єкту злочину і у тому випадку, якщо особа була раніше засуджена за скоєння хоча б одного із вищезазначених кримінальних правопорушень, та після набрання законної сили вироком суду щодо неї знову

скоїла принаймні один із вищеперерахованих кримінально-караних деліктів. Вищеназвана кваліфікаційна ознака характеризує такі види множинності кримінальних правопорушень, як повторність та рецидив кримінальних правопорушень.

Норми частини 3 статті 314 КК України, передбачають **особливо кваліфікований склад** кримінального правопорушення.

Так, за цією нормою КК України особливо кваліфікованими кваліфікуючими ознаками даного складу злочину є вчинення дій, які передбачені частинами 1 та 2 цієї статті, якщо вони:

1) вчинені щодо:

- а) неповнолітнього;
- б) особи, яка перебуває в безпорадному стані;
- в) вагітної жінки (зазначені кваліфікаційні ознаки характеризують особливості особи потерпілого);

2) були пов'язані з введенням в організм іншої особи особливо небезпечних:

- а) наркотичних засобів;
- б) психотропних речовин або їх аналогів (зазначені кваліфікаційні ознаки характеризують предмет кримінального правопорушення);

3) настання смерті потерпілого, внаслідок таких дій (зазначена кваліфікаційна ознака характеризує об'єктивну сторону кримінального правопорушення у виді суспільно небезпечних наслідків кримінального правопорушення).

Слід зазначити, що вищевказаний злочин може бути вчиненим у співучасті (зокрема, може бути вчинений організованою групою або злочинною організацією).

При розмежуванні ст.314 КК України від інших складів кримінального правопорушення варто звертати увагу на ознаки об'єктивної сторони.

Проаналізувавши вироки судів минулих років у справах стосовно незаконного введення в організм людини наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів можна зробити висновок про те, що в обвинувальних актах, на основі яких вноситься інформація до судових рішень, відсутні відомості стосовно формулювання обвинувачення за ч. 1 ст. 314 КК України. У вказаних документах не зазначається про те, яким саме способом незаконно введено в організм іншої особи наркотичні засоби, психотропну речовину або їх аналоги, що може свідчити про введення психотропної речовини саме проти волі особи.

Наприклад, вироком Дніпровського районного суду м. Києва від 04.06.2018 зазначено про те, що реалізуючи свій злочинний намір, спрямований на незаконний збут психотропної речовини «Діазепам», ОСОБА_2 01.06.2017 року незаконно зберігаючи при собі зазначену психотропну речовину, незаконно перевезла її за адресою: АДРЕСА_3 за місцем мешкання ОСОБА_4, де керуючись злочинним наміром, спрямованим на незаконний збут психотропної речовини шляхом введення до організму алкогольно залежної особи лікарського засобу «Сібазон» в склад якого входить психотропна речовина «Діазепам» з метою усунення у останнього абстинентного синдрому, приблизно о 15.00 годині, **отримавши від ОСОБА_4 грошові кошти в розмірі 1800 гривень, як плату за надання кваліфікованої медичної допомоги, використовуючи пристрій для переливання крові одноразового використання (крапельницю) та медичний засіб «Натрію хлорид», шляхом внутрішньовенної ін'єкції ОСОБА_4 здійснила збут останньому раніше придбаного лікарського засобу «Сібазон» в склад якого входить психотропна речовина «Діазепам».**²⁶ У даному випадку прослідковується відсутність основної відмінності ст.314 КК

---

²⁶Вирок Дніпровського районного суду м. Києва від 04.06.2018 у справі №755/17669/17.URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74628069>

України від ст.307 КК України, а саме **введення в організм іншої особи наркотичного засобу проти її волі.**

У зв'язку з цим, слід відмітити, що у введенні в організм потерпілого наркотичних засобів, психотропних речовин та їх аналогів може бути вчинено, зокрема, насильницьким способом та в супереч волі потерпілого. Такий факт суттєво впливає на підвищення суспільної небезпеки злочинного діяння. Вбачається, що в даному випадку засобами та знаряддями вчинення кримінального правопорушення можуть бути медичні шприци, апарати (механізми) для здійснення крапельниці, які використовуються для безпосереднього введення в організм потерпілого відповідних наркотичних або психотропних речовин.

Так, незаконний збут та незаконне введення в організм іншої особи наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів є досить подібними діяннями, особливо, коли збут вчинюється у формі введення ін'єкції іншій особі.

Відмінність незаконного збуту наркотичних засобів (ст.307 КК України) у формі введення в організм таких речовин від ст. 314 КК України (незаконного введення в організм іншої особи наркотичного засобу, психотропної речовини чи їх аналогу) полягає у наступному:

ст. 307 КК України	ст. 314 КК України
Перехід наркотичних засобів, психотропних речовин фактично відбувається від однієї особи до іншої, за спільною їх згодою, не залежно від способу передачі/отримання зазначених речовин	Фактичне введення суб'єктом наркотичного засобу, психотропної речовини в організм іншої людини здійснюється проти волі потерпілого

Отже, під час кваліфікації кримінальних правопорушень, передбачених ст.314 КК України враховуємо усі елементи складу кримінальних правопорушень.

Кримінально правова кваліфікація схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (стаття 315 КК України)

Варто погодитись із тим, що схиляння до вживання наркотиків є тим протиправними діянням, що сприяє стрімкому поширенню наркотизму і втягуванню у сферу зловживання психоактивними речовинами дітей підліткового і юнацького віку. Слід зазначити, що з цією безпрецедентною по масштабам і наслідкам проблемою, що і сьогодні далека не тільки від свого вирішення, але й від адекватного осмислення, українське суспільство зіштовхнулося із середини 80-х років минулого сторіччя. До цього часу фахівцями не вироблені єдині критерії моніторингу оцінки масштабів поширення наркотиків і рівня наркотизації населення як у країні в цілому, так і в її окремих областях, районах, містах. Але більшість фахівців одностайні в тому, що ситуація яка склалась в Україні з наркотиками, дуже серйозна, має тенденції до подальшого погіршення, супроводжується активізацією багатьох інших негативних соціальних процесів у суспільстві [с.127]²⁷.

Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (стаття 315 КК України) є умисним злочином в сфері незаконного обігу наркотичних засобів, якому притаманна підвищена суспільна небезпека у зв'язку з тим, що внаслідок вчинення вищеназваного кримінального

---

²⁷ Свірін М.О. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психоактивних речовин або їх аналогів (поняття та особливості кваліфікації). Наука і правоохоронна. 2015. №3(29). С. 126-132

правопорушення збільшується кількість осіб долучених до систематичного вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Варто звернути увагу на статистичні данні, які подаються в таблиці нижче:

	2021	2022
Обліковано кримінальних правопорушень за ст. 315 КК України	18 (із них 1 неповнолітній)	8 (із них 3 неповнолітніх)
Повідомлено про підозру	13 (із них 1 неповнолітній)	6 (із них 3 неповнолітніх)
Направлено до суду з обвинувальним актом	12 (із них 1 неповнолітній)	4 (із них 1 неповнолітній)

Відмічається не високий рівень обліковування зазначеного кримінального правопорушення та направлення до суду з обвинувальним актом, що свідчить про не високий рівень суспільної небезпеки. Однак вражає те, що за зазначений період у кожній із статистичних категорій відмічається участь неповнолітнього. Цей факт свідчить, про те, що особи, які не досягли вісімнадцятирічного віку не лише втягуються у злочинну діяльність, а й особисто продовжують вчиняти кримінальні правопорушення у сфері незаконного обігу наркотиків.

Основний склад даного кримінального правопорушення є нетяжким злочином, кваліфікований склад даного злочину є особливо тяжким злочином.

Об'єкт кримінального правопорушення. В основному складі кримінального правопорушення основним (безпосереднім) об'єктом кримінального правопорушення є правовідносини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, або їхніх аналогів.

Додатковим обов'язковим об'єктом кримінального правопорушення є правовідносини щодо реалізації права особи на здоров'я відносно певної особи щодо якої здійснюється кримінально-каране схиляння до вживання наркотичних засобів; психотропних речовин, або їхніх аналогів.

Предметом кримінального правопорушення в даному випадку є:

- 1) наркотичні засоби;
- 2) психотропні речовини;
- 3) їхні аналоги, які незаконно зберігаються у суб'єкта кримінального правопорушення.

При цьому, в даному випадку, вищеназвані засоби та речовини є одночасно і засобами вчинення злочину, оскільки, саме вони пропонуються до нібито «добровільного» вживання потерпілому та спричиняють шкоду його здоров'ю.

Об'єктивна сторона вищеназваного кримінального правопорушення характеризується вчиненням діяння у формі дії, яка полягає у схилянні певної особи до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

У постанові Пленуму Верховного Суду України №4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів», **під схилянням до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів** (стаття 315 КК) потрібно розуміти будь-які умисні ненасильницькі дії, спрямовані на збудження в іншій особі бажання вжити ці засоби або речовини хоча б один раз (пропозицію, умовляння, пораду, переконування тощо). Відповідальність за даний злочин настає незалежно від наслідків схиляння,

тобто від того, вжила інша особа наркотичний засіб, психотропну речовину або їх аналог чи відмовилася це зробити²⁸.

Тобто, для того щоб особу притягнути до кримінальної відповідальності достатньо здійснити дії **не пов'язані із фізичним примусом**, до таких зокрема можна віднести інформаційні дії у вигляді словесного схиляння, підірвання авторитету перед оточуючими, цькування, підкупу тощо.

Вчинення фізичних дій спрямованих на примушування певної особи до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин охоплюється складом кримінального правопорушення, передбаченого статтею 314 КК України – незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів.

Для прикладу розпізнавання та визначення правильної кваліфікації схиляння до вживання наркотичних засобів та психотропних речовин наведемо декілька витягів з вироків у досліджуваній нами категорії справ.

Так, на початку серпня 2007 року в вечірній час, точної дати досудовим слідством не встановлено, знаходячись в с. Топільно Рожищенського району, **шляхом висловлювання пропозиції**, ОСОБА_1 повторно переконав ОСОБА_6, до вживання наркотичних засобів, яке знайшло свій вираз в тому, що вони вдвох вжили, шляхом куріння особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено - канабіс (висушена маріхуана) приблизною вагою 2-3 грам на березі річки Стир за с. Топільно Рожищенського району.²⁹

---

²⁸ Постанова Пленуму Верховного України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

²⁹ Вирок Рожищенського районного суду Волинської області від 22 липня 2008. Справа № 1-51\2008. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/2448360>

Окрім цього, Онуфріївським районним судом Кіровоградської області було винесено вирок стосовно ОСОБА_1, яка 19 серпня 2008 року, близько 10-00 години, разом із ОСОБА_2, ІНФОРМАЦІЯ_2, знаходився на горищі житлового будинку, який розташований АДРЕСА_1, і незаконно зберігав при собі наркотичний засіб канабіс вагою близько три грами. У цей час в ОСОБА_1 виник умисел, направлений на схиляння до вживання наркотичного засобу - канабісу неповнолітнього ОСОБА_2. Реалізуючи свій злочинний умисел, ОСОБА_1 запропонував неповнолітньому ОСОБА_2 вжити шляхом куріння наркотичний засіб канабіс (марихуану), який ОСОБА_1 зберігав при собі. На цю пропозицію ОСОБА_2 не погодився. Продовжуючи свої злочинні дії, ОСОБА_1 розповів неповнолітньому ОСОБА_2, що **рослину коноплі вживати корисно для здоров'я і після її вживання можна отримати задоволення навіть краще ніж після вживання горілки**. Після цього ОСОБА_2 погодився вжити шляхом куріння наркотичний засіб канабіс (марихуану) і ОСОБА_1 з пластикової пляшки, яка знаходилася на горищі вказаного житлового будинку, виготовив пристрій для вживання шляхом куріння наркотичного засобу канабісу (марихуани). Реалізуючи свій злочинний умисел, ОСОБА_1 помістив у даний пристрій весь наркотичний засіб - канабіс, а саме вагою близько трьох грамів, та вжив його шляхом куріння разом із неповнолітнім ОСОБА_2.³⁰

Зазначені вирокі вказують на спосіб схиляння, який є не фізичним, а словесним. Варто відмітити, що у справі, яку розглядав Онуфріївський районний суд Кіровоградської області потерпілим є неповнолітнім. Це пов'язано з тим, що саме ця вразлива категорія найчастіше підпадає негативному впливу зі сторони дорослих та не розуміє дійсної реальності подій, які відбуваються навколо.

---

³⁰ Вирок Іменем України Онуфріївського районного суду Кіровоградської обл. від 05.11.2008 року. Справа № 1-123/2008. URL:<https://reyestr.court.gov.ua/Review/3484732>

З суб'єктивної сторони вищевказане кримінальне правопорушення характеризується умисною формою вини у виді прямого умислу.

Суб'єктом вищеназваного кримінального правопорушення є фізична осудна особа, яка досягла шістнадцятирічного віку (частина 1 статті 22 КК України).

Необхідно зазначити, що норми частини 2 статті 315 КК України, передбачають кваліфікований склад даного кримінального правопорушення, який характеризується наступними ознаками:

1) Повторністю. Так, в даному випадку, повторність проявляється в наступних її видах, а саме:

а) повторність, яка полягає у вчиненні даного злочину особою, яка раніше вчинила злочин передбачений частиною 1 або 2 статті 315 КК України (тобто, повторністю тотожних злочинів, як видом спеціальної повторності злочинів);

б) повторність, яка полягає у вчиненні даного злочину особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених [статтями 307, 308, 310, 314, 317](#) КК України (тобто, повторністю однорідних кримінальних правопорушень (як видом спеціальної повторності злочинів)).

Слід зауважити, що в даному випадку юридична ознака повторності охоплює собою також юридичну ознаку – рецидив кримінальних правопорушень. Тобто, особи, які мають незняту або непогашену судимість за скоєння вищеназваних умисних кримінальних правопорушень і знову вчинили вищеназвані умисні кримінальні правопорушення підлягають кримінальній відповідальності за частиною другою статті 315 КК України.

2) Вчиненням кримінального правопорушення щодо певної кількості потерпілих або певної категорії потерпілих:

а) Вчиненням кримінального правопорушення передбаченого частиною 1 статті 315 КК України щодо двох чи більше осіб. Вищеназвана ознака

об'єктивної сторони кримінального правопорушення характеризує кількісний аспект особи потерпілого, як ознаки об'єкту кримінального правопорушення.

б) Вчиненням кримінального правопорушення щодо неповнолітнього. Вищеназвана ознака об'єкту кримінального правопорушення характеризує сутнісний (віковий) аспект особи потерпілого, як ознаки об'єкту кримінального правопорушення.

Кримінально-правова характеристика незаконного публічного вживання наркотичних засобів (стаття 316 КК України)

Незаконне публічне вживання наркотичних засобів (стаття 316 КК України) є злочином в сфері незаконного обігу наркотичних засобів основний та кваліфікований склад якого відноситься до категорії нетяжких злочинів.

Кількість зареєстрованих кримінальних правопорушень, передбачених ст. 316 КК України, в порівнянні з незаконним збутом наркотичних засобів та психотропних речовин (ст.307 КК України) є не великою.

Статистичні данні наводяться у таблиці нижче:

	2021	2022
Обліковано кримінальних правопорушень за ст. 316 КК України	15	2
Повідомлено про підозру	15	1
Направлено до суду з обвинувальним актом	12	1

Данні наведені у таблиці свідчать про те, що у 2022 році фокус уваги у правоохоронців був дещо змінений у зв'язку із введенням правового режиму воєнного часу. Однак, ми вважаємо, що така категорія кримінальних правопорушень має латентний характер та складнощі у доведенні вини.

Отже, перейдемо до детальної кримінально правової характеристики кримінального правопорушення, передбаченого ст.316 КК України.

Об'єкт кримінального правопорушення. Основним (безпосереднім) об'єктом кримінального правопорушення є правовідносини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, або їхніх аналогів.

Додатковим обов'язковим об'єктом кримінального правопорушення в даному випадку є правовідносини в сфері громадського порядку та моральності.

Предметом кримінального правопорушення, є наркотичні засоби. При цьому, в даному випадку вищеназвані наркотичні засоби набувають значення предмету кримінального правопорушення з моменту їхнього вживання, тобто, дій щодо вживання наркотичних засобів.

В іншому разі, за наявності відповідних кримінально-правових підстав особа може бути притягнута до кримінальної відповідальності за скоєння незаконного зберігання наркотичних засобів без мети збуту, за ст. 309 КК України.

Об'єктивна сторона вказаного кримінального правопорушення полягає у діянні, у формі фізичної дії.

Слід зазначити, що основний склад злочину може бути вчинений, як одноособово та і у такій формі співучасті, як вчинення злочину в складі групи осіб без попередньої змови (ч. 1 ст. 28 КК України). У зв'язку з цим, для одноособового вчинення вказаного злочину характерною є **ознака публічності**.

Під публічністю розуміють відкритий спосіб вживання наркотичних засобів, психотропних речовин, за наявності декількох осіб-очевидців, які обурюються факту незаконного вживання наркотичних засобів, яке вчиняється хоча б однією особою.

В даному випадку обов'язковою ознакою об'єктивної сторони вказаного кримінального правопорушення є **місце вчинення** кримінального правопорушення, яким можуть бути:

- 1) місцях, що призначені для проведення:

а) навчальних заходів;

б) спортивних заходів. Наведемо приклад витягу із вироку Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.07.2020 року, про те, що 05 травня 2020 року, близько 16 години 30 хвилин, ОСОБА_1 , знаходячись в громадському місці, а саме біля футбольних воріт стадіону, розташованого за адресою смт АДРЕСА_2 Королево по вул. Стадіонна, б/н Виноградівського району, призначеного для проведення спортивних заходів, перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння, маючи умисел на публічне незаконне вживання наркотичних засобів у **місцях, що призначені для проведення спортивних заходів, публічно, в присутності сторонніх осіб**, а саме ОСОБА_2 , ОСОБА_3 , ОСОБА_4 та ОСОБА_5, задля власного задоволення, діючи умисно, незаконно вжив наркотичний засіб - марихуану (канабіс) - шляхом паління через саморобний пристрій із полімерної пляшки, об'ємом 1,5 літрів, тим самим публічно незаконно вжив особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонений.³¹

Відмітимо, що такі дії ОСОБА_1 кваліфіковано за ч.1 [ст. 316 КК України](#), публічне незаконне вживання наркотичних засобів у місцях, що призначені для проведення спортивних заходів.³²

в) культурних заходів,

2) в інші місцях масового перебування громадян (якими можуть бути вулиці, парки, сквери, ринки, магазини, торгівельні центри, вокзали, пляжі, підземні переходи, дитячі майданчики тощо).

---

³¹ Вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.07.2020 року у справі № 299/1760/20.URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90307599>

³² Вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.07.2020 року у справі № 299/1760/20.URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90307599>

Спосіб відкритого (публічного) вживання наркотичних засобів може бути різноманітним, зокрема введення речовин шляхом здійснення ін'єкцій наркотичних засобів, паління за допомогою цигарок або спеціально пристосованих приладів, вдихання порошку через ніс, тощо.

Наведемо витяг із вироку суду, в якому описується спеціально пристосований прилад для куріння наркотиків. Так, згідно висновку експерта №6/301 від 13.05.2020 року, вилучена від ОСОБА_1, в ході проведення огляду працівниками Виноградівського ВП Березівського ВП ГУ НП в Закарпатській області, деформована прозора полімерна пляшка, з отвором у нижній частині, на горловині якої міститься 1 (один) фрагмент металеві фольги, сріблястого кольору (пристрій для куріння), виявлено особливо небезпечний наркотичний засіб, обіг якого заборонено - екстракт канабісу. Маса екстракту канабісу в перерахунку на суху речовину становить 0,3151 г.³³

Окрім цього, 26 березня 2019 року в смт. Великий Березний, неподалік від вулиці Борканюка, № 1, Великоберезнянського району, Закарпатської області, на березі річки «Уж», біля дерев'яного столику, були помічені дві особи чоловічої статі, які із порушенням чинного законодавства, за допомогою саморобного пристрою «бульбулятор» викурювали невідому речовину рослинного походження, зеленуватого кольору³⁴. Однак, під час кримінально-правової кваліфікації однією із головних ознак, на яку варто звертати увагу це наявність очевидців.

З суб'єктивної сторони вищевказане кримінальне правопорушення характеризується умисною формою вини у виді прямого умислу.

---

³³ Вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.07.2020 року у справі № 299/1760/20.URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90307599>

³⁴ Вирок Великоберезнянського районного суду Закарпатської області. <https://reyestr.court.gov.ua/Review/80853900>

Суб'єктом вищеназваного кримінального правопорушення є фізична осудна особа, яка досягла шістнадцятирічного віку (частина 1 статті 22 КК України).

Необхідно зазначити, що норми частини 2 статті 316 КК України, передбачають кваліфікований склад даного кримінального правопорушення, який характеризується кримінально-правовою ознакою повторності кримінальних правопорушень.

Так, в даному випадку повторність проявляється в наступних її видах, а саме:

а) повторність, яка полягає у вчиненні даного злочину особою, яка раніше вчинила злочин передбачений частиною 1, 2 статті 316 КК України (тобто, повторністю тотожних злочинів (як видом спеціальної повторності злочинів));

б) повторність, яка полягає у вчиненні даного злочину особою, яка раніше вчинила одне із кримінальних правопорушень, передбачених [статтями 307, 310, 314, 315, 317, 318](#) КК України (тобто, повторністю однорідних кримінальних правопорушень (як видом спеціальної повторності злочинів)).

Слід зауважити, що в даному випадку юридична ознака повторності охоплює собою також юридичну ознаку – рецидив кримінальних правопорушень. Тобто, особи, які мають незняту або непогашену судимість за скоєння вищеназваних умисних кримінальних правопорушень і знову вчинили вищеназвані умисні кримінальні правопорушення підлягають кримінальній відповідальності за частиною другою статті 316 КК України.

2. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ Й ІНТЕРЕСІВ ДЕРЖАВИ

Злочини проти основ національної безпеки України є правовим інститутом в межах Особливої частини Кримінального Кодексу України й (далі за текстом – КК України), який має сутнісний взаємозв'язок з конституційним та адміністративним правом України.

Одночасно з цим, виходячи з праворозуміння вчення про склад злочину є доцільним виділити загальні кваліфікаційні ознаки, які є спільними та єдиними для всіх складів злочинів проти основ національної безпеки України. Таким чином, є можливим здійснити наступне дослідження елементів складу злочину стосовно всіх злочинів проти основ національної безпеки України.

Родовим об'єктом злочину, в даному випадку, виступають основи національної безпеки України, як:

- 1) соціальна цінність;
- 2) соціальна цінність, яка перебуває під посиленою охороною зі сторони Держави.

Вбачається за доцільне, в даному випадку, враховувати, передусім, положення частини 1 статті 1 КК України, згідно яких: **«Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від кримінально-протиправних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання кримінальним правопорушенням³⁵.**

---

³⁵ Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

При цьому, можливий і інший підхід до розуміння Родового Об'єкту злочину, а саме його визначення в якості правовідносин в сфері основ національної безпеки України

Одночасно з цим, із урахуванням того факту, що ряд злочинів вказаної категорії передбачають кримінальну відповідальність за злочинні посягання відносно особи, із урахуванням того, що стаття 3 Конституції України передбачає принцип гуманізму відповідно до якого: людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави³⁶. В ряді складів злочинів проти основ національної безпеки України передбачено додатковий обов'язковий об'єкт у виді такої соціальної цінності, як життя особи.

Вбачається за можливе, в даному випадку, виходячи з нормативістського (позитивістського) праворозуміння визначати в якості надродового об'єкту злочину саме норми Конституції України, які встановлюють загальні засади конституційного ладу в Україні та які передбачені в приписах Розділу I Конституції України «Загальні засади». ³⁷

Зауважимо, що в даній главі навчального посібника та в інших його главах виходячи саме з формально-логічного підходу застосовується дефініція злочин, яка закріплена саме в назві Розділу I «Злочини проти основ

---

³⁶ Конституція України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

³⁷ Конституція України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

національної безпеки України»³⁸. Вищевказані особливості родового та надродового об'єктів злочину (передусім, охоронювана законом соціальна цінність у виді життя особи) значною мірою впливають на особливості кваліфікації злочинів даної категорії, оскільки, є конститутивними обов'язковими ознаками кваліфікованих та особливо кваліфікованих складів відповідних злочинів проти основ національної безпеки України.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується умисною формою вини у формі прямого умислу.

В деяких випадках, визначальне кваліфікаційне значення має:

а) мотив злочину, а саме: скоєння протиправного посягання на життя державних чи громадських діячів, яке вчинене з мотивів їхньої державною чи громадською діяльністю;

б) мета ослаблення держави.

Суб'єкт злочину: загальний суб'єкт злочину, який досяг 16 річного віку, в деяких випадках, загальний суб'єкт злочину, який досяг 14 річного віку.

Кримінально-правова кваліфікація посягання на життя державного чи громадського діяча (стаття 112 КК України)

Об'єкт злочину. Основним безпосереднім об'єктом злочину є:

1) службова діяльність посадових осіб, які є високопосадовцями та які виконують державно-владні повноваження в сферах: основ національної безпеки України, конституційного устрою України,

2) службова діяльність осіб з публічно-правовим статусом (керівника політичної партії), які здійснюють забезпечення функціонування політичної системи в частині функціонування політичних партій.

---

³⁸ Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

Конкретні високопосадовці будуть перелічені за нижче текстом

Додатковим обов'язковим об'єктом злочину, в даному складі злочину є життя певної особи, яка є державним чи громадським діячем. Такими особами з публічно-правовим статус є Президент України, Голова Верховної Ради України, народний депутат України, Прем'єр-міністр України, член Кабінету Міністрів України, Голова чи член Вищої ради правосуддя, Голова чи член Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Голова чи суддя Конституційного Суду України або Верховного Суду, або вищих спеціалізованих судів, Генеральний прокурор, Директор Національного антикорупційного бюро України, Директор Бюро економічної безпеки України, Директор Державного бюро розслідувань, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Голова або інший член Рахункової палати, Голова Національного банку України.

Об'єктивна сторона злочину характеризується вчиненням діяння у виді фізичних дій, які спрямовані на протиправне позбавлення на життя вищевказаних осіб з публічно-правовим статусом. Особливість Об'єктивної сторони злочину полягає у тому, що вищеназваний злочин є закінченим зі стадії замаху на злочин (ст. 15 КК України), зокрема, злочин є закінченим з моменту вчинення незакінченого замаху на злочин (ч. 3 ст. 15 КК України). Внаслідок чого, за особливостями конструкції об'єктивної сторони злочину вказаний злочин є злочином з усіченим складом.

Суб'єкт злочину: загальний. Разом з цим, суб'єкт злочину характеризується пониженням віком з якого може наставати кримінальна відповідальність. Тобто, суб'єкт злочину у разі вчинення даного злочину підлягає кримінальній відповідальності з 14 річного віку (ч. 2 ст. 22 КК України).

Суб'єктивна сторона злочину: характеризується умисною формою вини у формі прямого умислу. Визначальне кваліфікаційне значення для

встановлення всіх ознак складу злочину (зокрема, для визначення суб'єктивної сторони злочину) має мотив злочину, а саме: скоєння протиправного посягання на життя вищезазначених державних чи громадських діячів, саме: з мотивів їхньої державної чи громадської діяльності.

Кримінально-правова кваліфікація диверсії (стаття 113 КК України)

Об'єкт злочину. Основним безпосереднім об'єктом злочину є адміністративно-політичні правовідносини в сфері основ національної безпеки України, конституційного устрою України.

Додатковим обов'язковим об'єктом злочину: правовідносини в сфері охорони та захисту права людини на життя та здоров'ю; об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення; радіоактивна та біологічна безпека, як види публічної безпеки.

Об'єктивна сторона злочину характеризується вчиненням діяння у виді вчинення вибухів, підпалів або інших дій, спрямованих на масове знищення людей, заподіяння тілесних ушкоджень чи іншої шкоди їхньому здоров'ю, на зруйнування або пошкодження об'єктів, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, а також вчинення дій, спрямованих на радіоактивне забруднення, масове отруєння, поширення епідемій, епізоотій чи епіфітотій.

Суб'єктивна сторона злочину: характеризується умисною формою вини у формі прямого умислу. В даному випадку визначальне кваліфікаційне значення має мотив злочину: мета ослаблення держави. Вказані ознаки суб'єктивної сторони злочину є обов'язковими кваліфікаційними ознаками даного складу злочинів.

Суб'єкт злочину: загальний. Разом з цим, суб'єкт злочину характеризується пониженим віком з якого може наставати кримінальна

відповідальність, тобто, суб'єкт злочину за вчинення злочину підлягає кримінальній відповідальності з 14 річного віку (ч. 2 ст. 22 КК України).

Кваліфікований склад вищевказаного злочину передбачений частиною 2 статті 113 КК України, яка характеризується вчинення діянь передбаченого частиною 1 цієї статті КК України в умовах воєнного стану, в період збройного конфлікту, - вищевказані ознаки об'єктивна сторона злочину характеризують обстановку вчинення злочину та час вчинення злочину, відповідно.

Кримінально-правова кваліфікація шпигунства (стаття 114 КК України)

Об'єкт злочину в даному випадку є ускладнений. Основний безпосередній об'єкт злочину: основи національної безпеки. Обов'язковий додатковий об'єкт злочину: правовідносини в сфері захисту та охорони державної таємниці.

Об'єктивна сторона злочину: Передача або збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю, якщо ці дії вчинені іноземцем або особою без громадянства.

Суб'єктивна сторона злочину: характеризується умисною формою вини у формі прямого умислу. В даному випадку Визначальне кваліфікаційне значення має мотив злочину: мета з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам. Вказані ознаки суб'єктивної сторони злочину є обов'язковими кваліфікаційними ознаками даного складу злочинів.

Суб'єкт злочину: спеціальний суб'єкт злочину іноземець, особа без громадянства. Разом з цим, Суб'єкт злочину характеризується загальним віком з якого може наставати кримінальна відповідальність, тобто, суб'єкт злочину за вчинення злочину підлягає кримінальній відповідальності з 16 річного віку.

3. КВАЛІФІКАЦІЯ ОКРЕМИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СПІЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ ЛЮДИНИ, СУСПІЛЬСТВА ТА ДЕРЖАВИ

Характеристика кримінально-правової кваліфікації спеціальних форм співучасті у злочинах проти громадської безпеки терористичної спрямованості.

Питання в сфері протидії злочинам, які посягають на національну безпеку України, на мир, безпеку людства та міжнародний правопорядок є такими, що мають безпосередній зв'язок зі сферою боротьби з тероризмом, як підродовим об'єктом в межах родового об'єкту правовідносин в сфері громадської безпеки. Так, царина боротьби з тероризмом регулюється, передусім, приписами Закону України «Про боротьбу з тероризмом».

Вбачається, що в умовах воєнного стану на всій території України, тимчасової окупації частини території України, виникає необхідність у посиленому юридичному захисті сфери громадської безпеки. Одним із фундаментальних видів юридичного захисту сфери громадської безпеки є кримінально-правовий захист сфери громадської безпеки. В свою чергу, кримінально-правовий захист сфери громадської безпеки, як відповідної соціальної цінності в царині публічного України та як відповідного родового об'єкту злочину може здійснюватися, зокрема, шляхом прийняття окремих спеціальних Законів України з питань боротьби з тероризмом, яким і є запропонований законопроект. При цьому, кримінально-правові відносини в сфері боротьби з тероризмом є підродовим об'єктом злочину в межах сфери громадської безпеки, як родового об'єкту злочину. При цьому, громадська безпека разом з національною безпекою, державною безпекою, а також безпекою інших царин адміністративно-політичної сфери є складовими публічної безпеки, яка в даному випадку є надродовим об'єктом злочину.

Так, кримінально-правовий інститут боротьби з тероризмом:

1) в нормативно-юридичному вимірі має сутнісні взаємозв'язки з Законом України «Про боротьбу з тероризмом», як джерелом публічного права України;

2) в доктринально-юридичному вимірі має сутнісні взаємозв'язки зі сферами:

А) протидії умисним тяжким злочинам та умисним особливо тяжким злочинам;

Б) протидії умисним злочинам, які вчинюються у співучасті.

3) в аксіологічно-юридичному вимірі має сутнісні взаємозв'язки зі сферою принципу невідворотності покарання за участь у терористичній діяльності (абзац 4 статті 3 Закону України «Про боротьбу з тероризмом»).

Вбачається за можливе запропонувати такий підхід до визначення загальних та спеціальних форм співучасті в яких можуть вчинюватись терористичні акти та інші злочини, які дотичні до терористичних актів. Так, є можливим передбачити такі спеціальні форми співучасті у випадку вчинення терористичних актів та інших злочинів, які дотичні до терористичних актів, як:

- 1) **Терористична група** (спеціальна форма співучасті);
- 2) **Організована терористична група** (спеціальна форма співучасті);
- 3) **Терористична організація** (спеціальна форма співучасті).

З метою доктринального дослідження вищевказаної царини кримінально-правового регулювання (боротьба з тероризмом) є можливим застосовувати вузький підхід до визначення форм співучасті у злочинах терористичної спрямованості. Тобто, обмежитись виключно дослідженням таких спеціальних форм співучасті, як **організована терористична група; терористична організація**, а також досліджувати **терористичну групу, як спеціальну форму співучасті, яка буде відповідати такій загальній формі співучасті, як вчинення злочину за попередньою змовою групою осіб;**

Разом з цим, зауважимо в даному випадку, терористична організація, є спеціальною формою співучасті по відношенню до злочинної організації, як загальної форми співучасті. Тобто, зазначення в диспозиції норми запропонованого законопроекту терористичної організації, як форми співучасті є цілком достатнім для юридичної протидії вищевказаному виду злочинного об'єднання.

Також, вбачається, що в даному випадку необхідно зазначити, що незаконне збройне формування не може вважатися спеціальною формою співучасті у разі вчинення терористичних актів та інших злочинів терористичної спрямованості, оскільки, вказана форма співучасті прямо передбачена Кримінальним Кодексом України, як спеціальна форма співучасті для іншого окремого самостійного складу злочину, а саме: злочину передбаченого нормами статті 260 КК України– Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань. При цьому, сам по собі юридичний факт створення вищевказаних мілітарних формувань є окремим складом злочину (ч. 1, ч. 2 стаття 260 КК України).

Крім того, зазначаємо, що в даному випадку з метою диференціації спеціальних форм співучасті у злочинах терористичної спрямованості необхідно виходити з саме вузького (спеціалізованого) підходу до тлумачення спеціальних форм співучасті у злочинах терористичної спрямованості, із урахуванням різних рівнів суспільної небезпеки кожної із вищевказаних спеціальних форм співучасті. Тобто, вбачається, що злочини терористичної спрямованості, які вчиняються умисно декількома особами, можуть вчинятися виключно у спеціальними формах співучасті, які у своїй назві мають зазначення терористичний або терористична, про що має бути зазначено у нормах Законів, які регламентують боротьбу з тероризмом, зокрема, у нормах статей КК України, які регулюють питання кримінальної відповідальності за скоєння

терористичного акту, в тому числі, ч. 2 ст. 258 КК України та за створення терористичних об'єднань (угруповань), ст. 258-3 КК України.

У зв'язку з цим, вважаємо, що сфера боротьби з не передбаченими законом воєнізованими, збройними формуваннями, як окремими спеціальними формами співучасті є окремою цариною правовідносин, яка є іншою цариною правовідносин, аніж царина боротьби з тероризмом (зокрема, тероризмом, який скоюється у співучасті).

Внаслідок чого, нормативно-правове регулювання цієї групи правовідносин може бути здійснення шляхом ухвалення окремого Закону України «Про боротьбу з не передбаченими законом воєнізованими, збройними формуваннями». Вказаний Закон, в такому випадку, мав би значення інституційного закону в сфері публічного права України, який би регламентував юридичні питання боротьби з не передбаченими законом воєнізованими, збройними формуваннями, які прямо та безпосередньо не охоплюються кримінальним правом України та сферою кримінально-правової протидії мілітарним формуванням (зокрема, нормами статті 260 КК України).

Кримінально-правова кваліфікація самовільного без нагальної потреби зупинення поїзда (статті 283 КК України)

Суспільна небезпечність вищевказаного діяння полягає в тому, що воно посягає на правовідносини в сфері звичайного та безпечного функціонування залізничного транспорту.

Об'єкт кримінального правопорушення. Основним (безпосереднім) об'єктом кримінального правопорушення є правовідносини в сфері забезпечення функціонування залізничного транспорту. Вбачається, що в даному випадку (загроза загибелі людей чи настання інших тяжких наслідків) є такою, що безпосередньо на посягає на Об'єкт кримінального правопорушення і

таким чином охоплюється змістом Основного (безпосереднього) об'єкту кримінального правопорушення.

Додатковим обов'язковим об'єктом кримінального правопорушення в даному випадку є правовідносини щодо забезпечення права особи на здоров'я.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення полягає у діянні у формі дії у вигляді фізичної дії у виді зупинення поїзда.

Способами вчинення кримінального правопорушення, в даному випадку, є:

- 1) використання стоп-крану;
- 2) роз'єднання повітряної гальмової магістралі;
- 3) інший спосіб.

Обстановка кримінального правопорушення характеризується нагальною потребою зупинення поїзда. Вона може бути викликана стихійним лихом, необхідністю надати допомогу іншій особі, як особі, котра перебуває у поїзді (в тому числі, іншому пасажирі поїзду), виявленням пожежі в поїзді, тощо.

Диспозиція частини 1 статті 283 КК України передбачає три альтернативні суспільно небезпечні наслідки кримінального правопорушення у виді:

- 1) створення загрози загибелі людей;
- 2) створення загрози настання інших тяжких наслідків;
- 3) безпосереднього заподіяння шкоди здоров'ю потерпілого; вбачається, що в даному випадку.

Суб'єкт кримінального правопорушення - загальний фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується різним ставленням винної особи до суспільно небезпечного діяння. Так, ставлення особи до свого кримінально протиправного діяння полягає у наявності вини у формі умислу, вид умислу – прямий. В свою чергу,

психологічне ставлення особи до суспільно небезпечних наслідків виражається в необережній формі у виді або кримінально протиправної самовпевненості або кримінально протиправної недбалості

Суб'єкт кримінального правопорушення загальний фізична осудна особа, яка досягла віку 16 років.

Кримінально – правова кваліфікація порушення вимог законодавства про охорону праці (статті 271 КК України)

Об'єкт кримінального правопорушення. Основним безпосереднім об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері охорони праці. Вищеназвані правовідносини регулюються, передусім Кодексом Законів про працю України, а також:

А) законодавчими актами України;

Б) іншими нормативно-правовими актами про охорону праці. Внаслідок чого, у випадку кваліфікації вищевказаного кримінального правопорушення (з метою правильності такої кримінально-правової кваліфікації є необхідність безпосереднього ознайомлення правоохоронця з текстом цих юридичних актів.

Додатковим обов'язковим об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері забезпечення права людини на здоров'я.

Об'єктивна сторона кримінального правопорушення полягає у діянні у формі порушення (зокрема, у недотриманні, невиконанні) вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці. В свою чергу, ключовою ознакою диспозиції кримінально-правової норми частини 1 статті 271 КК України. При цьому, таке діяння (порушення) може бути вчинено, як шляхом дії, так і шляхом бездіяльності.

В свою чергу, за особливостями конструювання об'єктивної сторони дане кримінальне правопорушення є кримінальним правопорушенням з

матеріальним складом, оскільки, вищеназване кримінальне правопорушення (частина 1 статті 271 КК України) є закінченим кримінальним правопорушенням з моменту настання суспільно-небезпечного наслідку. Так, згідно норм частини 1 статті 271 КК України, передбачено такий суспільно-небезпечний наслідок даного кримінального правопорушення, як: заподіяння шкоди здоров'ю потерпілого. Дана шкода може полягати, зокрема, у спричиненні потерпілому: легких тілесних ушкоджень, тілесних ушкоджень середньої тяжкості.

Суб'єкт кримінального правопорушення спеціальний, а саме:

- 1) службова особа підприємства, установи, організації;
- 2) громадянином - суб'єктом підприємницької діяльності.

Внаслідок чого, із урахуванням віку особи, який необхідний для набуття вищеназваних правових статусів особи, вчинити дане кримінальне правопорушення може, як правило, особа, котра досягла віку 18 років та старше.

Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення характеризується подвійною формою вини, а саме суб'єктивне внутрішнє психологічне ставлення винної особи до суспільно-небезпечного діяння характеризується виною у формі умислу та необережності.

Разом з цим, суб'єктивне внутрішнє психологічне ставлення винної особи до суспільно-небезпечних наслідків кримінального правопорушення (до наслідків свого кримінально-протиправного діяння) завжди є таким, що характеризується виключно необережною формою вини у виді кримінально-протиправної самовпевненості або кримінально-протиправної недбалості.

Кваліфікований склад даного кримінального правопорушення передбачений нормами частини 2 статті 271 КК України. Так, в даному випадку в якості кваліфікуючої ознаки виступають наслідки кримінального правопорушення, а саме наслідки у формі спричинення загибелі людей або інші тяжкі наслідки. Під загибеллю людей в даній кримінально-правовій нормі розуміється загибель хоча б однієї людини. Під тяжкими наслідками в даній

кримінально-правовий нормі розуміється спричинення тяжких тілесних ушкоджень, хоча б одній людині або спричинення середньої тяжкості.

Також, під тяжкими наслідками в даному випадку є можливими розуміти спричинення майнової шкоди у великому та особливо великому розмірі.

Окрім цього, в даному випадку під тяжкими наслідками можливо розуміти дезорганізацію роботи певного підприємства, певної організації яка може полягати у повному або тимчасовому припиненні роботи даного підприємства, даної організації.

Таким чином, в даному випадку, окрім основного (безпосереднього) об'єкту даного кримінального правопорушення та додаткового обов'язкового об'єкту даного кримінального правопорушення. Склад злочину передбаченого статті 271 КК України, в розумінні кримінально-правових норм встановлених частиною 2 статті 271 КК України характеризується наявністю додаткового факультативного об'єкту даного кримінального правопорушення.

Так, в даному випадку, додатковим факультативним об'єктом даного кримінального правопорушення є правовідносини в сфері забезпечення права людини на життя, права власності (державної, комунальної, приватної), функціонування підприємств, виробництв незалежно від форм власності.

Вбачається, що в даному випадку, наявність саме додаткового факультативного об'єкту даного кримінального правопорушення суттєво підвищує ступінь суспільної небезпеки даного кримінального правопорушення.

Зауважимо, що кримінальне правопорушення передбачене частиною 1 статті 271 КК України за ознакою ступеня тяжкості відноситься до категорії кримінального проступку (ч. 2 ст. 12 КК України).

Відмітимо, що кримінальне правопорушення передбачене частиною 2 статті 271 КК України за ознакою ступеня тяжкості відноситься до категорії тяжких злочинів (ч. 5 ст. 12 КК України).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Поняття кримінально-правової кваліфікації.
2. Юридичне закріплення кримінально-правової кваліфікації.
3. Види кримінально-правової кваліфікації.
4. Значення правильної кримінально-правової кваліфікації.
5. Поняття підстав кримінально-правової кваліфікації.
6. Фактична підстава кримінально-правової кваліфікації.
7. Нормативна підстава кримінально-правової кваліфікації.
8. Склад кримінального правопорушення і його значення для кримінально-правової кваліфікації.
9. Поняття принципів кримінально-правової кваліфікації.
10. Принцип законності кримінально-правової кваліфікації.
11. Принцип офіційності кримінально-правової кваліфікації.
12. Принцип об'єктивності кримінально-правової кваліфікації.
13. Принцип точності кримінально-правової кваліфікації.
14. Принцип індивідуальності кримінально-правової кваліфікації.
15. Принцип повноти кримінально-правової кваліфікації.
16. Принцип вирішення спірних питань, які виникають при кримінально-правовій кваліфікації, на користь особи, діяння якої оцінюється.
17. Принцип недопустимості подвійного інкримінування при кримінально-правової кваліфікації.
18. Принцип стабільності кримінально-правової кваліфікації.
19. Кваліфікація закінченого кримінального правопорушення.
20. Кваліфікація готування до кримінального правопорушення.
21. Кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.
22. Кваліфікація у зв'язку з добровільною відмовою від вчинення кримінального правопорушення.

23. Загальні положення кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

24. Кваліфікація скоєного з врахуванням виду співучасника.

25. Врахування форми співучасті при кваліфікації кримінального правопорушення.

26. Кваліфікація причетності до кримінального правопорушення.

27. Поняття та значення множинності кримінальних правопорушень.

28. Одиничний злочин як елемент множинності та його кваліфікація.

29. Кваліфікація повторності кримінальних правопорушень.

30. Кваліфікація сукупності кримінальних правопорушень.

31. Кваліфікація рецидиву кримінальних правопорушень.

32. Поняття колізії та конкуренції в кримінальному праві.

33. Види колізій в кримінальному праві та їх подолання.

34. Види конкуренції в кримінальному праві та її подолання.

35. Поняття та види обставин, які виключають кримінальну протиправність діяння.

36. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності окремих видів обставин, передбачених статтями Загальної частини Кримінального кодексу України.

37. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених нормами Особливої частини КК.

38. Кваліфікація діянь, вчинених за наявності обставин, передбачених Конституцією України та міжнародно-правовими актами.

39. Поняття диференціації та індивідуалізації кримінальної відповідальності.

40. Види складів кримінального правопорушення за ступенем суспільної небезпеки посягання та їх значення для кримінально-правової кваліфікації.

41. Кваліфікація за наявності кількох кваліфікуючих чи привілеюючих

ознак складу кримінального правопорушення чи при їх конкуренції.

42. Загальні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.

43. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя особи (статті 115-120, 129 КК України).

44. Кваліфікація тілесних ушкоджень (статті 121-125 і 128 КК України).

45. Кваліфікація завдання фізичних або моральних страждань (статті 126 і 127 КК України).

46. Загальні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.

47. Кваліфікація корисливих кримінальних правопорушень, пов'язаних з оборненням чужого майна на користь винного чи інших осіб (статті 185-187, 188¹-191 КК України).

48. Кваліфікація корисливих кримінальних правопорушень, не пов'язаних з оборненням чужого майна на користь винного чи інших осіб (статті 192, 193, 198 КК України).

49. Кваліфікація некорисливих кримінальних правопорушень (статті 194-197 КК України).

50. Кваліфікація кримінальних правопорушень, пов'язаних із самовільним зайняттям земельної ділянки та самовільним будівництвом (ст. 197¹ КК України).

51. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

52. Особливості кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення.

53. Кваліфікація кримінальних правопорушень, пов'язаних з

незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів (статті 305-307, 309-311 КК України).

54. Кваліфікація кримінальних правопорушень, пов'язаних з викраденням та незаконним заволодінням наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами та прекурсорами або обладнанням, призначеним для їх виготовлення (статті 308, 312, 313 КК України).

55. Кваліфікація кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним вживанням наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, а також одурманюючих засобів (статті 314-320, 322-324 КК України).

56. Кваліфікація інших кримінальних правопорушень проти здоров'я населення (статті 321, 325-327 КК України).

ДОДАТКИ

Додаток 1.

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ПОСТАНОВА

від 6 травня 2000 р. № 770
Київ

Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Відповідно до [статті 1](#) Закону України "Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів" Кабінет Міністрів України **постановляє**:

Затвердити [перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів](#), що додається.

ПЕРЕЛІК наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів

Таблиця I

Список № 1 Особливо небезпечні наркотичні засоби, обіг яких заборонено

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
Альфа-метилтіофентаніл	<i>N</i> -[1-[1-метил-2-(2-тієніл)етил]-4-піперидил]-пропіонанілід
Альфа-метилфентаніл	<i>N</i> -[1-(<i>a</i> -метилфенетил)-4-піперидил]-пропіонанілід
Ацетил-альфа-метилфентаніл	<i>N</i> -(1-(<i>a</i> -метилфенетил)-4-піперидил)-ацетанілід
Ацеторфін	3- <i>o</i> -ацетилтетрагідро-7 <i>a</i> -(1-гідрокси-1-метилбутил)-6,14-ендоетаноорипавін
Бета-гідрокси-3-метилфентаніл	<i>N</i> -[1-(<i>b</i> -гідроксифенетил)-3-метил-4-піперидил]-пропіонанілід

Бета-гідроксифентаніл	<i>N</i> -[1-(<i>b</i> -гідроксифенетил)-4-піперидил]-пропіонанлід
Героїн	діацетилморфін
Дезоморфін	дигідродезоксиморфін
Дигідроеторфін	7,8-дигідро-7 <i>a</i> -[1-(<i>R</i>)-гідрокси-1-метилбутил]-6,14-ендо-етанотетрагідроорипавін
Еторфін	7,8-дигідро-7 <i>a</i> -(1-(<i>R</i>)-гідрокси-1-метилбутил)-6,14-ендо-етанотетрагідроорипавін
Канабіс, смола канабісу, екстракти і настойки канабісу	
Кетобемідон	4-мета-гідроксифеніл-1-метил-4-пропіонілпіперидин
Кокаїновий куш, кока лист	
Макова солома, концентрат з макової соломи	усі частини, цілі чи подрібнені (за винятком дозрілого насіння), рослини виду мак снотворний, зібрані будь-яким способом, що містять алкалоїди, а також речовини, які отримують з цієї макової соломи
3-метилтіофентаніл	<i>N</i> -[3-метил-1-[2-(2-тієніл)етил]-4-піперидил]-пропіонанлід
3-метилфентаніл	<i>N</i> -(3-метил-1-фенетил-4-піперидил)-пропіонанлід
Меткатинон (ефедрон)	2-(метиламіно)-1-фенілпропан-1-он
МППП (десметилпродин)	1-метил-4-феніл-4-піперидинол пропіонат (ефір)
Опій	
Опій ацетильований	
Пара-фторфентаніл	4'-фтор- <i>N</i> -(1-фенетил-4-піперидил)-пропіонанлід
Пепап	1-фенетил-4-феніл-4-піперидинол ацетат (ефір)
Тіофентаніл	<i>N</i> -[1-[2-(2-тієніл)етил]-4-піперидил]-пропіонанлід
Бензилморфін	
3-моноацетилморфін	
6-моноацетилморфін	
АН-7921	3,4-дихлор- <i>N</i> -{[1-(диметиламіно)-

	циклогексил]метил} бензамід
Ацетилфентаніл	N-(1-фенетилпіперидин-4-іл)-N-фенілацетамід
MT-45 (IC-6)	1-циклогексил-4-(1,2-дифенілетил)піперазин
U-47700	3,4-дихлор-N-[(1R,2R)-2-(диметиламіно)-циклогексил]-N-метилбензамід
4-FIBF (4-Fluoroisobutyrylfentanyl)	N-(4-фторфеніл)-2-метил-N-[1-(2-фенілетил)-4-піперидиніл]пропанамід
Окфентаніл (A-3217; 2-fluoro MAF; 2-fluoro methoxyacetyl fentanyl)	N-(2-флуорофеніл)-2-метокси-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]ацетамід
Фуранілфентаніл (Fu-F; Furanyl fentanyl)	N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]фуран-2-карбоксамід
Акрилфентаніл (Acryloylfentanyl; Acrylfentanyl; Акрилоїлфентаніл)	N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]проп-2-енамід
Карфентаніл (Carfentanyl; Carfentanila; Carfentanilum; R33799; 4-карбометоксифентаніл)	метиловий ефір 4-((1-оксопропіл)-феніламіно)-1-(2-фенілетил)-4-піперидинкарбонової кислоти
Тетрагідрофуранілфентаніл (Tetrahydrofuranylfentanyl; THE-F)	N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]тетрагідрофуран-2-карбоксамід
Crotonylfentanyl	(2E)-N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]бут-2-енамід
Valeryl fentanyl (pentanoylfentanyl)	N-(1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл)-N-фенілпентанамід
Cyclopropylfentanyl (CycP-F)	N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]циклопропанкарбоксамід
4F-BF (4-FBF, p-FBF; 4- fluorobutyrylfentanyl; 4-флуоробутирілфентаніл)	N-(4-флуорофеніл)-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]бутанамід
2-fluorofentanyl (ortho-fluorofentanyl; o-fluorofentanyl; орто-флуорофентаніл)	N-(2-флуорофеніл)-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]пропанамід
methoxyacetylfentanyl (метоксиацетилфентаніл)	2-метокси-N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]ацетамід
cyclopentylfentanyl (cyclopentanoylfentanyl; Циклопентілфентаніл, циклопентаноїлфентаніл)	N-феніл-N-[1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл]-циклопентанкарбоксамід

U-48800	trans-2-(2,4-дихлорфеніл)-N-(2-(диметиламіно) циклогексил)-N-метилацетамід
Adamantyl-THPINACA (ATHPINACA; ADTHPINACA)	N-(1-адамантил)-1-(тетрагідропіран-4-ілметил) індазол-3-карбоксамід; N-(2-адамантил)-1-(тетрагідропіран-4-ілметил) індазол-3-карбоксамід
SCH-5472	2-бензгідрил-1-метил-піперидин-3-ол
PF-03550096	N-[(1S)-1-(амінокарбоніл)-2,2-диметилпропіл]-2,3-дигідро-3-(3-гідрокси-3-метилбутил)-2-оксо-1H-бензімідазол-1-карбоксамід
PSB-SB-1202	5-метокси-3[(2-метоксифеніл)метил]-7-пентілхромен-2-он
3-CAF	нафтален-2-іл-1-(2-флюорофеніл)-1H-індазол-2-карбоксилат
URB-602	циклогексил-[1,1-біфеніл]-3-ілкарбамат
JB-336 (N-метил-3-піперидил бензилат)	(1-метилпіперидин-3-іл)-2-гідрокси-2,2-дифенілацетат
JB-318 (N-етил-3-піперидил бензилат)	(1-етилпіперидин-3-іл)-2-гідрокси-2,2-дифенілацетат
Бензодіоксолфентаніл	N-феніл-N-(1-(2-фенілетил)піперидин-4-іл)-1,3-бензодіоксол-5-карбоксамід
Примітка.	<p>До цього списку також включаються:</p> <ul style="list-style-type: none"> ізомери та стереоізомери перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких ізомерів та стереоізомерів можливе; складні і прості ефіри перелічених у цьому списку наркотичних засобів (якщо вони окремо не включені до інших списків) у разі, коли існування таких ефірів можливе; гомологи перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких гомологів можливе; метаболіти перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких метаболітів можливе;

	<p>солі всіх перелічених у ньому наркотичних речовин, включаючи солі ізомерів, стереоізомерів, складних і простих ефірів, гомологів та метаболітів, у разі, коли існування таких солей можливе;</p> <p>рослини або їх частини, що містять будь-який засіб, включений до цього списку, і підлягають тим же заходам контролю, що і засіб.</p>
--	---

Список № 2

Особливо небезпечні психотропні речовини, обіг яких заборонено

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
Броламфетамін (ДОБ, DOB)	(±)-4-бромо-2,5-диметокси- <i>a</i> -метилфенетиламін
<i>N</i> -гідрокси-МДА (<i>N</i> -гідроксиметилен, діоксіамфетамін)	(±)- <i>N</i> - <i>a</i> -метил-3,4-(метилендіокси)фенетил]-гідроксиламін
ДЕТ (діетилтриптамін)	3-[2-(діетиламіно)етил]-індол
ДМА (2,5-диметоксіамфетамін)	(±)-2,5-диметокси- <i>a</i> -метилфенетиламін
ДМГП	3-(1,2-диметилгептил)-7,8,9,10-тетрагідро-6,6,9-триметил-6 <i>H</i> -добензо-[<i>b,d</i> -піран-1-ол
ДМТ (диметилтриптамін)	3-[2-(диметиламіно)етил]-індол
ДОЕТ (2,5-диметокси-4-етиламфетамін)	(±)-4-етил-2,5-диметокси- <i>a</i> -фенетиламін
<i>N</i> -етилтенамфетамін (МДЕ, <i>N</i> -етил-МДА)	(±)- <i>N</i> -етил- <i>a</i> -метил-3,4-(метилендіокси)фенетиламін
Етициклідин (ФЦГ)	<i>N</i> -етил-1-фенілциклогексиламін
Етриптамін	3-(2-амінобутил)індол
Катинон	(-)-(<i>S</i>)-2-амінопропіофенон

(±)-лізергід (ЛСД, ЛСД-25)	9,10-дидегідро- <i>N,N</i> -діетил-6-метилерголін-8 <i>b</i> -лізергінової кислоти
МДМА (3,4-метилендіоксиметамфетамін)	(±)- <i>N,α</i> -диметил-3,4-(метилендіокси)фенетиламін
Мескалін	3,4,5-триметоксифенетиламін
4-метиламінорекс	(±)- <i>cis</i> -2-аміно-4-метил-5-феніл-2-оксазолін
ММДА (5-метокси-3,4-метилендіоксіамфетамін)	2-метокси- <i>α</i> -метил-4,5-(метилендіокси)фенетиламін
Парагексил	3-гексил-7,8,9,10-тетрагідро-6,6,9-триметил-6 <i>H</i> -добензо- <i>[b,d]</i> -піран-1-ол
ПМА (параметоксіамфетамін)	<i>p</i> -метокси- <i>α</i> -метилфенетиламін
Псилоцибін	3-[2-(диметиламіно)етил]-індол-4-іл дигідрофосфат
Псилоцин	3-[2-(диметиламіно)етил]-індол-4-ол
Роліциклідин (РНР, РСРУ)	1-(1-фенілциклогексил)піролідин
СТП (ДОМ)	2,5-диметокси- <i>α</i> , 4-диметилфенетиламін
Тенамфетамін (МДА)	<i>α</i> -метил-3,4-(метилендіокси)фенетиламін
Теноциклідин (ТСР)	1-[1-(2-тієніл)циклогексил]піперидин
Тетрагідроканнабінол (наступні ізомери та їх стереохімічні варіанти)	7,8,9,10-тетрагідро-6,6,9-триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо- <i>[b,d]</i> -піран-1-ол
	(9 <i>R</i> , 10 <i>aR</i>)-8,9,10, 10 <i>a</i> -тетрагідро-6,6,9-триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо- <i>[b,d]</i> -піран-1-ол
	(6 <i>aR</i> , 9 <i>R</i> , 10 <i>aR</i>)-6 <i>a</i> ,9,10,10 <i>a</i> -тетрагідро-6,6,9-триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо- <i>[b,d]</i> -піран-1-ол

	(6 <i>aR</i> , 10 <i>aR</i>)-6 <i>a</i> ,7,10,10 <i>a</i> -тетрагідро-6,6,9-триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо-[<i>b,d</i>]-піран-1-ол
	6 <i>a</i> ,7,8,9-тетрагідро-6,6,9-триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо-[<i>b,d</i>]-піран-1-ол
	(6 <i>aR</i> ,10 <i>aR</i>)-6 <i>a</i> ,7,8,9,10,10 <i>a</i> -гексагідро-6,6-диметил-9-метилен-3-пентил-6 <i>H</i> -добензо[<i>b,d</i>]-піран-1-ол
ТМА (3,4,5-триметоксіамфетамін)	(±)-3,4,5-триметокси- <i>a</i> -метилфенетиламін
Фенциклідин	1-(1-фенілциклогексил)піперидин
4-МТА	<i>a</i> -метил-4-метилтіофенетиламін
5-МеО-DMT, 5-метоксидиметилтриптамін	2-(5-метокси-1 <i>H</i> -індол-3-іл)- <i>N,N</i> -диметилетанамін
Метилендіоксипіровалерон, MDPV	1-(3,4-метилендіоксифеніл)-2-піролідинілпентан-1-он
4-ММС (4-метилметкатинон)	(<i>RS</i>)-2-(метиламіно)-1-(4-метилфеніл)пропан-1-он
bk-PMMA (4-метоксиметкатинон)	1-(4-метоксифеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
CP 47,497	2-[(1 <i>R</i> ,3 <i>S</i>)-3-гідроксициклогексил]-5-(2-метилоктан-2-іл)фенол
(CP 47,497)-C6	2-[(1 <i>R</i> ,3 <i>S</i>)-3-гідроксициклогексил]-5-(2-метилгептан-2-іл)фенол
(CP 47,497)-C8	2-[(1 <i>R</i> ,3 <i>S</i>)-3-гідроксициклогексил]-5-(2-метилнонан-2-іл)фенол
(CP 47,497)-C9	2-[(1 <i>R</i> ,3 <i>S</i>)-3-гідроксициклогексил]-5-(2-метилдекан-2-іл)фенол

JWH-073	(1-бутил-1Н-індол-3-іл)(нафталін-1-іл)метанон
JWH-196	2-метил-1-пентил-1Н-індол-3-іл-(1-нафтил)метан
JWH-194	2-метил-1-пентил-1Н-індол-3-іл-(4-метил-1-нафтил)метан
JWH-197	2-метил-1-пентил-1Н-індол-3-іл-(4-метокси-1-нафтил)метан
JWH-007	(2-метил-1-пентил-1Н-індол-3-іл)(нафталін-1-іл)метанон
JWH-149	(4-метилнафталін-1-іл)(2-метил-1-пентил-1Н-індо-3-іл)метанон
JWH-098	(2-метил-1-пентил-1Н-індол-3-іл) (4-метоксинафталін-1-іл)метанон
JWH-195	(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1-Н-індол-3-іл)(нафталін-1-іл)метан
JWH-192	(4-метилнафталін-1-іл)(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1Н-індол-3-іл)метан
JWH-199	(4-метокси-1-нафтил)(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1Н-індол-3-іл)метан
JWH-200	(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1Н-індол-3-іл)(нафталін-1-іл)метанон
JWH-193	(4-метилнафталін-1-іл)(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1Н-індол-3-іл)метанон
JWH-198	(4-метокси-1-нафтил)(1-[2-(4-морфоліно)етил]-1Н-індол-3-іл)метанон
JWH-176	(Е)-1-[1-(нафталін-1-ілметиліден)-1Н-інден-3-іл]пентан

JWH-122	(4-метилнафталін-1-іл)(1-пентил-1Н-індол-3-іл)метанон
JWH-081	(4-метоксинафталін-1-іл)(1-пентил-1Н-індол-3-іл)метанон
JWH-018	(нафталін-1-іл)(1-пентил-1Н-індол-3-іл)метанон
JWH-175	1-пентил-1Н-індол-3-іл-(1-нафтил)метан
5WH-184	1-пентил-1Н-індол-3-іл-(4-метил-1-нафтил)метан
JWH-185	1-пентил-1Н-індол-3-іл-(4-метокси-1-нафтил)метан
JWH-116	1-етил-1-пентил-3-(1-нафтоіл)індол
HU-210	(6aR, 10aR)-9-(гідроксиметил)-6,6-диметил-3-(2-метилоктан-2-іл)-6a, 7, 10, 10a-тетрагідробензо[с]хромен-1-ол
TFMPP (3-трифторметилфенілпіперазин, мета-трифторметилфенілпіперазин)	1-[3-(трифторметил)феніл]піперазин
Сальвінорин А	метил(2S,4aR,6aR,7R,9S,10aS,10bR)-9-(ацетилокси)-2-(фуран-3-іл)-6a,10b-диметил-4,10-діоксододека-гідро-2H-нафто[2,1-с]піран-7-карбоксилат
АТМ (альфа-метилтриптамін)	2-(1Н-індол-3-іл)-1-метил-етиламін
NMT (N-метилтриптамін)	2-(1Н-індол-3-іл)-N-метилетапамін
Буфотенин (5-ОН-DMT)	3-(2-диметиламіноетилметакрилат)-1Н-індол-5-ол

Бутилон (b-кето MBDB)	2-метиламіно-1(3-4-метилендіоксифеніл)бутан-1-он
БДБ (J, BDB)	L (3,4-метилендіоксифеніл)-2-бутанамін
Етилон (b-кето MDEA)	2-етиламіно-1(3-4-метилендіоксифеніл)пропан-1-он
MBDB	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-N-метилбутан-2-амін
MDOH (N-гідрокси-3,4-метилендіоксиамфетамін)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-N-гідроксипропан-2-амін
Мета-хлорфенілпіперазин (mCPP)	1-(3-хлорфеніл)піперазин
Метилон (b-кето MDMA)	(3,4-метилендіокси-N-метилкатинон)
CP 55,940	(-)-цис-3-[2-гідрокси-4-(1,1-диметилгептил)феніл]-транс-4-(3-гідрокси-пропіл)циклогексаном)
2C-E	2,5-диметокси-4-етил-фенілетиламін
2C-I	2,5-диметокси-4-йодофенетиламін
2C-T-2	2,5-диметокси-4-етилтіо-фенетиламін
2C-T-7	(2,5-диметокси-4-N-пропілтіофенетиламін)
PCA	(пара-хлорамфетамін, 4-CA)
JWH-250	1-пентил-3-(2-метоксифенілацетил)-індол
JWH-251	1-пентил-3-(2-метоксифенілацетил)індол
JWH-203	2-(2-хлорфеніл)-1-(1-фенілетиліндол-3-іл)етанон
5-MeO-AMT	5-метокси-альфа-метилтріптамін

5-MeO-NMT	2-(5-метокси-1H-індол-3-іл)-N-метилетанамін
SR-18 (RCS-8, BEM-8)	1-(1-(2-циклогексилетил)-1H-індол-3-іл)-2-(2-метоксифеніл)етанон
SR-19 (BTM-4, ERIC-4, RCS-4)	(4-метоксифеніл) (1-пентил-1H-індол-3-іл) метанон
	1-(3-трифторфеніл)-піперазин)
	2-фторметкатинон
	3-фторметкатинон
4-MEC (4-метилеткатинон)	(R,S)-2-етиламін-1-(4-метилфеніл)-пропан-1-он
Плодове тіло (будь-яка частина) будь-якого виду грибів, що містить псилоцибін чи (або) псилоцин	
AM-694	(2-йодофеніл)[(5-флуоропентил)-1H-індол-3-іл]метанон
AM-1220 (AM-1296)	1-(1-метилпіперидин-2-іл-метил)-1H-індол-3-іл)нафтален-1-метанон
AM-2201	[1-(5-флуоропентил)-1H-індол-3-іл]нафтален-1-іл-метанон
ДОХ	D,L-2,5-диметокси-4-хлорамфетамін
GDA-26	
MAVP (буферон)	1-феніл-2-(метиламіно)бутан-1-он
MDPBP	3,4-метилендіокси-а-піролідинобутіофенон
MDPPP	(3,4-метилендіокси-а-піролідинопропіофенон)

MPBP	4-метил-а-піролідинобутирофен
Піперонілацетон (M1-2)	3,4-(метилендіоксифеніл)пропан-2-он
Нафірон (O-2482, NRG-1)	1-(нафтален-2-іл)-2-(піролідин-1)-іл-пентан-1-он
HU-210	(6aR, 10aR)- 9-(гідроксиметил)-6,6-диметил-3-(2-метилоктан-2-іл)- 6a,7,10,10a-тетрагідробензо[с] -хромен-1-ол
HU-308	[(1R,2R,5R)-2-[2,6-диметокси-4-(2-метилоктан-2-іл)феніл]-7,7-диметил-4-біцикло[3.1.1]гепт-3-еніл]метанол
	N-(фенілметил)пропан-2-амін
	2-(N,N-диметиламіно)-1-(4-метилфеніл)пропан-1-он
JWH-015	(2-метил-1-пропіл-1H-індол-3-іл)-1-нафталенілметанон
JWH-019	(1-гексил-1H-індол-3-іл)-1-нафталенілметанон
JWH-210	4-етилнафтален-1-іл-(1-пентиліндол-3-іл)метанон
JWH-307	[5-(2-флуорофеніл)-1-(пентилпірол-3)-іл-нафтален-1-іл]метанон
JWH-370	нафтален-1-іл-(1-пентил-2-о-толіл-1-Н-пірол-3-іл)метанон
WIN 48,098 (Правадолін)	(4-метоксифеніл)-[2-метил-1-(2-іл)метанон
WIN 55,212-2	(R)-(+)-[2,3-дигідро-5-метил-3-(4-

	морфолінілметил)піроло[1,2,3-de]-1,4-бензоксазин-6-іл]-1-нафталенілметанон
3,4-DMMC	3,4-диметилметкатинон
3-F-iso-MC	1-метиламіно-1-(3-флуорофеніл)пропан-2-он
4-EMC	1-(4-етилфеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
4-FA (4-фторамфетамін)	(R,S)-1-(4-флуорофеніл)пропан-2-амін
5-MeO-DALT (5-метоксидіалілтриптамін)	N-алліл-N-[2-(5-метокси-1H-індол-3-іл)етил]проп-2-ен-1-амін
5-MeO-DIPT	3-[2-(диізопропіламіно)етил]-5-метоксиіндол
5-IAI	5-йодо-2,3-дигідро-1H-інден-2-амін 1-пентил-3-(4-гідроксифенілацетил)-індол 1-феніл-2(диметиламіно)бутан-1-он 4-метил-а-пірролідинопропіофенон
	-3-метокси-4-метилпірролідинобутирофенон
AKB-48 (APINACA)	N-(адамантан-1-іл)-1-пентіл-1H-індазол-3-карбоксамід
AM-2233	1-[(N-метилпіперидин-2-іл)метил]-3-(2-йодобензоіл)індол)
PBA (пара-бромоамфетамін)	4-бромоамфетамін
PIA (пара-йодоамфетамін)	4-йодоамфетамін

PVP	1-феніл-2-піролідин-1-іл-пентан-1-он
N-циклогексил-МДА	-N-циклогексил-3,4-метилендіоксиамфетамін
MPA (метіопропамін)	1-(тіофен-2-іл)-2-метиламінопропан)
2C-I-NBOMe (25I-NBOMe, NBOMe-2C-I, BOM-CI)	2-(4-йод-2,5-діметоксифеніл)-N-[(2-метоксифеніл)метил]етанамін
5F-UR-144(XLR-11)	1-[(5-флюоропентил)-1H-індол-3-іл]-(2,2,3,3-тетраметилциклопропіл)метанон
URB-754	6 метил-2-[(4-метилфеніл)аміно]-4H-3,1-бензоксазин-4-он
APB	5-(2-амінопропіл)бензофуран)6-(2-амінопропіл)бензофуран)
UR-144 (KM-X1, TMCP-018, MN-001, YX-17)	(1-пентиліндол-3-іл)-(2,2,3,3-тетраметилциклопропіл)метанон
AB-001	1-пентил-3-(адамантил)індол
5-APDB (3-дезоксид-МДА, ЕМА-4)	5-(2-амінопропіл)-2,3-дигідробензофуран
6-APDB (4-дезоксид-МДА, ЕМА-3)	6-(2-амінопропіл)-2,3-дигідробензофуран
DOI	2,5-диметокси-4-йодамфетамін
5F-ADBICA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)- 1-(5-флюоропентил)-1H-індол-3-карбоксамід
	метил-1-(5-флюоропентил)-1H-індол-3-карбоксилат

FUBIMINA	[1-(5-флюоропентил)-1H-бензімідазол-2-іл]нафтален-1-іл-метанон
AB-FUBINACA	N-[(1-амінокарбоніл)-2-метилпропіл]-1-(4-флюорофеніл)метил-1H-індазол
AB-PINACA	(S)-N-(1-аміно-3-метил-1-оксобутан-2-іл)-1-пентил-1H-індазол-3-карбоксамід
RH-34	3[2-(метоксибензил)аміноетил]-2,4(1H,3H)хіназоліндіон
Діметокси-PVP	1-(4,5 діметоксифеніл)-2-піролідин-1-іл-пентан-1-он
2C-1	2,5-диметоксі-4-йодо-фенетіламін
ADBICA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)-1-пентил-1H-індол-3-карбоксамід
BB-22	хінолін-8-іл-1-(циклогексилметил)-1H-індол-3-карбоксилат
PX 1(5-fluoro APP-PICA; SRF-30)	N-[(2S)-1-аміно-1-оксо-3-фенілпропан-2-іл]-1-(5-флюоропентил)-1H-індол-3-карбоксамід
PX 2 (5-fluoro APP-PINACA; FU-PX)	N-[(2S)-1-аміно-1-оксо-3-фенілпропан-2-іл]-1-(5-флюоропентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
AB-CHMINACA (AB-PINACA-CHM; MBA(N)-CHM)	N-[(2S)-1-аміно-3-метил-1-оксобутан-2-іл]-1-бензіл-1H-індазол-3-карбоксамід
MDMB-FUBINACA (FUD-MDMB; MDMB-Bz-F)	метил(2S)-3,3-диметил-2-[(1-(4-флюоробензил)-1H-індазол-3-карбоніл)аміно]бутаноат
ADB-FUBINACA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)-1-(4-фторобензил)-1H-індазол-3-карбоксамід
FUB-AMB (AMB-FUBINACA; MMB-FUBINACA)	метил-2-[[1-[(4-флюорофеніл) метил]індазол-3-карбоніл]аміно]-3-метилбутаноат

5-fluoro AB-PINACA (5F-AB-PINACA)	(S)-N-(1-аміно-3-метил-1-оксобутан-2-іл)-1-(5-флуоропентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
MDMB-CHMINACA, ((S)-MDMB-CHMINACA)	метил(2S)-3,3-диметил-2-[(1-циклогексилметил-1H-індазол-3-карбоніл)аміно]бутаноат
AM-1248	(адамантан-1-іл){1-[(1-метилпіперидин-2-іл)метил]-1H-індол-3-іл}метанон
5F-APINACA (5F-AKB-48; AKB-48 F)	N-(адамантан-1-іл)-1-(5-фторопентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
5F-PB-22 (5-fluoro PB-22)	хінолін-8-іл-1-(5-флуоропентил)-1H-індол-3-карбоксилат
5F-AMB (5-fluoro AMB; 5-fluoro AMP)	метил-(2S)-2-[(1-(5-фторопентил)-1H-індазол-3-карбоніл)аміно]-3-метилбутаноат
PB-22	хінолін-8-іл-1-пентил-1H-індол-3-карбоксилат
BZP-2201	(4-бензилпіперазин-1-іл)[1-(5-фторпентил)-1H-індол-3-іл]метанон
NM-2201 (CBL-2201)	нафтален-1-іл-1-(5-фторпентил)-1H-індол-3-карбоксилат
MN-24 (NNE1; NNEI; CBM-018)	1-пентил-N-(нафталін-1-іл)-1-H-індол-3-карбоксамід
SDB-006	N-бензил-1-пентил-1H-індол-3-карбоксамід
DBZP	1,4-добензилпіперазин
α PHtP	1-феніл-2-(піролідин-1-іл)гептан-1-он
3-MeO-PCP (3-methoxy PCP; 3-MeO Phencyclidine)	1-[1-(3-метоксифеніл)-циклогексил]піперидин
	1-фенілпіперазин

	7-метокси-1-метил-9H-піридо[3,4-b]індол
5-МАРВ	1-(бензофуран-5-іл)-N-метилпропан-2-амін
α -PVT, alpha-PVT	2-піролідин-1-іл-1-тіофен-2-ілпентан-1-он
3-ММС (3-methyl MC)	2-(метиламіно)-1-(3-метилфеніл)пропан-1-он
Пентедрон (α -methylamino-Valerophenone)	2-(метиламіно)-1-фенілпентан-1-он
ЕР (ЕРН, етилфенідат)	етил-2-феніл-2-(піперидин-2-іл)ацетат
2С-В-NBOMe (25В-NBOMe; NBOMe-2С-В; Cimbi-36; Nova; BOM 2-СВ)	2-(4-бром-2,5-диметоксифеніл)-N-[(2-метоксифеніл)метил]етанамін
2С-С-NBOMe (NBOMe-2С-С; 25С-NBOMe)	2-(4-хлоро-2,5-диметоксифеніл)-N-[(2-метоксифеніл)метил]етанамін
ADB-CHMINACA (MAB-CHMINACA)	N-[1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл]-1-[циклогексилметил]-1H-індазол-3-карбоксамід
5F-ADB (5F-MDMB-PINACA)	метил-2-[1-(5-флюоропентил)-1H-індазол-3-карбоксамідо]-3,3-диметилбутаноат
5F-ADB-PINACA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)-1-(5-флюоропентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
5F-MN-18	N-нафталеніл-1-(5-флюоропентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
SDB-001	N-(1-адамантил)-1-пентил-1H-індол-3-карбоксамід
MDMB-CHMICA	метил-2-[[1-(циклогексилметил)індол-3-карбоніл]аміно]-3,3-диметилбутаноат
MMB-CHMICA	метил-2-[[1-(циклогексилметил)індол-3-карбоніл]аміно]-3-метилбутаноат

ADB-FUBICA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)-1-(4-флюоробензил)-1H-індол-3-карбоксамід
3-СМС	1-(3-хлорфеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
4-СМС	1-(4-хлорфеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
TH-PVP	2-(піролідин-1-іл)-1-(5,6,7,8-тетрагідронафтален-2-іл)пентан-1-он
3-МеО-МРВР	3-метокси-4-метилпіролідинобутирофенон
FUB-PB-22	хінолін-8-іл-1-(4-флюоробензил)-1H-індол-3-карбоксилат
BIM-018	(нафтален-1-іл)(1-пентил-1H-бензимидазол-2-іл)метанон
	хінолін-8-іл-1-(4-флюоробензил)-1H-індол-3-іл)метанон
	2-піролідино-4-хлорацетофенон
	метил-1-(циклогексилметил)-1H-індол-3-карбоксилат
	етил-1-(4-флюоробензил)-1H-індол-3-карбоксилат
Метоксетамін (МХЕ, 3-Мео-2-Охо-РСЕ)	2-(3-метоксифеніл)-2-(етиламіно)циклогексанон
bk-MPA	2-(метиламін)-1-(2-тієніл)-1-пропанон
4,4 'DMAR	4-метил-5-(4-метилфеніл)-4,5-дигідрооксазол-2-амін
PMMA	N-метил-1-(4-метоксифеніл)пропан-2-амін
CUMYL-4CN-BINACA	1-(4-ціанобутил)-N-(2-фенілпропан-2-іл)-1H-

(CUMYL-CB-PINACA; 4-cyano CUMYL-BUTINACA; CUMYL-CYBINACA; SGT-78)	індазол-3-карбоксамід
5F-MDMB-PICA (5-fluoro-MDMB-PICA)	метил 2-([1-(5-флуоропентил)-1H-індол-3-іл]формамідо)-3,3-диметилбутаноат
MMB-FUBICA (AMB-FUBICA; FUB-AMB-indol)	метил 2-({1-[(4-флуорофеніл)метил]-1H-індол-3-іл} формамідо)-3-метилбутаноат
4-хлоро- α -піролідиновалерофенон (4-хлоро- α -піролідинопентіофенон; 4-Cl-PVP; 4C-PVP)	1-(4-хлорофеніл)-2-(1-піролідиніл)-1-пентанон
N-етиламіногексанофенон (N-ethylaminohexanophenone; N-ethyl Hexedrone; Hexen)	2-(етиламіно)-1-фенілгексан-1-он
3-MeO-PCMMo	4-[[1-(3-метоксифеніл)циклогексил]метил]морфолін
3-MeO-PCMo	4-[1-(3-метоксифеніл)циклогексил] морфолін
Ескалін (4-ethoxy mescaline)	2-(4-етокси-3,5-диметоксифеніл)-етанамін
3-СЕС	1-(3-хлорфеніл)-2-(етиламіно)пропан-1-он
4-СЕС	1-(4-хлорфеніл)-2-(етиламіно)пропан-1-он
4Cl-PPP	1-(4-хлорфеніл)-2-(піролідин-1-іл)пропан-1-он
5Cl-AKB-48	N-(адамтан-1-іл)-1-(5-хлорпентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
5-MeO-DIBF	N-[2-(5-метокси-1-бензофуран-3-іл)етил]-N-(пропан-2-іл)пропан-2-амін
4-MeO-MIPT	N-[2-(4-метокси-1H-індол-3-іл)етил]-N-

	метилпропан-2-амін
Метамнетамін (Methamnetamine; Methylnaphetamine; MNA; MNT; PAL-1046)	N-метил-1-(нафтален-2-іл)пропан-2-амін
Мекседрон	3-метокси-2-(метиламіно)-1-(4-метилфеніл)пропан-1-он
TMCP-H (DP-UR-144)	(1H-індол-3-іл)-(2,2,3,3-тетраметилциклопропіл)метанон
альфа-бромвалерофенон	2-бром-1-фенілпентан-1-он
ADB-PINACA	N-(1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл)-1-пентил-1H-індазол-3-карбоксамід
4-бромметкатинон (Brefedron; 4-BMC; 4-BMAP)	1-(4-бромфеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
4-фторметкатинон (Flephedrone; 4-FMC)	1-(4-фторфеніл)-2-(метиламіно)пропан-1-он
4-hydroxy MET (4-HO-MET; Metocin)	3-[2-[етил(метил)аміно]етил]-1H-індол-4-ол
JWH-022	нафтален-1-іл(1-(пент-4-ен-1-іл)-1H-індол-3-іл)метанон
Пара-метоксифенілпіперазин (p-MeOPP; 4-MeOPP)	1-(4-метоксифеніл)піперазин
4-метилметамфетамін (4-MMA)	N-метил-1-(4-метилфеніл)пропан-2-амін
4-метиламфетамін (4-MA)	1-(4-метилфеніл)пропан-2-амін
4-метилбуфедрон (4-Me- MABP)	2-(метиламіно)-1-(4-метилфеніл)бутан-1-он
STS-135 (5F-APICA; 5-fluoro-	N-(адамантан-1-іл)-1-(5-флюоропентил)-1H-

APICA)	індол-3-карбоксамід
JWH-398	(4-хлоро-1-нафтил)(1-пентил-1Н-індол-3-іл)метанон
5-IT (5-API; 5-aminopropylindole)	1-(1Н-індол-5-іл)пропан-2-амін
MAM-2201 (4-methyl-AM-2201; 5-fluoro-JWH-122)	[1-(5-флуоропентил)-1Н-індол-3-іл](4-метил-1-нафтил)метанон
bk-2C-B	2-аміно-1-(4-бромо-2,5-диметоксифеніл)етан-1-он
25I-NBF (2C-I-NBF)	N-[(2-флюорофеніл)метил]-2-(4-йодо-2,5-диметоксифеніл)етанамін
CB-13 (CRA-13, SAB-378)	нафтален-1-іл-(4-пентоксинафтален-1-іл)метанон
RCS-4-C4	(1-бутиліндол-3-іл)-(4-метоксифеніл) метанон
N-етилбуфедрон (NEB)	2-(етиламіно)-1-фенілбутан-1-он
Еткатинон (N-Ethylcathinone; ETH-CAT)	2-(етиламіно)-1-фенілпропан-1-он
MBZP	1-бензил-4-метилпіперазин
4-метилметамфетамін (4-MMA)	N-метил-1-(4-метилфеніл)пропан-2-амін
2C-P	2-(2,5-диметокси-4-пропілфеніл)етанамін
AB-005	[1-[(1-метил-2-піперидиніл)метил]-1Н-індол-3-іл](2,2,3,3-тетраметилциклопропіл)-метанон
α -PPP (α -Pyrrolidinopropiophenone)	1-феніл-2-(1-піролідиніл)-1-пропанон
MDDM	(2-бензо[1,3]діоксол-5-іл-1-метил-етил)-

	диметиламін
25D-NBOMe	2-(2,5-диметокси-4-метилфеніл)-N-(2-метоксибензил)етанамін
25H-NBOMe	2-(2,5-диметоксифеніл)-N-(2-метоксибензил)етанамін
2C-H	2-(2,5-диметоксифеніл)етанамін
Диметиламфетамін	N,N-диметил-1-фенілпропан-2-амін
DOC	1-(4-хлоро-2,5-диметоксифеніл)пропан-2-амін
2-FA (2-фторамфетамін)	1-(2-флуорофеніл)пропан-2-амін
3-FA (3-фторамфетамін)	1-(3-флуорофеніл)пропан-2-амін
2-FMA (2-фторметамфетамін)	1-(2-флуорофеніл)-N-метилпропан-2-амін
3-FMA (3-фторметамфетамін)	1-(3-флуорофеніл)-N-метилпропан-2-амін
2C-B-BZP	1-[(4-бромо-2,5-диметоксифеніл)метил]-піперазин
pFPP (4-FPP)	1-(4-флюорофеніл)піперазин
4-AcO-DET	[3-[2-(діетиламіно)етил]-1H-індол-4-іл]ацетат
4-AcO-DIPT	[3-[2-(диізопропіламіно)етил]-1H-індол-4-іл]ацетат
4-AcO-DMT	[3-[2-(диметиламіно)етил]-1H-індол-4-іл]ацетат
4-AcO-MET	[3-[2-етил(метил)аміноетил]-1H-індол-4-іл]ацетат
4-AcO-MIPT	[3-[2-[ізопропіл(метил)аміно]етил]-1H-індол-4-іл]ацетат

4-HO-DET	3-(2-діетиламіноетил)-1H-індол-4-ол
4-HO-MET	3-{2-[етил(метил)аміно]етил}-1H-індол-4-ол
4-HO-DIPT	3-[2-(диізопропіламіно)етил]-1H-індол-4-ол
4-HO-MIPT	3-{2-[метил(пропан-2-іл)аміно]етил}-1H-індол-4-ол
5-MeO-DPT	N-[2-(5-метокси-1H-індол-3-іл)етил]-N-пропілпропан-1-амін
5-MeO-ATM	1-(5-метокси-1H-індол-3-іл)пропан-2-амін
5-MeO-DET	N,N-диетил-2-(5-метокси-1H-індол-3-іл)етанамін
MIPT (N-Methyl-N-isopropyltryptamine)	N-[2-(1H-індол-3-іл)етил]-N-метилпропан-2-амін
D2PM	дифеніл(піролідин-2-іл)метанол
N-Acetyl-DOB (DOB-Ac)	N-[1-(4-бромо-2,5-диметоксифеніл)пропан-2-іл]ацетамід
3-(p-fluorobenzoyloxy)tropane (pFBT)	(8-метил-8-азабіцикло[3.2.1]октан-3-іл)-4-флюоробензоат
MDAI	6,7-дигідро-5H-циклопента[f][1,3] бензодіоксол-6-амін
MDMAI	N-метил-6,7-дигідро-5H-циклопента[f][1,3] бензодіоксол-6-амін
3-MeO-PCE (3-Methoxyeticyclidine)	N-етил-1-(3-метоксифеніл)циклогексан-1-амін
JWH-147	(1-гексил-5-фенілпірол-3-іл)-нафтален-1-іл-метанон

JWH-030	нафтален-1-іл-(1-пентилпірол-3-іл)метанон
JWH-145	нафтален-1-іл-(1-пентил-5-феніл-1Н-пірол-3-іл)метанон
JWH-368	[5-(3-флюорофеніл)-1-пентил-1Н-пірол-3-іл]-1-нафталеніл-метанон
JWH-071	(1-етил-1Н-індол-3-іл)-1-нафталеніл-метанон
JWH-018 N-(5-bromopentyl)	(1-(5-бромопентил)-1Н-індол-3-іл)(нафтален-1-іл)метанон
JWH-031	(1-гексил-1Н-пірол-3-іл)-1-нафталеніл-метанон
JTE-907	N-(бензо[d][1,3]діоксол-5-ілметил)-7-метокси-2-оксо-8-(пентилокси)-1,2-дигідрохінолін-3-карбоксамід
FUB-144 (FUB-UR-144)	[1-(4-флюоробензил)-1Н-індол-3-іл](2,2,3,3-тетраметилциклопропіл)метанон
FDU-PB-22	нафтален-1-іл-1-[(4-флюорофеніл)метил] індол-3-карбоксилат
DMMA	2-(3,4-диметоксифеніл)-N-метилпропан-1-амін
MOPPP (4'-Methoxy- α -PPP)	1-(4-метоксифеніл)-2-(1-піролідиніл)-1-пропанон
Диметилон (bk-MDDMA)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(диметиламіно)-1-пропанон
PMEA (para-methoxyethylamphetamine)	N-етил-1-(4-метоксифеніл)пропан-2-амін
5-EAPB	1-(1-бензофуран-5-іл)-N-етилпропан-2-амін
6-EAPB	1-(1-бензофуран-6-іл)-N-етилпропан-2-амін

AM-679	(2-йодофеніл)(1-пентил-1H-індол-3-іл)-метанон
4-CMA (4-chloromethamphetamine)	1-(4-хлорфеніл)-N-метилпропан-2-амін
M5FPIC	метил-1-(5-флюоропентил)-1H-індол-3-карбоксилат
4-метил-N-етилнорпентедрон	2-(етиламіно)-1-(4-метилфеніл)-1-пентан-1-он
2,4,5-TMMC (2,4,5-trimethylmethcathinone)	2-метиламіно-1-(2,4,5-триметилфеніл) пропан-1-он
NM-2AI (N-methyl-2AI)	2,3-дигідро-N-метил-1H-інден-2-амін
25E-NBOMe (2C-E-NBOMe)	2-(4-етил-2,5-диметоксифеніл)-N-[(2-метоксифеніл)метил]етанамін
25G-NBOMe (2C-G-NBOMe)	2-(2,5-диметокси-3,4-диметилфеніл)-N-[(2-метоксибензил)етанамін
25IP-NBOMe (2C-IP-NBOMe)	2-[2,5-диметокси-4-пропан-2-іл)феніл)-N-[(2-метоксибензил)етанамін
Дипентилон (bk-DMBDP, DMBDP)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(диметиламіно)пентан-1-он
Дибутилон (bk-MMBDB, bk-DMBDB)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(диметиламіно)бутан-1-он
4-фторпентедрон (4-fluoro- α -methylamino-valerophenone, 4-FPD)	1-(4-флюорофеніл)2-(метиламіно)пентан-1-он
BMDP	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(бензиламіно)бутан-1-он
4-дифлюорометокси-3,5-диметоксиамфетамін	1-[4-(дифлюорометокси)-3,5-диметоксифеніл]пропан-2-амін)

3,4-CTMP (3,4-дихлорметилфенідат)	метил (2R)-2-(3,4-дихлорофеніл)-2-[(2R)-піперидин-2-іл]ацетат
5Br-AKB-48	N-(адамантан-1-іл)-1-(5-бромпентил)-1H-індазол-3-карбоксамід
25I-NBOH (2C-I-NBOH, 2-C-I-NBOH, NBOH-2CI, Cimi-27)	2-((2-(4-йодо-2,5-диметоксифеніл)етиламіно)метил)фенол
M-ALPHA (1-метиламіно-1-(3,4-метилендіоксифеніл)пропан)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-N-метилпропан-1-амін
MDHMA (3,4-метилендіокси-N-гідрокси-N-метиламфетамін; FLEA)	N-[1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)пропан-2-іл]-N-метилгідроксиламін
HOT-7 (7 (2,5-диметокси-4-(β-пропілтіо)-N-гідроксифенетиламін)	N-[2-(2,5-диметокси-4-пропілсульфаніл-феніл)-етил]гідроксиламін
N-benzyl-3,4-DMA (NSC 27115; N-бензил-3,4-диметоксиамфетамін)	N-бензил-1-(3,4-диметоксифеніл)пропан-2-амін
N-ethylpentylone (N-ethylnorpentylone; Ephylone; BK-Ethyl-K)	1-(1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(етиламіно)пентан-1-он
MDPHP (3,4-MDPHP; 3,4-MD-α-PHP; 3,4-Methylenedioxy-α-Pyrrolidinohexano phenone)	1-(2H-1,3-бензодіоксол-5-іл)-2-(пірролідін-1-іл)гексан-1-он
MDMB-4en-PINACA (MDMB-PENINACA)	метил 3,3-диметил-2-[[[(1-пент-4-ен-1-іл)-1H-індазол-3-карбоніл]аміно}бутаноат
5-MAPDB	(1-(2, 3-дигідробензофуран-5-іл)-N-метилпропан-2-амін)

6-Bromo-MDMA (2-бромо- 4,5-метилендіоксиметамфетамін)	1-(6-бром-2H-1,3-бензодіоксол-5-іл)-N-метилпропан-2-амін
5-APB-NBOMe	1-(бензофуран-5-іл)-N-(2-метоксибензил)пропан-2-амін
4F-MDMB-BINACA (4F-MDMB-BUTINACA)	метил 2-{[1-(4-флуоро-бутил)-1H-індазол-3-карбоніл]аміно}3,3-диметилбутаноат
CUMYL-PEGACLONE	5-пентил-2-(2-фенілпропан-2-іл)-2,5-дигідро-1H-піrido[4,3-b]індол-1-он
1B-LSD	(6aR, 9R)-4-бутаноіл-N,N-діетил-7-метил-4,6,6a,7,8,9-гексагідроіндоло[4,3-fg]хінолін-9-карбоксамід
ADB-BICA	N-[(2S)-1-аміно-3,3-диметил-1-оксобутан-2-іл]-1-бензил-1H-індол-3-карбоксамід
1P-LSD (1-пропіоніл-d-лізергінової кислоти діетиламід)	(6aR,9R)-N,N-діетил-7-метил-4-пропаноіл-6,6a,8,9-тетрагідроіндоло[4,3-fg]хінолін-9-карбоксамід
NNL-1	N-(1-карбамоілпропан-1-іл)-1-(5-флуоропентил)-1H-пірроло[2,3-b]піридин-3-карбоксамід
4-fluoromethylphenidate (4F-MPH)	метил 2-(4-флуорофеніл)-2-(піперідин-2-іл)ацетат
4'N-5F-ADB	метил 2-{[1-(5-флуоропентил)-1H-піролло[3,2-b]піридин-3-карбоніл]аміно}3,3-диметилбутаноат
EG-018	нафтален-1-іл(9-пентил-9H-карбазол-3-іл)метанон
MDMB-CHMCZCA (EGMB-CHMINACA)	метил2-[9-(циклогексилметил)-9H-карбазол-3-карбоксамідо]-3,3-диметилбутаноат

3-FPM; PAL-593 (3-флуорофенметразин)	2-(3-флуорофеніл)-3-метилморфолін
5F-CUMYL-PEGACLONE (5-Fluoro CUMYL- PEGACLONE; 5-Fluoro SGT-151; SGT-269)	5-(5-флуоропентил)-2-(2-фенілпропан-2-іл)- 2,5-дигідро-1Н-піридо[4,3- <i>b</i>]індол-1-он
APP-BINACA (APP-BUTINACA)	N-(1-аміно-1-оксо-3-фенілпропан-2-іл)-1-бутіл-1Н-індазол-3-карбоксамід
5-PPDi (Indanyl- α -PBP; Indanyl- α -Pyrrolidinobutiophenone;)	1-(2,3-дигідро-1Н-інден-5-іл)-2-(піролідин-1-іл)бутан-1-он
25N-NBOMe (2C-N-NBOMe; 25N-NB2OMe; 2C-NNB2OMe)	2-(2,5-диметокси-4-нітрофеніл)-N-[(2-метоксифеніл)метил]етан-1-амін
α -PHP (alpha-PHP, PV-7, PV7, α -pyrrolidinohexiophenone, α -pyrrolidinohexanophenone)	1-феніл-2-(піролідин-1-іл)гексан-1-он
4-CN-CUMYL-BINACA (CUMYL-CB-PINACA; CUMYL-CYBINACA; 4-CYANO CUMYL-BUTINACA; CUMYL-4CN-BINACA; SGT-78;)	1-(4-ціанобутіл)-N-(2-фенілпропан-2-іл)-1Н-індазол-3-карбоксамід б
Diphenidine (1,2-DEP, DPD, DND)	1-(1,2-дифенілетил)піперидин
PRE-084	2-(4-морфолінетил)-1-фенілциклогексанкарбоксилат
2-APB	1-(1-бензофуран-6-іл)пропан-2-амін
MTTA (Мефтетрамін)	3,4-дигідро-2[(метиламіно)метил]-1(2Н)-нафталенон
AB-CHFUPYCA	N-(1-аміно-3-метил-1-оксобутан-2-іл)-2-

(AB-CHMFUPPYCA)	(циклогексилметил)-5-(4-флюорофеніл)піразол-3-карбоксамід
MN-18	N-нафтален-1-іл-1-пентіліндазол-3-карбоксамід
Org 27759	N-[2-[4-(диметиламіно)феніл]етил]-3-етил-5-флюоро-1H-індол-2-карбоксамід
HDMP-28 (метилнафтидат)	метил 2-(2-нафтил)-2-(2-піперидил)ацетат
2-DPMP (Дезоксипіпрадрол)	(RS)-2-бензгідрилпіперидин
Примітка.	<p>До цього списку також включаються:</p> <p>ізомери та стереоізомери перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких ізомерів та стереоізомерів можливе;</p> <p>складні і прості ефіри перелічених у цьому списку психотропних речовин (якщо вони окремо не включені до інших списків) у разі, коли існування таких ефірів можливе;</p> <p>гомологи перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких гомологів можливе;</p> <p>метаболіти перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких метаболітів можливе;</p> <p>солі всіх перелічених у ньому психотропних речовин, включаючи солі ізомерів, стереоізомерів, складних і простих ефірів, гомологів та метаболітів, у разі, коли існування таких солей можливе;</p> <p>рослини або їх частини, що містять будь-який засіб, включений до цього списку, і підлягають тим же заходам контролю, що і</p>

	<p>засіб;</p> <p>похідні групи нафтоїлндолів, бензоїлндолів, N-бензоїлндолів, фенілацетилндолів, нафтилметилндолів, нафтилметилнденів, циклогексилфенолів, фенілциклогексанолів, нафтоїлпіролів, дибензопіранів, триптамінів (крім лікарських засобів, у тому числі активних фармацевтичних інгредієнтів, що містять похідні групи триптамінів) та перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не включені) у разі, коли існування таких похідних можливе (за винятком похідних, які вже включені як самостійні позиції до переліку);</p> <p>похідні групи фенетиламінів (крім лікарських засобів, у тому числі активних фармацевтичних інгредієнтів, що містять похідні групи фенетиламінів) та перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не включені) у разі, коли існування таких похідних можливе (за винятком похідних, які вже включені як самостійні позиції до переліку).</p>
--	---

Список № 3

Рослини, які містять наркотичні засоби та психотропні речовини і обіг яких допускається для промислових цілей

Міжнародна незареєстрована назва	Пояснення назви
Рослини виду мак снотворний (<i>Papaver somniferum</i> L)	рослини виду папавер сомніферум Л (опійний, у тому числі олійний та інші, що містять опій)
Рослини роду коноплі (<i>Cannabis</i>)	рослини будь-якого виду роду канабіс
Примітка.	Культивування рослин виду мак снотворний для виробництва насіння допускається лише за умови

	<p>використання насіння, зібраного із сортів рослин, у висушеній соломі яких вміст морфіну не перевищував 0,15 відсотка.</p> <p>Культивування рослин роду коноплі для промислових цілей, за винятком виробництва та (або) виготовлення наркотичних засобів і психотропних речовин, допускається за умови використання насіння, зібраного із сортів рослин, у висушеній соломі яких вміст тетрагідроканнабінолу не перевищував 0,08 відсотка.</p>
--	--

Таблиця II

Список № 1

Наркотичні засоби, обіг яких обмежено

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
Алілпродин	3-аліл-1-метил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Алфентаніл	<i>N</i> -[1-[2-(4-етил-4,5-дигідро-5-оксо-1 <i>H</i> -тетразол-1-ил)-етил]-4-(метоксиметил)-4-піперидиніл]- <i>N</i> -фенілпропанамід
Альфапродин	<i>альфа</i> -3-етил-1-метил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Альфаметадол	<i>альфа</i> -6-диметиламіно-4,4-дифеніл-3-гептанол
Альфапродин	<i>альфа</i> -1,3-диметил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Альфацетилметадол	<i>альфа</i> -3-ацетокси-6-диметиламіно-4,4-дифенілгептан
Анілеридин	етилловий ефір 1- <i>пара</i> -амінофенетил-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Ацетилдигідрокодеїн	6-ацетокси-3-метокси- <i>N</i> -метил-4,5-

	епоксиморфінан
Ацетилметадол	3-ацетокси-6-диметиламіно-4,4-дифенілгептан
Безитрамід	1-(3-ціано-3,3-дифенілпропіл)-4-(2-оксо-3-пропіоніл-1-бензimidазолініл-піперидин
Бензетидин	етиловий ефір 1-(2-бензилоксиетил)-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Бетамепродин	<i>бета</i> -3-етил-1-метил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Бетаметадол	<i>бета</i> -6-диметиламіно-4,4-дифеніл-3-гептанол
Бетапродин	<i>бета</i> -1,3-диметил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Бетацетилметадол	<i>бета</i> -3-ацетокси-6-диметиламіно-4,4-дифенілгептан
Бупренорфін	21-циклопропіл-7 <i>a</i> -[(<i>S</i>)-1-гідрокси-1,2,2-триметилпропіл]-6,14-ендо-етилен-6,7,8,14-тетрагідроорипавін
Гідрокодон	4,5-епокси-3-метокси-17-метилморфінан-6-он
Гідроксипетидин	дигідрокодеїнон
Гідроморфінол	14-гідроксидигідроморфін
Гідроморфон	дигідроморфінон
Декстроморамід	(+)-4-[2-метил-4-оксо-3,3-дифеніл-4-(1-піролідиніл)-бутил]морфолін
Декстропропксифен	<i>альфа</i> -(+)-4-диметиламіно-1,2-дифеніл-3-метил-2-бутанолпропіонат
Дигідрокодеїн	4,5-епокси-6-гідрокси-3-метокси- <i>N</i> -

	метилморфінан
Дигідроморфін	7,8-дигідроморфін
Дименоксадол (естоцин)	2-диметиламіноетил-1-етокси-1,1-дифенілацетат
Димепгептанол	6-диметиламіно-4,4-дифеніл-3-гептанол
Диметилтіамбутен	3-диметиламіно-1,1-ди-(2'-тієніл)-1-бутен
Дипіпанон	4,4-дифеніл-6-піперидин-3-гептанон
Дифеноксилат	етиловий ефір 1-(3-ціано-3,3-дифенілпропіл)-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Дифеноксин	1-(3-ціано-3,3-дифенілпропіл)-4-фенілізопекотинова кислота
Діампролід	<i>N</i> -[2-(метилфенетиламіно)пропіл]-пропіоналід
Діетилтіамбутен	3-діетиламіно-1,1-ди-(2'-тієніл)-1-бутен
Діоксафетил бутират	етил-4-морфоліно-2,2-дифенілбутират
Дротебанол	3,4-диметокси-17-метилморфінан-6 <i>b</i> ,14-діол
Екгонін, його складні ефіри та похідні, які можуть бути перетворені в екгонін і кокаїн	тропін-2-карбонова кислота
Етилметилтіамбутен	3-етилметиламіно-1,1-ди-(2'-тієніл)-1-бутен
Етилморфін	3-етилморфін
Етоксеридин	етиловий ефір 1-[2-(2-гідроксиетокси)етил]-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Етонітазен	1-діетиламіноетил-2- <i>пара</i> -етоксибензил-5-

	нітробензимідазол
Ізометадон	6-диметиламіно-5-метил-4,4-дифеніл-3-гексанон
Клонітазен	2- <i>para</i> -хлорбензил-1-діетиламіноетил-5-нітробензимідазол
Кодеїн	3-метилморфін
Кодоксим	дигідрокодеїнон-6-карбоксиметилоксим
Кокаїн	метиловий ефір бензоїлекгоніну
Левометорфан	(-)-3-метокси- <i>N</i> -метилморфінан
Левоморамід	(-)-4-[2-метил-4-оксо-3,3-дифеніл-4-(1-піролідиніл)-бутил]-морфолін
Леворфанол	(-)-3-гідрокси- <i>N</i> -метилморфінан
Левофенацилморфан	(-)-3-гідрокси- <i>N</i> -фенацилморфінан
Метадон (фенадон)	6-(диметиламіно)-4,4-дифеніл-3-гептанон
Метадону проміжний продукт	4-ціано-2-диметиламіно-4,4-дифенілбутан
Метазоцин	2'-гідрокси-2,5,9-триметил-6,7-бензоморфан
Метилдезорфін	6-метил- <i>дельта</i> -6-дезоксиморфін
Метилдигідроморфін	6-метилдигідроморфін
Метопон	5-метилдигідроморфінон
Мірофін	міристилбензилморфін
Мораміду проміжний продукт	2-метил-3-морфоліно-1,1-дифенілпропанкарбонова кислота

Морферидин	етиловий ефір 1-(2-морфоліноетил)-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Морфін	3,6-дигідрокси- <i>N</i> -метил-4,5-епоксиморфінен-7
Морфін метобромід та інші азотисті похідні морфіну	морфін метилбромід
Морфін- <i>N</i> -оксид	3,6-дигідрокси- <i>N</i> -метил-4,5-епоксиморфінен-7- <i>N</i> -оксид
Нікодикодин	6-нікотинілдігідрокоеїн
Нікокодин	6-нікотинілкодеїн
Нікоморфін	3,6-динікотинілморфін
Норациметадол	(±)- <i>a</i> -3-ацетокси-6-метиламіно-4,4-дифенілгептан
Норкодеїн	<i>N</i> -деметилкодеїн
Норлеворфанол	(-)-3-гідроксиморфінан
Норметадон	6-диметиламіно-4,4-дифеніл-3-гексанон
Норморфін	деметилморфін
Норпіпанон	4,4-дифеніл-6-(1-піперидил)-3-гексанон
Оксикодон	14-гідроксидигідрокоеїнон
Оксиморфон	14-гідроксидигідроморфінон
Пентазоцин	(2 <i>R</i> *, 6 <i>R</i> *, 11 <i>R</i> *)-1,2,3,4,5,6-гексагідро-6,11-диметил-3-(3-метил-2-бутеніл)-2,6-метано-3-бензазоцин-8-ол
Петидин	етиловий ефір 1-метил-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти

Петидину проміжний продукт А	4-ціано-1-метил-4-фенілпіперидин
Петидину проміжний продукт В	етиловий ефір 4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Петидину проміжний продукт С	1-метил-4-фенілпіперидин-4-карбонова кислота
Пімінодин	етиловий ефір 4-феніл-1-(3-феніламінопропіл)піперидин-4-карбонової кислоти
Піритрамід	1-(3-ціано-3,3-дифенілпропіл)-4-(1-піперидил)піперидино-4-карбоксамід
Прогептазин	1,3-диметил-4-феніл-4-пропіонілоксіяциклогептан
Проперидин	ізопропіловий ефір 1-метил-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Пропірам	<i>N</i> -(1-метил-2-піперидилетил)- <i>N</i> -2-піридилпропіонамід
Рацеметорфан	(±)-3-метокси- <i>N</i> -метилморфінан
Рацеморамід	(±)-4-(2-метил-4-оксо-3,3-дифеніл-4-(1-піролідиніл)бутил]-морфолін
Рацеморфан	(±)-3-гідрокси- <i>N</i> -метилморфінан
Реміфентаніл	1-(2-метоксикарбонілетил)-4-(фенілпропіоніламіно)піперидин-4-карбоксиметиловий ефір
Суфентаніл	<i>N</i> -[4-(метоксиметил)-1-[2-(2-тієніл)-етил]-4-піперидил]-пропіонанілід
Тебаїн	3,6-диметокси- <i>N</i> -метил-4,5-епоксиморфінадієн-6,8

Тебакон	ацетилдигідрокодеїнон
Тилідин	(±)-етил- <i>транс</i> -2-(диметиламіно)-1-феніл-3-циклогексене-1-карбоксилат
Трамадол	(±)- <i>транс</i> -2-[<i>диметиламіно</i>]метил]-1-(<i>м-метокси</i> феніл) циклогексанолу гідрохлорид
Тримеперидин	1,2,5-триметил-4-феніл-4-пропіоноксипіперидин
Фенадоксон	6-морфоліно-4,4-дифеніл-3-гептанон
Феназоцин	2-гідрокси-5,9-диметил-2-фенетил-6,7-бензоморфан
Фенампромід	<i>N</i> -(1-метил-2-піперидилетил)пропіонанлід
Феноморфан	3-гідрокси- <i>N</i> -фенетилморфіан
Феноперидин	етиловий ефір 1-(3-гідрокси-3-фенілпропіл)-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Фентаніл	1-фенетил-4- <i>N</i> -пропіоніланілінопіперидин
Фолькодин	морфолінілетилморфін
Фуретидин	етиловий ефір 1-(2-тетрагідрофурфурилоксіетил)-4-фенілпіперидин-4-карбонової кислоти
Примітка.	<p>До цього списку також включаються:</p> <p>ізомери та стереоізомери перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких ізомерів та стереоізомерів можливе;</p> <p>складні і прості ефіри перелічених у цьому списку наркотичних засобів (якщо вони окремо не включені до інших списків) у разі, коли</p>

	<p>існування таких ефірів можливе;</p> <p>гомологи перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких гомологів можливе;</p> <p>метаболіти перелічених у ньому наркотичних засобів (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких метаболітів можливе;</p> <p>солі всіх перелічених у ньому наркотичних речовин, включаючи солі ізомерів, стереоізомерів, складних і простих ефірів, гомологів та метаболітів, у разі, коли існування таких солей можливе;</p> <p>рослини або їх частини, що містять будь-який засіб, включений до цього списку, і підлягають тим же заходам контролю, що і засіб.</p>
--	--

До цього списку не включаються декстрометорфан (+)-3-метокси-N-метилморфінан) і дексторфан (+)-3-гідрокси-N-метилморфінан)-ізомери, виключені із сфери дії заходів міжнародного контролю відповідно до Єдиної конвенції ООН про наркотичні засоби 1961 року.

Список № 2
Психотропні речовини, обіг яких обмежено

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
Амфетамін	$(\pm)$ - <i>a</i> -метилфенетиламін
Глютетимід	2-етил-2-фенілглутаримід
Дексамфетамін	$(+)$ - <i>a</i> -метилфенетиламін
Дронабінол ((-)- <i>транс-дельта</i> -	$(6aR,10aR)$ -6 <i>a</i> ,7,8,10 <i>a</i> -тетрагідро-6,6,9-

9-тетрагідроканабінол)	триметил-3-пентил-6 <i>H</i> -дибензо-[<i>b,d</i>]-піран-1-ол
Кетамін	(±)-2-(2-хлорфеніл)-2-(метиламіно)циклогексанон
Левамфетамін	(-)-(<i>R</i>)- <i>a</i> -метилфенетиламін
Левометамфетамін	(-)- <i>N,a</i> -диметилфенетиламін
Меклоквалон	3-(<i>o</i> -хлорфеніл)-2-метил-4(3 <i>H</i>)-хіназолінон
Метаквалон	2-метил-3-(<i>o</i> -толіл)-4(3 <i>H</i>)-хіназолінон
Метамфетамін	(+)-(<i>S</i>)- <i>N,a</i> -диметилфенетиламін
Метамфетамін-рацемат	(±)- <i>N,a</i> -диметилфенетиламін
Метилфенідат	метил- <i>a</i> -феніл-2-піперидинацетат
Секобарбітал	5-аліл-5-(1-метилбутил)барбітурова кислота
Сибутрамін	1-(4-хлорфеніл)- <i>N,N</i> -диметил-альфа-(2-метилпропіл)циклобутанметанамін
Фенетилін	7-[2-[(<i>a</i> -метилфенетил)аміно]-етил]-теофілін
Фенметразин	3-метил-2-фенілморфолін
Ціпепрол	альфа-(<i>a</i> -метоксибензил)-4-(<i>b</i> -метоксифенетил)-1-піперазинетанол
2С-В	4-бромо-2,5-диметоксифенетиламін
	1-(4-хлорфеніл)-піперазин
Набілон (синтетичний канабіноїд, імітуючий дію ТГК)	(6aR, 10aR)-1-гідрокси-6,6-диметил-3-(2-метилоктан-2-іл)-7,8,10,10a-тетрагідро-6aH-бензо[с]хромен-9-он;

<p>Набіксімоле (стандартизований екстракт канабісу з однаковим вмістом ТГК та канабідіолу)</p>	<p>THC: 3-pentyl-6,6,9-trimethyl-6A,7,8,10A-tetrahydro-6H-dibenzo(B,D)pyran-1-ol or 6,6,9-trimethyl-3-pentyl-7,8,9,10-tetrahydro-6H-dibenzo(B,D)pyran-1-ol</p> <p>CBD: 2-[(1R, 6R)-3-метил-6-проп-1-ен-2-ілциклогекс-2-ен-1-іл]-5-пентилбензен-1,3-діол</p>
<p>Примітка.</p>	<p>До цього списку також включаються:</p> <p>ізомери та стереоізомери перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких ізомерів та стереоізомерів можливе;</p> <p>складні і прості ефіри перелічених у цьому списку психотропних речовин (якщо вони окремо не включені до інших списків) у разі, коли існування таких ефірів можливе;</p> <p>гомологи перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких гомологів можливе;</p> <p>метаболіти перелічених у ньому психотропних речовин (якщо вони окремо не виключені) у разі, коли існування таких метаболітів можливе;</p> <p>солі всіх перелічених у ньому психотропних речовин, включаючи солі ізомерів, стереоізомерів, складних і простих ефірів, гомологів та метаболітів, у разі, коли існування таких солей можливе;</p> <p>рослини або їх частини, що містять будь-яку речовину, включену до цього списку, і підлягають тим же заходам контролю, що і речовина;</p> <p>до речовини ізольованого канабідіолу (ізоляту канабідіолу) цією постановою заходи державного контролю не встановлюються.</p>

	<p>Обіг психотропних речовин Дронабінол, Набілон (синтетичний канабіноід, імітуючий дію ТГК) та Набіксімокс (стандартизований екстракт канабісу з однаковим вмістом ТГК та канабідіолу) допускається лише у формі лікарських засобів або у формі субстанцій, призначених для виробництва, виготовлення таких лікарських засобів.</p>
--	--

Таблиця III

Список № 1

Наркотичні засоби, обіг яких обмежено і стосовно яких допускаються виключення деяких заходів контролю

1. Препарати ацетилдигідрокодеїну,
дигідрокодеїну,
етилморфіну,
кодеїну,
нікодикодину,
нікокодину,
норкодеїну,
фолькодину

за умови, що вони поєднані з одним або кількома інгредієнтами і містять не більш як 100 мг наркотичного засобу на одиницю дози з концентрацією не більш як 2,5 відсотка у нерозділених препаратах.

2. Препарати пропіраму,

що містять не більш як 100 мг пропіраму на одиницю дози, поєднані щонайменше з такою ж кількістю метилцелюлози.

3. Препарати декстропропаксифену

для орального застосування, що містять не більш як 135 мг декстропропаксифену на одиницю дози або з його концентрацією не більш як 2,5 відсотка у нерозділених препаратах, за умови, що такі препарати не містять будь-яких речовин, які перебувають під контролем відповідно до Конвенції про психотропні речовини 1971 року.

4. Препарати кокаїну,

що містять не більш як 0,1 відсотка кокаїну в перерахунку на кокаїн-основу, та

препарати опію або морфіну,

що містять не більш як 0,2 відсотка морфіну в перерахунку на безводну морфін-основу і поєднані з одним або кількома інгредієнтами таким чином, що наркотичний засіб не може бути вилучений з даного препарату легкодоступними способами або в кількості, яка може становити небезпеку для здоров'я людини.

5. Препарати дифеноксину,

що містять не більш як 0,5 мг дифеноксину на одиницю дози і не менш як 5 відсотків атропіну сульфату на одиницю дози дифеноксину.

6. Препарати дифеноксилату,

що містять не більш як 2,5 мг дифеноксилату на одиницю дози в перерахунку на основу і атропіну сульфат, вміст якого еквівалентний не менш як 1 відсотку на одиницю дози дифеноксилату.

7. Порошок кореня іпекакуани та опію,

що містить 10 відсотків опію в порошку, 10 відсотків кореня іпекакуани в порошку, добре змішаних з 80 відсотками будь-якого іншого інгредієнта в порошку, що не містить будь-яких наркотичних засобів.

8. Препарати, виготовлені за будь-якою формулою, наведеною у цьому списку, а також суміш таких препаратів з будь-якою речовиною, що не містить наркотичних засобів.

Примітка.	Наркотичні (психотропні) лікарські засоби з незначним вмістом наркотичних засобів або психотропних речовин і прекурсорів, включених до відповідних таблиць переліку, з яких ці засоби чи речовини не можуть бути вилучені легкодоступним способом у кількості, що дає змогу зловживати ними, можуть виключатися із сфери дії деяких заходів контролю за їх обігом.
------------------	--

Список № 2

Психотропні речовини, обіг яких обмежено і стосовно яких допускаються виключення деяких заходів контролю

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
----------------------------------	---------------

Алобарбітал	5,5-діалілбарбітурова кислота
Альпразолам	8-хлор-1-метил-6-феніл-4 <i>H</i> - <i>s</i> -тріазоло[4,3- <i>a</i>]-1,4-бензодіазепін
Амінорекс	2-аміно-5-феніл-2-оксазолін
Амобарбітал	5-етил-5-(3-метилбутил)барбітурова кислота
Амфепрамон	1-феніл-2-діетиламіно-1-пропанон
Барбітал	5,5-діетилбарбітурова кислота
Бензфетамін	(+)- <i>N</i> -бензил- <i>N</i> , <i>a</i> -диметилфенетиламін
Бромазепам	7-бром-1,3-дигідро-5-(2-піридил)-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Бротізолам	2-бром-4-(<i>o</i> -хлорофеніл)-9-метил-6 <i>H</i> -тієно[3,2- <i>f</i>]-тріазоло[4,3- <i>a</i>]-1,4-діазепін
Буталбітал	5-аліл-5-ізобутилбарбітурова кислота
Бутобарбітал	5-бутил-5-етилбарбітурова кислота
Вінілбітал	5-(1-метилбутил)-5-вінілбарбітурова кислота
Галазепам	7-хлор-1,3-дигідро-5-феніл-1-(2,2,2-трифторетил)-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Галоксазолам	10-бром-11 <i>b</i> -(<i>o</i> -фторфеніл)-2,3,7,11 <i>b</i> -тетрагідрооксазоло[3,2- <i>d</i>]-1,4-бензодіазепін-6(5 <i>H</i>)-он
Делоразепам	7-хлор-5-(<i>o</i> -хлорфеніл)-1,3-дигідро-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Діазепам	7-хлор-1,3-дигідро-1-метил-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Естазолам	8-хлор-6-феніл-4 <i>H</i> - <i>s</i> -тріазоло[4,3- <i>a</i>]-1,4-бензодіазепін

Етил лофлазепат	етил-7-хлор-5-(<i>o</i> -фторфеніл)-2,3-дигідро-2-оксо-1 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-3-карбоксилат
Етиламфетамін	<i>N</i> -етил- <i>a</i> -метилфенілетиламін
Етинамат	1-етинилциклогексанол карбамат
Етхлорвінол	1-хлор-3-етил-1-пентен-4-ін-3-ол
Камазепам	7-хлор-1,3-дигідро-3-гідрокси-1-метил-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он диметилкарбамат (ефір)
Катин ((+)-норпсевдоефедрин)	(+)-(<i>R</i>)- <i>a</i> -[(<i>R</i>)-1-аміноетил]бензиловий спирт
Кетазолам	11-хлор-8,12 <i>b</i> -дигідро-2,8-диметил-12 <i>b</i> -феніл-4 <i>H</i> -[1,3]-оксазино-[3,2- <i>d</i>]-1,4-бензодіазепін-4,7(6 <i>H</i>)-діон
Клобазам	7-хлор-1-метил-5-феніл-1 <i>H</i> -1,5-бензодіазепін-2,4(3 <i>H</i> ,5 <i>H</i>)-діон
Клоксазолам	10-хлор-11 <i>b</i> -(<i>o</i> -хлорфеніл)-2,3,7,11 <i>b</i> -тетрагідрооксазоло-[3,2- <i>d</i>]-1,4-бензодіазепін-6(5 <i>H</i>)-он
Клоназепам	5-(<i>o</i> -хлорфеніл)-1,3-дигідро-7-нітро-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Клоразепат	7-хлор-2,3-дигідро-2-оксо-5-феніл-1 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-3-карбонова кислота
Клотіазепам	5-(<i>o</i> -хлорфеніл)-7-етил-1,3-дигідро-1-метил-2 <i>H</i> -тієно[2,3- <i>e</i>]-1,4-діазепін-2-он
Лефетамін	(-)- <i>N,N</i> -диметил-1,2-дифенілетиламін
Лопразолам	6-(<i>o</i> -хлорфеніл)-2,4-дигідро-2[(4-метил-1-піперазиніл)метилєн]-8-нітро-1 <i>H</i> -імідазо-[1,2- <i>a</i>]-1,4-бензодіазепін-1-он
Лоразепам	7-хлор-5-(<i>o</i> -хлорфеніл)-1,3-дигідро-3-гідрокси-2 <i>H</i> -1,4-

	бензодіазепін-2-он
Лорметазепам	7-хлор-5-(<i>o</i> -хлорфеніл)-1,3-дигідро-3-гідрокси-1-метил-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Мазиндол	5-(<i>n</i> -хлорфеніл)-2,5-дигідро-3 <i>H</i> -імідазо-[2,1- <i>a</i>]-ізоіндол-5-ол
Медазепам	7-хлор-2,3-дигідро-1-метил-5-феніл-1 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін
Мезокарб	3-(2-толіл)- <i>N</i> -(фенілкарбамоїл)сиднонімін
Мепробамат	2-метил-2-пропіл-1,3-пропандіол дикарбамат
Метилфенобарбітал	5-етил-1-метил-5-фенілбарбітурова кислота
Метиприлон	3,3-діетил-5-метил-2,4-піперидиндіон
Мефенорекс	<i>N</i> -(3-хлорпропіл)- <i>a</i> -метилфенетиламін
Мідазолам	8-хлор-6-(<i>o</i> -фторфеніл)-1-метил-4 <i>H</i> -імідазо-(1,5- <i>a</i>)-1,4-бензодіазепін
Німетазепам	1,3-дигідро-1-метил-7-нітро-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Нітразепам	1,3-дигідро-7-нітро-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Нордазепам	7-хлор-1,3-дигідро-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Оксазепам	7-хлор-1,3-дигідро-3-гідрокси-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Оксазолам	10-хлор-2,3,7,11 <i>b</i> -тетрагідро-2-метил-11 <i>b</i> -фенілоксазоло-[3,2- <i>d</i>][1,4]-бензодіазепін-6(5 <i>H</i>)-он
Пемолін	2-аміно-5-феніл-2-оксазолін-4-он
Пентобарбітал (етамінал	5-етил-5-(1-метилбутил)барбітурова кислота

натрію)	
Піназепам	7-хлор-1,3-дигідро-5-феніл-1-(2-пропініл)-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Піпрадрол	1,1-дифеніл-1-(2-піперидил)метанол
Піровалерон	4-метил-2-(1-піролідиніл)валерофенон
Празепам	7-хлор-1-(циклопропілметил)-1,3-дигідро-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Секбутабарбітал	5- <i>sec</i> -бутил-5-етилбарбітурова кислота
Темазепам	7-хлор-1,3-дигідро-3-гідрокси-1-метил-5-феніл-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Тетразепам	7-хлор-5-(циклогексен-1-іл)-1,3-дигідро-1-метил-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Тофізопам (грандоксин)	1-(3,4-диметоксифеніл)-4-метил-5-етил-7,8-диметокси-5 <i>H</i> -2,3-бензодіазепін
Тріазолам	8-хлор-6-(<i>o</i> -хлорфеніл)-1-метил-4 <i>H</i> - <i>s</i> -триазоло-[4,3- <i>a</i>]-1,4-бензодіазепін
Феназепам	7-бром-5-(2-хлорфеніл)-2,3-дигідро-1 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Фендиметразин	(+)-(2 <i>S</i> ,3 <i>S</i>)-3,4-диметил-2-фенілморфолін
Фенкамфамін	<i>N</i> -етил-3-феніл-2-норборнанамін
Фенобарбітал	5-етил-5-фенілбарбітурова кислота
Фенпропорекс	(±)- <i>N</i> -2-ціанетиламфетамін
Фентермін	<i>a,a</i> -диметилфенілетиламін
Флудіазепам	7-хлор-5-(<i>o</i> -фторфеніл)-1,3-дигідро-1-метил-2 <i>H</i> -1,4-

	бензодіазепін-2-он
Флунітразепам	5-(<i>o</i> -фторфеніл)-1,3-дигідро-1-метил-7-нітро-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Флуразепам	7-хлор-1-[2-(діетиламіно)-етил]-5-(<i>o</i> -фторфеніл)-1,3-дигідро-2 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-2-он
Хлордіазепоксид	7-хлор-2-(метиламіно)-5-феніл-3 <i>H</i> -1,4-бензодіазепін-4-оксид
Циклобарбітал	5-(1-циклогексен-1-іл)-5-етилбарбітурова кислота
ГНВ	γ-оксимасляна кислота
Золпідем (INN)	<i>N,N</i> ,6-триметил-2- <i>p</i> -толилімідазо [1,2- <i>a</i>] піридин-3-ацетамід
Мефентермін (метилфентермін)	<i>N</i> -метил- <i>α,α</i> -диметилфенілетиламін
Амінептин	7-[(10,11-дигідро-5 <i>H</i> -добензо [а, г]- циклогептен-5-іл)аміно]гептанова кислота
Апрофен (тарен)	5-діетиламіноетилового ефіру 1,1-дифенілпропіонової кислоти гідрохлорид
Гама-бутиролактон	
Тіанептин	(<i>RS</i>)-7 [(3-хлор-6, 11-дигідро-6- метилдобензо [с, е] [1,2] тіазепін-11-іл) аміно]гептанової кислоти <i>S, S</i> -діоксид
Фенілетиламін	(2-фенілетиламін, <i>b</i> -фенілетиламін, 1-аміно-2-феніл-етан)
Егізолам	4-(2-хлорфеніл)-2-етил-9метил-6 <i>H</i> -тієно[3,2- <i>f</i>][1,2,4]тріазоло[4,3- <i>a</i>] [1,4]діазепін

Примітка.	До цього списку також включаються солі всіх перелічених у ньому речовин у разі, коли існування таких солей можливе. До цього списку не включається гама-бутиролактон, який у кількості, що не перевищує 15 відсотків, входить до складу засобів захисту рослин, на які Міндовкіллям видано посвідчення про державну реєстрацію.
------------------	---

Таблиця IV

Список № 1

Прекурсори, обіг яких обмежено і стосовно яких встановлюються заходи контролю

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
N-ацетилантранілова кислота	2-ацетиламінобензойна кислота
Ергометрин	<i>бета</i> -пропаноламід лізергінової кислоти малеат; 9,10-дидегідро-N-[(S)-2-гідрокси-1-метилетил]-6-метилерголін-8В-карбоксіамід малеат
Ерготамін	ерготаман-3',6',18-трион,12'-гідрокси-2'метил-5'-(фенілметил)-(5'a), R-(R*, R*)]-2,3-дигідроксибутандіоат
Ефедрин	[R-(R*, S*)]-a[1-(метиламіно)етил]-фенілметанол; 1-феніл-2-(метиламіно)-пропанол
Ізосафрол	3,4-метилендіокси-(1'-пропеніл)бензол
Лізергінова кислота	9,10-дидегідро-6-метилерголін-8В-карбонова кислота
3,4-метилендіоксифеніл-2-пропанон (3,4-МДФ-2П)	3,4-метилендіокси-(пропіл-2-он)бензол

Піперональ	3,4-(метилендіокси)бензальдегід; геліотропін
Псевдоефедрин	(<i>S</i> -(<i>R</i> *, <i>R</i> *)- <i>a</i> -[1-(метиламіно)етил]-фенілметанол; 1-феніл-2-(метиламіно)пропанол
Сафрол	3,4-метилендіоксиалілбензол
Фенілацетон	1-феніл-2-пропанон; метилбензилкетон
Фенілпропаноламін (ФПА, норефедрин)	(±)-2-аміно-1-фенілпропанол-1
Ангідрид оцтової кислоти	оцтовий ангідрид
Фенілоцтова кислота	<i>альфа</i> -толуїлова кислота
Фенілнітропропен	1-феніл-2-нітропропен
Альфа-фенілацетоацетонітрил (АРААН)	3-оксо-2-фенілбутаннітрил
	2-бром-1-(4-метилфеніл)пропан-1-он
	N-метилефедрин
Альфа-фенілацетоацетамід (АРАА)	3-оксо-2-фенілбутамід
ПМК-гліцидат (РМК-glycidate)	метил 3-[3',4'-(метилендіокси)феніл]-2-метил гліцидат
Alpha-phenylacetoacetate (МАРА)	метил-3-оксо-2-фенілбутаноат
TS-Methamphetamine (Methamphetaminepara-toluenesulfonamide; Tosyl-Methamphetamine)	N,4-диметил-N-[(1 <i>S</i>)-1-метил-2-фенілетил]-бензенсульфонамід

t-BOC-MDMA (t-butoxycarbonyl-MDMA)	трет-бутил[1-(2H-1,3-бензодіоксол-5-іл)пропан-2-іл]метилкарбамат
Нітроетан (nitroethane)	нітроетан
Бензилфентаніл	N-(1-бензилпіперидин-4-іл)-]N-фенілпропанамід
Примітки:	<p>1. До цього списку також включаються солі всіх перелічених у ньому речовин у разі, коли утворення таких солей можливе.</p> <p>2. Щодо рослин або їх частин, які містять будь-який засіб, включений до цього списку, здійснюються ті самі заходи контролю, як і щодо зазначеного засобу.</p>

Список № 2

Прекурсори, стосовно яких встановлюються заходи контролю

Міжнародна незареєстрована назва	Хімічна назва
Антранілова кислота	2-амінобензойна кислота
Ацетон	2-пропанон
Етиловий ефір	діетиловий ефір
Калію перманганат	калій марганцевокислий
Метилетилкетон	2-бутанон
Піперидин	гексагідропіридин; пентаметиленімін
Сірчана кислота	сульфатна кислота
Соляна кислота	хлористоводнева кислота
Толуол	метилбензол

ANPP NPP	4-аніліно-N-фенетилпіперидин
	1-(2-фенілетил)піперидин-4-он
	1-бензил-3-метил-4-піперидион
	1-бром-2-фенілетан
	1-гідрокси-1-метил-2-фенілетоксисульфат
	1-диметиламіно-2-пропанол
	1-диметиламіно-2-хлорпропан
	1-(4-метилфеніл)-2-нітропропен
	1-(4-метилфеніл)-2-пропанон
	1-хлор-2-фенілетан
	1-(1-циклогексен-1-іл)піперидин
	2,5-диметоксибензальдегід
	2-диметиламіно-1-хлорпропан
	2-діетиламіноізопропілхлорид
	2-(1-фенілетил)-3-метоксикарбоніл-4-піперидон
	3,4-метилендіоксифеніл-2-бромпентан-1-он
	3,4-метилендіоксифеніл-2-бромпропан-1-он
	3,4-метилендіоксифеніл-2-нітропропен
	3,4-метилендіоксифенілпропан-2-он
	3-метил-1-фенетил-4-піперидион

	4-метоксибензилметилкетон
	N-(3-метил-4-піперидиніл)анілін
	N-(3-метил-4-піперидиніл)пропіонанлід
1,4-бутандіол (BDO,1,4-бутилен-гліколь)	бутан-1,4-діол
Примітка.	<p>До цього списку також включаються солі всіх перелічених у ньому речовин у разі, коли утворення таких солей можливе, за винятком солей сірчаної та соляної кислот.</p> <p>Речовини, що містять не менш як 50 відсотків таких прекурсорів, як ацетон, етиловий ефір, толуол, та 80 відсотків таких прекурсорів, як метилетилкетон, підлягають тим же заходам контролю, що і прекурсори.</p> <p>Речовини, що містять не менш як 45 відсотків таких прекурсорів, як сірчана кислота, та 15 відсотків таких прекурсорів, як соляна кислота, та 1,4-бутандіол (BDO,1,4-бутиленгліколь), підлягають тим же заходам контролю, що і прекурсори.</p> <p>Суміші, що містять кілька перелічених у цьому списку речовин, підлягають контролю, якщо їх сумарна концентрація дорівнює або перевищує концентрацію, встановлену для однієї з речовин (з урахуванням положень першого та другого абзаців цієї примітки).</p> <p>Концентрація речовин, перелічених у цьому списку, визначається виходячи з масової частки речовини в складі суміші (розчину).</p>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

**НАКАЗ
01.08.2000 №188**

Зареєстровано в
Міністерстві
юстиції України
16 серпня 2000 р. за №
512/4733

Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу

Відповідно до [Закону України](#) "Про внесення змін до Закону України "Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів" та [Закону України](#) "Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними" **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити таблиці:

1.1. [Невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, що знаходяться у незаконному обігу](#) (додається).

1.2. [Невеликих, великих та особливо великих розмірів психотропних речовин, що знаходяться у незаконному обігу](#) (додається).

1.3. [Великих та особливо великих розмірів прекурсорів, що знаходяться у незаконному обігу](#) (додається).

2. Уважати таким, що втратив чинність, [наказ Комітету з контролю за наркотиками від 27 січня 1997 р. № 1](#) "Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу", зареєстрований У Міністерстві юстиції України 24 червня 1997 р. за № 235/2039.

3. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника Міністра Коротка О.Ш.

Міністр

В.Ф. Москаленко

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони
здоров'я України
01.08.2000 № 188 (у редакції
наказу Міністерства
охорони здоров'я України
від 29.07.2010 № 634)

Зареєстровано в
Міністерстві юстиції
України
16 серпня 2000 р. за №
512/4733

Таблиця 1

НЕВЕЛИКІ, ВЕЛИКІ ТА ОСОБЛИВО ВЕЛИКІ РОЗМІРИ
наркотичних засобів, що знаходяться у незаконному обігу

Назва наркотичного засобу	Невеликі розміри (г)	Великі розміри (г)	Особливо великі розміри (г)
1	2	3	4
Бупренорфін	до 0,08	від 0,8 до 8,0	8,0 і більше
Декстропропаксифен	до 0,6	від 3,0 до 30,0	30,0 і більше
Дезоморфін*	до 0,01	від 0,1 до 1,0	1,0 і більше
Канабіс - цілі або різного ступеня подрібнення будь-які частини рослини роду коноплі або їх	до 5,0	від 500 до 2500	2500 і більше

суміш (за винятком власне дозрілого насіння) незалежно від того, піддавались вони екстракції, деструкції, гниттю чи враженню пліснявою**			
Канабісу смола - суміш відділеної смоли, пилку чи окремих подрібнених частин рослини коноплі або їх суміш, яка містить тетрагідроканабінол*	до 0,5	від 50,0 до 500,0	500,0 і більше
Канабісу екстракти (настойки) - засіб, який отримують з будь-яких видів і сортів конопель або канабісу шляхом виділення (екстракції) різними способами і який містить тетрагідроканабінол*	до 0,3	від 5,0 до 100,0	100,0 і більше
Героїн*	до 0,005	від 1,0 до 10,0	10,0 і більше
Опій ацетильований - засіб, що містить у своєму складі ацетильовані похідні алкалоїдів опію (у тому числі за наявності інших речовин)*	до 0,005	від 1,0 до 10,0	10,0 і більше
Етилморфіну гідрохлорид (діонін)	до 0,2	від 10,0 до 100,0	100,0 і більше
Кодеїн (основа та солі)	до 0,2	від 10,0 до 50,0	50,0 і більше
Кокаїн (основа та солі незалежно від наявності наповнювачів)	до 0,02	від 1,0 до 15,0	15,0 і більше
Метадон (фенадон)	до 0,02	від 1,6 до 20,0	20,0 і більше
Меткатинон (ефедрон)*	до 0,01	від 3,0 до 50,0	50,0 і більше
Морфін (основа та солі)	до 0,03	від 2,5 до 12,5	12,5 і більше
Макова солома - цілі або різного ступеня подрібнення будь-які частини рослини виду "мак	до 50,0	від 500,0 до	5000,0 і

снотворний" або їх суміш (за винятком власне дозрілого насіння) незалежно від того, піддавались вони екстракції, деструкції, гниттю чи враженню пліснявою**		5000,0	більше
Концентрат з макової соломи (опій екстракційний) - засіб, що отримують із макової соломи шляхом виділення (екстракції) різними способами і який містить хоча б один наркотичний алкалоїд або їх суміш (у тому числі за наявності інших речовин)*	до 0,5	від 50,0 до 250,0	250,0 і більше
Омнопон	до 0,03	від 3 до 75,0	75,0 і більше
Опій - сік снотворного маку, що згорнувся, у тому числі медичний, який містить хоча б один наркотичний алкалоїд або їх суміш (у тому числі за наявності інших речовин)*	до 0,1	від 50,0 до 250,0	250,0 і більше
Піритрамід (дипідолор)	до 0,03	від 1,5 до 25,5	25,5 і більше
Трамадол	до 0,5	від 5,0 до 50,00	50,00 і більше
Тримеперидин (промедол)	до 0,03	від 3,0 до 75,0	75,0 і більше
Фентаніл	до 0,0004	від 0,002 до 0,2	0,2 і більше
Метилфентаніл* (альфа-метилтіофентаніл, альфа-метилфентаніл, ацетил-альфаметилфентаніл, бетагідрокси-3-метилфентаніл, бета-гідроксифентаніл, 3-метилтіофентаніл, 3- метилфентаніл)	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше
Пентазоцин	до 2,0	від 20,0 до 200,0	200,0 і більше

Бензилморфін*	до 0,01	від 0,1 до 1,0	1,0 і більше
3-моноацетилморфін*	до 0,01	від 0,1 до 1,0	1,0 і більше
б-моноацетилморфін*	до 0,01	від 0,1 до 1,0	1,0 і більше
АН-7921*	до 0,03	від 2,5 до 12,5	12,5 і більше
Ацетилфентаніл*	до 0,0004	від 0,002 до 0,2	0,2 і більше
MT-45 (IC-6) *	до 0,005	від 1,0 до 10,0	10,0 і більше
U-47700*	до 0,005	від 1,0 до 10,0	10,0 і більше
4-FIBF (4-Fluoroisobutyrylfentanyl) *	до 0,0004	від 0,002 до 0,2	0,2 і більше
Окфентаніл (A-3217; 2-fluoro MAF; methoxyacetyl fentanyl)*	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше
Фуранілфентаніл (Fu-F; Furanyl fentanyl)*	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше
Акрилфентаніл (Acryloylfentanyl; Acrylfentanyl; Акрилоїлфентаніл)*	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше
Карфентаніл (Carfentanyl; Carfentanila; Carfentanilum; R33799; 4- карбометоксифентаніл)*	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше
Тетрагідрофуранілфентаніл (Tetrahydrofuranylfentanyl; THE-F)*	до 0,0002	від 0,001 до 0,1	0,1 і більше

Crotonylfentanyl*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
Valerylфentanyl (pentanoylфentanyl)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
Cyclopropylфentanyl (CycP-F)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
4F-BF (4-FBF, p-FBF; 4-fluorobutyrylfentanyl; 4-флуоробутирилфентаніл)*	до 0,0004	від 0,004 до 0,04	0,04 і більше
2-fluorofentanyl (ortho-fluorofentanyl; o-fluorofentanyl; орто-флуорофентаніл)*	до 0,0004	від 0,004 до 0,04	0,04 і більше
methoxyacetylfentanyl (метоксиацетилфентаніл)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
cyclopentylфentanyl (cyclopentanoylфentanyl; Циклопентілфентаніл, циклопентаноілфентаніл)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
U-48800*	до 0,005	від 0,05 до 0,5	0,5 і більше
Adamantyl-THPINACA (ATHPINACA; ADTHPINACA)*	до 0,015	від 0,15 до 1,5	1,5 і більше
SCH-5472*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
PF-03550096*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
PSB-SB-1202*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
3-CAF*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
URB-602*	до 0,0002	від 0,002	0,02 і

		до 0,02	більше
JB-336 (N-метил-3-піперидил бензилат)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
JB-318 (N-етил-3-піперидил бензилат)*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше
Бензодіоксолфентаніл*	до 0,0002	від 0,002 до 0,02	0,02 і більше

1. Розміри наркотичних засобів визначені на підставі існуючої практики боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів та з урахуванням існуючої міжнародної практики, що базується на визначеній добовій дозі (definite daily dose) (далі - ВДД) за даними Міжнародного комітету з контролю за наркотиками ООН.

2. До невеликих розмірів віднесені ті, що не перевищують 10 ВДД.

3. Великі розміри - у межах від 100 до 1000 ВДД.

4. Особливо великі розміри перевищують 1000 ВДД.

5. Розміри наркотичних засобів рослинного походження, а також виготовлених у вигляді екстрактів, витяжок, відварів, інших рідин, згідно з існуючими методиками криміналістичних досліджень визначаються у перерахунку на суху речовину.

6. У таблицю включені наркотичні засоби, що на сьогодні знаходяться в Україні в незаконному обігу.

7. При виявленні ізомерів та стереоізомерів, складних і простих ефірів, гомологів та аналогів, метаболітів наркотичних засобів, включених до таблиці 1, невеликі, великі та особливо великі розміри застосовуються, як для відповідних наркотичних засобів, включених до таблиці 1.

---

* Наведені наркотичні засоби незалежно від розмірів кваліфікуються як особливо небезпечні наркотичні засоби, обіг яких заборонено (таблиця I список № 1 [Переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів](#), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 № 770).

** Ці особливо небезпечні наркотичні засоби виготовляються без застосування спеціального (лабораторного) обладнання з рослин, культивування яких дозволено для промислових цілей за наявності спеціального дозволу

(ліцензії). Кількісне визначення маси цих наркотичних засобів здійснюється у перерахунку на суху речовину.

Голова Комітету

з контролю за наркотиками при МОЗ України

В.Г. Белявський

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анісімов Г.М. Кваліфікація злочинів: навч. посібник. Харків: Право, 2016. 356 с.
2. Вирок Великоберезнянського районного суду Закарпатської області від 07.09.2020 року у справі № 315/1188/20. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/80853900>
3. Вирок Виноградівського районного суду Закарпатської області від 09.07.2020 року у справі № 299/1760/20. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/90307599>
4. Вирок Дніпровського районного суду м. Києва від 04.06.2018 у справі №755/17669/17. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/74628069>
5. Вирок Іменем України Онufrіївського районного суду Кіровоградської обл. від 05.11.2008 року. Справа № 1-123/2008. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/3484732>
6. Вирок Рожищенського районного суду Волинської області від 22 липня 2008. Справа № 1-51\2008. URL: <https://reustr.court.gov.ua/Review/2448360>
7. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15 лютого 1995 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-%D0%B2%D1%80#Text>
9. Закону України «Про основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

10. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: коментар до Розділу XIII Кримінального кодексу України / С.В. Албул, А.М. Бабенко, О.А. Гритенко, В.Я. Конопельський, І.М. Чекмарьова; за заг. ред. д.ю.н., генерала поліції третього рангу І.П. Катеринчука. Одеса: ОДУВС, 2018. 124 с.

11. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навчальний посібник / О.О. Володіна, І.О. Зінченко, за заг. ред.: М.І. Панова. Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2019. 248 с.

12. Конституція України 28 червня 1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

13. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

14. Музика А.А., Горох О.П. Покарання та його застосування за злочини проти здоров'я населення: Монографія. К.: ПАЛИВОДА А.В., 2012. 404 с.

15. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 01.08.2000 №188 «Про затвердження таблиць невеликих, великих та особливо великих розмірів наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, які знаходяться у незаконному обігу». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0512-00#Text>

16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. За ред. Копотуна І.М. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2021. 932с.

17. Національна академія внутрішніх справ. Тема 10 «Кваліфікація злочинів у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інших злочинів проти здоров'я населення». URL: https://arm.naiu.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_10.html

18. Офіс Генерального прокурора України. Діяльність. Статистика. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. URL: <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>

19. Постанова Пленуму Верховного України N 4 від 26.04.2002 «Про судову практику в справах про злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-02#Text>

20. Свірін М.О. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психоактивних речовин або їх аналогів (поняття та особливості кваліфікації). Наука і правоохоронна. 2015. №3(29). С. 126-132

21. Фіалка М.І. Незаконна видача рецепта на право придбання наркотичного засобу або психотропних речовин :кримінологічна характеристика як корупційного злочину. Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції. Харків. 2015. 224с. URL: http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/4404/Nezakonna%20vydacha%20retsepta_kryminolohichna%20kharakterystyka%20yak%20koruptsii%20noho%20zlochynu_Fialka_2015.pdf?sequence=1&isAllowed=y